

Tt. 460/1992.

**A SZLOVÁK KÖZTÁRSASÁG
ALKOTMÁNYA**

Kelt: 1992. szeptember 1.

Módosítva:

Tt. 224/1998., hatályos 1998. augusztus 5-től
Tt. 9/1999., hatályos 1999. január 27-től
Tt. 90/2001., hatályos 2001. július 1-től
Tt. 140/2004., hatályos 2004. március 18-tól
Tt. 323/2004., hatályos 2004. június 1-től
Tt. 463/2005., hatályos 2006. január 1-től
Tt. 92/2006., hatályos 2006. április 1-től
Tt. 210/2006., hatályos 2006. május 1-től
Tt. 100/2010., hatályos 2011. január 1-től
Tt. 356/2011., hatályos 2011. október 25-től
Tt. 232/2012., hatályos 2012. szeptember 1-től
Tt. 161/2014., hatályos 2014. szeptember 1-től
Tt. 306/2014., hatályos 2014. december 1-től
Tt. 427/2015., hatályos 2016. január 1-től
Tt. 44/2017., hatályos 2017. február 27-től

PREAMBULUM

Mi, a szlovák nemzet,

emlékeztvén őseink politikai és kulturális hagyatékára,
valamint a nemzeti létért és saját államiságért folytatott
harcának sok száz éves tapasztalataira,
a cirilli-metódi szellemi örökség és a nagy-morva
történelmi hagyaték szellemében,
a nemzetek természetadta
önrendelkezési jogából kiindulva,
együtt a Szlovák Köztársaság területén
élő nemzetiségi kisebbségek
és etnikai csoportok tagjaival,
a más demokratikus államokkal való tartós
és békés együttműködés érdekében,
a demokratikus kormányzási forma, a szabad élet
garanciái, a szellemi kultúra fejlődése és a gazdasági
prosperitás feltételei megteremtésére törekedve,
mi tehát, a Szlovák Köztársaság polgárai
képviselőink közvetítésével
határozatot hoztunk
az alábbi alkotmányról:

460/1992 Z. z.

**ÚSTAVA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY**

z 1. septembra 1992

Zmena:

244/1998 Z. z. s účinnosťou od 5. augusta 1998
9/1999 Z. z. s účinnosťou od 27. januára 1999
90/2001 Z. z. s účinnosťou od 1. júla 2001
140/2004 Z. z. s účinnosťou od 18. marca 2004
323/2004 Z. z. s účinnosťou od 1. júna 2004
463/2005 Z. z. s účinnosťou od 1. januára 2006
92/2006 Z. z. s účinnosťou od 1. apríla 2006
210/2006 Z. z. s účinnosťou od 1. mája 2006
100/2010 Z. z. s účinnosťou od 1. januára 2011
356/2011 Z. z. s účinnosťou od 25. októbra 2011
232/2012 Z. z. s účinnosťou od 1. septembra 2012
161/2014 Z. z. s účinnosťou od 1. septembra 2014
306/2014 Z. z. s účinnosťou od 1. decembra 2014
427/2015 Z. z. s účinnosťou od 1. januára 2016
44/2015 Z. z. s účinnosťou od 27. februára 2017

PREAMBULA

My, národ slovenský,

pamätajúc na politické a kultúrne dedičstvo svojich
predkov a na stáročné skúsenosti zo zápasov
o národné bytie a vlastnú štátnosť,
v zmysle cyrilo-metodského duchovného dedičstva
a historického odkazu Veľkej Moravy,
vychádzajúc z prirodzeného práva národov
na sebaurčenie,
spoločne s príslušníkmi národnostných menšín
a etnických skupín žijúcich na území
Slovenskej republiky,
v záujme trvalej mierovej spolupráce
s ostatnými demokratickými štátmi,
usilujúc sa o uplatňovanie demokratickej formy vlády,
záruk slobodného života, rozvoja duchovnej kultúry
a hospodárskej prosperity,
teda my, občania Slovenskej republiky,
uznášame sa
prostredníctvom svojich zástupcov
na tejto ústave:

ELSŐ FEJEZET

ELSŐ SZAKASZ

Alapvető rendelkezések

1. cikkely

(1) A Szlovák Köztársaság szuverén, demokratikus jogállam. Nem kötődik semmilyen ideológiához vagy vallási felekezethez.

(2) A Szlovák Köztársaság elismeri és betartja az általános nemzetközi jogi szabályokat, a nemzetközi egyezményeket, amelyek vonatkoznak rá, és elismeri saját további nemzetközi kötelezettségeit.

2. cikkely

(1) Az államhatalom a polgároktól ered, akik azt a választott képviselőikén keresztül vagy közvetlenül gyakorolják.

(2) Az állami szervek csak az alkotmány szerint járhatnak el, ennek keretei közt és olyan mértékben és módon, amelyet a törvények meghatároznak.

(3) Mindenki megtehet bármit, amit a törvény nem tilt, és senki nem kényszeríthető arra, hogy olyat tegyen, amit a törvény neki nem ír elő.

3. cikkely

(1) A Szlovák Köztársaság területe egy és oszthatatlan.

(2) A Szlovák Köztársaság államhatára csak alkotmányerejű törvénnyel változtatható meg.

4. cikkely

(1) Az ásványi kincsek, a barlangok, a föld alatti vízkészletek, a természetes gyógyvízforrások és a folyóvizek a Szlovák Köztársaság tulajdonát képezik. A Szlovák Köztársaság védi és gyarapítja e kincseket, kíméletesen és hatékonyan használja az ásványi kincseket és a természeti örökséget polgárai és a következő nemzedékek javára.

(2) A Szlovák Köztársaság területén található víztestekből vett víz szállítóeszközök általi vagy csővezetékben történő szállítása a Szlovák Köztársaság határain túlra tilos; a tiltás alól kivételt képez a személyes fogyasztásra szolgáló víz, a Szlovák Köztársaság területén fogyasztói csomagolásba töltött ivóvíz és a Szlovák Köztársaság területén fogyasztói csomagolásba töltött természetes ásványvíz, valamint a humanitárius segítségnyújtásra szolgáló víz és a vészhelyzetben használt víz. A személyes fogyasztásra szolgáló víz, a humanitárius segítségnyújtásra szolgáló víz és a vészhelyzetben használt víz szállításának feltételeit törvény szabályozza.

PRVÁ HLAVA

PRVÝ ODDIEL

Základné ustanovenia

Čl. 1

(1) Slovenská republika je zvrchovaný, demokratický a právny štát. Neviaže sa na nijakú ideológiu ani náboženstvo.

(2) Slovenská republika uznáva a dodržiava všeobecné pravidlá medzinárodného práva, medzinárodné zmluvy, ktorými je viazaná, a svoje ďalšie medzinárodné záväzky.

Čl. 2

(1) Štátna moc pochádza od občanov, ktorí ju vykonávajú prostredníctvom svojich volených zástupcov alebo priamo.

(2) Štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

(3) Každý môže konať, čo nie je zákonom zakázané, a nikoho nemožno nútiť, aby konal niečo, čo zákon neukladá.

Čl. 3

(1) Územie Slovenskej republiky je jednotné a nedeliteľné.

(2) Hranice Slovenskej republiky sa môžu meniť len ústavným zákonom.

Čl. 4

(1) Nerastné bohatstvo, jaskyne, podzemné vody, prírodné liečivé zdroje a vodné toky sú vo vlastníctve Slovenskej republiky. Slovenská republika chráni a zveľaďuje toto bohatstvo, šetrne a efektívne využíva nerastné bohatstvo a prírodné dedičstvo v prospech svojich občanov a nasledujúcich generácií.

(2) Preprava vody odobratej z vodných útvarov nachádzajúcich sa na území Slovenskej republiky cez hranice Slovenskej republiky dopravnými prostriedkami alebo potrubím sa zakazuje; zákaz sa nevzťahuje na vodu na osobnú spotrebu, pitnú vodu balenú do spotrebiteľských obalov na území Slovenskej republiky a prírodnú minerálnu vodu balenú do spotrebiteľských obalov na území Slovenskej republiky a na poskytnutie humanitárnej pomoci a pomoci v núdzových stavoch. Podrobnosti o podmienkach prepravy vody na osobnú spotrebu a vody na poskytnutie humanitárnej pomoci a pomoci v núdzových stavoch ustanoví zákon.

5. cikkely

- (1) A Szlovák Köztársaság állampolgárságának megszerzéséről és elvesztéséről törvény rendelkezik.
- (2) Senki nem fosztható meg akarata ellenére a Szlovák Köztársaság állampolgárságától.

6. cikkely

- (1) A Szlovák Köztársaság területén az államnyelv a szlovák nyelv.
- (2) Az államnyelvtől eltérő más nyelvek használatát a hivatali érintkezésben törvény szabályozza.

7. cikkely

- (1) A Szlovák Köztársaság szabad elhatározás alapján dönthet úgy, hogy államszövetségre lép más államokkal. A más államokkal való szövetségbe történő belépésről, vagy az e szövetségből történő kilépésről alkotmányerejű törvénnyel születik döntés, amelyet népszavazáson kell megerősíteni.
- (2) A Szlovák Köztársaság nemzetközi szerződés alapján, mely ratifikáltatott és a törvényben előírt módon kihirdetésre került, vagy az ilyen szerződés alapján jogosult jogkörei egy részének végrehajtását átruházni az Európai Közösségre vagy az Európai Unióra. Az Európai Közösség és az Európai Unió törvényi kötelmet jelentő döntései felette állnak a Szlovák Köztársaság törvényeinek. A jogkötelmet jelentő döntések átvétele, ha azok implementációhoz kötöttek, törvény elfogadásával vagy kormányrendelettel történnek a 120. cikkely 2. bekezdése szerint.
- (3) A Szlovák Köztársaság a béke, a biztonság és a demokratikus berendezkedés megőrzése érdekében, nemzetközi egyezményekben meghatározott feltételek mellett beléphet a kölcsönös kollektív biztonság szervezeteibe.
- (4) A nemzetközi emberi jogi és alapvető szabadságjogi egyezmények, a nemzetközi politikai szerződések, a katonai jellegű nemzetközi szerződések, a Szlovák Köztársaságnak nemzetközi szervezetekben tagsági viszonyt eredményező nemzetközi szerződések, az általános jellegű nemzetközi gazdasági szerződések, a végrehajtáshoz törvény megalkotását megkövetelő nemzetközi szerződések, valamint a természetes és jogi személyeknek közvetlen kötelezettséget vagy jogokat előíró nemzetközi szerződések ratifikálása megköveteli a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsának előzetes jóváhagyását.
- (5) A nemzetközi emberi jogi és alapvető szabadságjogi egyezmények, azok a nemzetközi egyezmények, amelyek végrehajtása nem követeli meg külön törvény megalkotását, valamint azon nemzetközi egyezmények, amelyek természetes és jogi személyeknek közvetlen kötelezettséget vagy jogokat írnak elő, és már ratifikálva voltak és kihirdetésre kerültek a törvényben megha-

Čl. 5

- (1) Nadobúdanie a stratu štátneho občianstva Slovenskej republiky ustanoví zákon.
- (2) Nikomu nemožno odňať štátne občianstvo Slovenskej republiky proti jeho vôli.

Čl. 6

- (1) Na území Slovenskej republiky je štátnym jazykom slovenský jazyk.
- (2) Používanie iných jazykov než štátneho jazyka v úradnom styku ustanoví zákon.

Čl. 7

- (1) Slovenská republika môže na základe slobodného rozhodnutia vstúpiť do štátneho zväzku s inými štátmi. O vstupe do štátneho zväzku s inými štátmi alebo o vystúpení z tohto zväzku sa rozhodne ústavným zákonom, ktorý sa potvrdí referendumom.
- (2) Slovenská republika môže medzinárodnou zmluvou, ktorá bola ratifikovaná a vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, alebo na základe takej zmluvy preniesť výkon časti svojich práv na Európske spoločenstvo a Európsku úniu. Právne záväzné akty Európskych spoločenstiev a Európskej únie majú prednosť pred zákonmi Slovenskej republiky. Prevzatie právne záväzných aktov, ktoré vyžadujú implementáciu, sa vykoná zákonom alebo nariadením vlády podľa čl. 120 ods. 2.
- (3) Slovenská republika sa môže s cieľom zachovať mier, bezpečnosť a demokratický poriadok za podmienok ustanovených medzinárodnou zmluvou zaradiť do organizácie vzájomnej kolektívnej bezpečnosti.
- (4) Na platnosť medzinárodných zmlúv o ľudských právach a základných slobodách, medzinárodných politických zmlúv, medzinárodných zmlúv vojenskej povahy, medzinárodných zmlúv, z ktorých vzniká Slovenskej republike členstvo v medzinárodných organizáciách, medzinárodných hospodárskych zmlúv všeobecnej povahy, medzinárodných zmlúv, na ktorých vykonanie je potrebný zákon, a medzinárodných zmlúv, ktoré priamo zakladajú práva alebo povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb, sa vyžaduje pred ratifikáciou súhlas Národnej rady Slovenskej republiky.
- (5) Medzinárodné zmluvy o ľudských právach a základných slobodách, medzinárodné zmluvy, na ktorých vykonanie nie je potrebný zákon, a medzinárodné zmluvy, ktoré priamo zakladajú práva alebo povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb a ktoré boli ratifikované a vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom, majú prednosť pred zákonmi.

tározott módon, felette állnak a törvényeknek.

7.a cikkely

A Szlovák Köztársaság támogatja a külföldön élő szlovákok nemzeti öntudatát és kulturális önazonosságát, támogatja az e célból létrehozott intézményeiket, és kapcsolattartásukat az anyaországgal.

MÁSODIK SZAKASZ

Állami jelképek

8. cikkely

A Szlovák Köztársaság állami jelképe az állami címer, az állami zászló, az állami pecsét és az állami himnusz.

9. cikkely

- (1) A Szlovák Köztársaság állami címere piros alapú kora gótikus pajzson kettős ezüst kereszt, mely a kék hármás halom középső legmagasabb dombján áll.
- (2) A Szlovák Köztársaság állami zászlója három hosszúságú – fehér, kék, piros színű – sávból áll. A Szlovák Köztársaság állami zászlója előlapjának közepén a Szlovák Köztársaság állami címere látható.
- (3) A Szlovák Köztársaság állami pecsétjét a Szlovák Köztársaság címere alkotja, mely körül körvonaltan a Szlovák Köztársaság felirat van elhelyezve.
- (4) A Szlovák Köztársaság himnusza a Zeng az ég a Tátrán dal első két strófája.
- (5) A Szlovák Köztársaság állami jelképeivel kapcsolatos részleteket és a jelképek használatát törvény szabályozza.

HARMADIK SZAKASZ

A Szlovák Köztársaság fővárosa

10. cikkely

- (1) A Szlovák Köztársaság fővárosa Pozsony.
- (2) Pozsonynak mint a Szlovák Köztársaság fővárosának a jogállását törvény szabályozza.

MÁSODIK FEJEZET

Alapvető jogok és szabadságjogok

ELSŐ SZAKASZ

Általános rendelkezések

11. cikkely

Törölve.

12. cikkely

- (1) Minden ember szabad és egyenlő méltóságában és

Čl. 7a

Slovenská republika podporuje národné povedomie a kultúrnu identitu Slovákov žijúcich v zahraničí, podporuje ich inštitúcie zriadené na dosiahnutie tohto účelu a vzťahy s materskou krajinou.

DRUHÝ ODDIEL

Štátne symboly

Čl. 8

Štátnymi symbolmi Slovenskej republiky sú štátny znak, štátna vlajka, štátna pečat' a štátna hymna.

Čl. 9

- (1) Štátny znak Slovenskej republiky tvorí na červenom ranogotickom štíte dvojité strieborný kríž vztýčený na strednom vyvýšenom vršku modrého trojvršia.
- (2) Štátna vlajka Slovenskej republiky sa skladá z troch pozdĺžnych pruhov – bieleho, modrého a červeného. Na prednej polovici listu štátnej vlajky Slovenskej republiky je štátny znak Slovenskej republiky.
- (3) Štátnu pečat' Slovenskej republiky tvorí štátny znak Slovenskej republiky, okolo ktorého je do kruhu umiestnený nápis Slovenská republika.
- (4) Štátnou hymnou Slovenskej republiky sú prvé dve slohy piesne Nad Tatrou sa blýska.
- (5) Podrobnosti o štátnych symboloch Slovenskej republiky a ich používaní ustanoví zákon.

TRETÍ ODDIEL

Hlavné mesto Slovenskej republiky

Čl. 10

- (1) Hlavným mestom Slovenskej republiky je Bratislava.
- (2) Postavenie Bratislavy ako hlavného mesta Slovenskej republiky ustanoví zákon.

DRUHÁ HLAVA

Základné práva a slobody

PRVÝ ODDIEL

Všeobecné ustanovenia

Čl. 11

Zrušený

Čl. 12

- (1) Ľudia sú slobodní a rovní v dôstojnosti i v právach.

jogaiban. Az alapvető jogok és szabadságjogok nem vehetők el, elidegeníthetetlenek, elévülhetetlenek és nem törölhetők el.

(2) Az alapvető emberi jogokat és szabadságjogokat a Szlovák Köztársaság területén garantálja mindenkinek, nemére, fájára, bőrszínére, nyelvére, hitére és vallására, politikai vagy más gondolkodásmódjára, nemzeti vagy szociális származására, nemzetiségi vagy etnikai csoporthoz való tartozására, vagyoni helyzetére, származására vagy más hovatarozására való tekintet nélkül. Senkit nem érhet ezen okok miatt kár, kivételes elbánás vagy hátrányos megkülönböztetés.

(3) Mindenkinek joga van szabadon dönteni nemzetiségéről. Tilos bármifajta befolyásolás e döntés meghozatala során, és bármifajta nyomásgyakorlás, amely az elnemzetietlenítéshez vezet.

(4) Senkit nem érhet hátrány jogaiban a miatt, hogy él alapvető jogaival és szabadságjogaival.

13. cikkely

(1) Kötelességeket kiróni csak

- a) törvénnyel vagy törvény alapján lehet, annak keretei között, és az alapvető jogok és szabadságjogok betartásával,
- b) nemzetközi egyezmény alapján lehet a 7. cikkely 4. bekezdése szerint, amennyiben az közvetlen jogokat és kötelességeket szab meg a természetes vagy jogi személyeknek, vagy
- c) kormányrendelettel lehet a 120. cikkely 2. bekezdése szerint.

(2) Az alapvető jogok és szabadságjogok az ezen alkotmányban lefektetett feltételek betartása mellett csak törvényben korlátozhatók.

(3) Az alapvető jogok és szabadságjogok törvényi korlátozásának egyformán kell vonatkoznia minden esetre, amely a megszabott feltételeket teljesíti.

(4) Az alapvető jogok és szabadságjogok korlátozása során szem előtt kell tartani azok lényegét és értelmét. Az ilyen korlátozások csak egy meghatározott cél érdekében használhatók fel.

MÁSODIK SZAKASZ

Alapvető emberi jogok és szabadságjogok

14. cikkely

Minden embert megilletnek a jogai.

15. cikkely

(1) Minden embernek joga van az élethez. Az emberi életet megilleti a védelem már a megszületés előtt.

(2) Senki sem fosztható meg az életétől.

(3) A halálbüntetés tilos.

(4) E cikkely értelmében nem jelent jogsértést, ha valakit olyan cselekménnyel kapcsolatosan fosztanak meg életétől, amely a törvény szerint nem büntetendő.

Základné práva a slobody sú neodňateľné, nescudziteľné, nepremlčateľné a nezrušiteľné.

(2) Základné práva a slobody sa zaručujú na území Slovenskej republiky všetkým bez ohľadu na pohlavie, rasu, farbu pleti, jazyk, vieru a náboženstvo, politické, či iné zmysľovanie, národný alebo sociálny pôvod, príslušnosť k národnosti alebo etnickej skupine, majetok, rod alebo iné postavenie. Nikoho nemožno z týchto dôvodov poškodzovať, zvyhodňovať alebo znevýhodňovať.

(3) Každý má právo slobodne rozhodovať o svojej národnosti. Zakazuje sa akékoľvek ovplyvňovanie tohto rozhodovania a všetky spôsoby nátlaku smerujúce k odnárodnovaniu.

(4) Nikomu nesmie byť spôsobená ujma na právach preto, že uplatňuje svoje základné práva a slobody.

Čl. 13

(1) Povinnosti možno ukladať

- a) zákonom alebo na základe zákona, v jeho medziach
- a pri zachovaní základných práv a slobôd,
- b) medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 4, ktorá priamo zakladá práva a povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb, alebo
- c) nariadením vlády podľa čl. 120 ods. 2.

(2) Medze základných práv a slobôd možno upraviť za podmienok ustanovených touto ústavou len zákonom.

(3) Zákonné obmedzenia základných práv a slobôd musia platiť rovnako pre všetky prípady, ktoré spĺňajú ustanovené podmienky.

(4) Pri obmedzovaní základných práv a slobôd sa musí dbať na ich podstatu a zmysel. Takéto obmedzenia sa môžu použiť len na ustanovený cieľ.

DRUHÝ ODDIEL

Základné ľudské práva a slobody

Čl. 14

Každý má spôsobilosť na práva.

Čl. 15

(1) Každý má právo na život. Ľudský život je hodný ochrany už pred narodením.

(2) Nikto nesmie byť pozbavený života.

(3) Trest smrti sa nepripúšťa.

(4) Podľa tohto článku nie je porušením práv, ak bol niekto pozbavený života v súvislosti s konaním, ktoré podľa zákona nie je trestné.

16. cikkely

- (1) A személyiségi és magánéleti jogok sérthetetlenül garantáltak. Korlátozni csak törvényben megszabott esetekben lehet.
- (2) Senki nem vehető alá kínzásnak, kegyetlen, embertelen vagy megalázó bánásmódnak vagy büntetésnek.

17. cikkely

- (1) A személyi szabadság mindenkit megillet.
- (2) Senkit nem szabad üldözni vagy megfosztani személyi szabadságától más módon, csak úgy és olyan okokból, ahogyan azt a törvény lehetővé teszi. Senki nem fosztható meg szabadságától csak azért, mert nem képes teljesíteni szerződéses kötelezettségeit.
- (3) A bűncselekménnyel vádolt vagy gyanúsított személyt csak a törvényben megszabott esetekben lehet őrizetbe venni. Az őrizetbe vett személlyel azonnal közölni kell elfogása okait, ki kell hallgatni és legkésőbb 48, terrorcselekmény esetén 96 órán belül szabadon kell bocsátani, vagy át kell adni a bíróságnak. A bíró köteles az őrizetbe vett személyt az átvételtől számított 48 órán belül, vagy rendkívül súlyos bűncselekmények esetén 72 órán belül kihallgatni, és dönteni a fogvatartásáról vagy szabadon bocsátásáról.
- (4) A vádlottat letartóztatni csak megindokolt, írásos bírói utasításra lehet. A letartóztatott személyt 24 órán belül át kell adni a bíróságnak. A bíró köteles a letartóztatott személyt az átvételtől számított 48 órán belül, vagy rendkívül súlyos bűncselekmény esetén 72 órán belül kihallgatni, és ezt követően dönteni a fogvatartásáról vagy szabadlábba helyezéséről.
- (5) Fogvatartás csak a törvényben meghatározott okokból és időre rendelhető el bírói döntéssel.
- (6) Törvény határozza meg, mely esetben lehetséges az érintett személyt intézeti egészségügyi ellátás alá vonni, vagy beleegyezése nélkül ott tartani. Az ilyen intézkedést 24 órán belül jelenteni kell a bíróságnak, amely az elhelyezésről 5 napon belül dönt.
- (7) A bűncselekménnyel vádolt személy szellemi állapotának vizsgálata csak a bíróság írásos utasítása alapján lehetséges.

18. cikkely

- (1) Senki nem kényszeríthető kényszermunkára vagy kényszerszolgáltatásokra.
- (2) Az 1. bekezdés nem vonatkozik
 - a) a börtönbüntetésüket töltő személyek vagy más, a szabadságvesztést helyettesítő büntetésre ítélt személyek esetében törvény szerint elrendelhető munkavégzésre,
 - b) a katonai szolgálatra vagy a kötelező katonai szolgálatot helyettesítő, törvénnyel lehetővé tett szolgálatra
 - c) a természeti katasztrófák, balesetek vagy más ve-

Čl. 16

- (1) Nedotknuteľnosť osoby a jej sùkromia je zaručená. Obmedzená môže byť len v prípadoch ustanovených zákonom.
- (2) Nikoho nemožno mučiť ani podrobiť krutému, neľudskému či ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestu.

Čl. 17

- (1) Osobná sloboda sa zaručuje.
- (2) Nikoho nemožno stíhať alebo pozbaviť slobody inak, ako z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Nikoho nemožno pozbaviť slobody len pre neschopnosť dodržať zmluvný záväzok.
- (3) Obvineného alebo podozrivého z trestného činu možno zadržať len v prípadoch ustanovených zákonom. Zadržaná osoba musí byť ihneď oboznámená s dôvodmi zadržania, vypočutá a najneskôr do 48 hodín a pri trestných činoch terorizmu do 96 hodín prepustená na slobodu alebo odovzdaná súdu. Sudca musí zadržanú osobu do 48 hodín a pri obzvlášť závažných trestných činoch do 72 hodín od prevzatia vypočuť a rozhodnúť o väzbe alebo o jej prepustení na slobodu.
- (4) Obvineného možno zatknúť iba na odôvodnený písomný príkaz sudcu. Zatknutá osoba musí byť do 24 hodín odovzdaná súdu. Sudca musí zatknutú osobu do 48 hodín a pri obzvlášť závažných trestných činoch do 72 hodín od prevzatia vypočuť a rozhodnúť o väzbe alebo o jej prepustení na slobodu.
- (5) Do väzby možno vziať iba z dôvodov a na čas ustanovený zákonom a na základe rozhodnutia súdu.
- (6) Zákon ustanoví, v ktorých prípadoch možno prevziať osobu do ústavnej zdravotníckej starostlivosti alebo ju v nej držať bez jej súhlasu. Takéto opatrenie sa musí do 24 hodín oznámiť súdu, ktorý o tomto umiestnení rozhodne do piatich dní.
- (7) Skúmanie duševného stavu osoby obvinenej z trestného činu je možné iba na písomný príkaz súdu.

Čl. 18

- (1) Nikoho nemožno poslať na nútené práce alebo nútené služby.
- (2) Ustanovenie odseku 1 sa nevzťahuje na
 - a) práce ukladané podľa zákona osobám vo výkone trestu odňatia slobody alebo osobám vykonávajúcim iný trest, nahrádzajúci trest odňatia slobody,
 - b) vojenskú službu alebo inú službu ustanovenú zákonom namiesto povinnej vojenskej služby,
 - c) službu vyžadovanú na základe zákona v prípade živelných pohrôm, nehôd alebo iného nebezpečenstva, ktoré ohrozuje životy, zdravie alebo značné

szélyhelyzetek esetén, törvény alapján elrendelhető szolgáltatásokra, ha életveszély, egészségkárosodás l vagy jelentős anyagi kár fenyeget,

d) a törvény alapján elrendelt tevékenységre az élet, az egészség vagy mások jogainak védelme érdekében.

e) a törvény alapján elrendelhető kisebb községi szolgáltatásokra.

19. cikkely

(1) Mindenkinek joga van emberi méltósága, személyes becsülete, jó híre és jó neve védelméhez.

(2) Mindenkinek joga van a magán- és családi életébe történő jogtalan beavatkozás elleni védelemhez.

(3) Mindenkinek joga van a védelemre a személyére irányuló jogtalan adatgyűjtés, személyi adatainak jogtalan nyilvánosságra hozatala vagy a velük való visszaélés ellen.

20. cikkely

(1) Mindenkinek joga van vagyont birtokolni. Minden tulajdonos tulajdonjoga azonos értékű a törvény előtt és védendő. Az öröklés garantált.

(2) Törvény határozza meg, hogy az ezen alkotmány 4. cikkelyében felsorolton kívül milyen vagyon lehet még kizárólag az állam, község vagy kijelölt jogi személyek tulajdonában a társadalom szükségleteinek elengedhetetlen biztosítása, a nemzetgazdaság fejlesztése és közérdek szempontjából. Törvény szabhatja meg azt is, hogy bizonyos tárgyak kizárólag csak állampolgárok vagy a Szlovák Köztársaságban székelő jogi személyek tulajdonában lehetnek.

(3) A tulajdonjog kötelezettséggel jár. Nem lehet viszszaélni vele, mások jogait megsértve, vagy törvény által védett általános érdekekkel szemben felhasználni. A tulajdonjog gyakorlása nem vezethet az emberi egészség, a természet, a kulturális emlékek és a környezet megkárosításához a törvényben megszabott mérték felett.

(4) A kisajátítás vagy a tulajdonjog korlátozása csak az elengedhetetlenül szükséges mértékben lehetséges és csak közérdekből, kizárólag törvény alapján és arányos kártérítés fejében.

(5) Más módon beavatkozni a tulajdonjogba csak akkor megengedett, ha törvénytelen úton szerzett vagy illegális jövedelmekből származó vagyonról van szó, s a demokratikus társadalom számára elengedhetetlen állambiztonsági érdek, a közrend vagy közkerölcs védelme, vagy mások jogainak és szabadságának védelme indokolja. A részleteket törvény szabályozza.

21. cikkely

(1) A lakóhely sérthetetlen. Nem léphet be oda senki az ott lakó beleegyezése nélkül.

(2) A házkutatás csak büntetőeljárás részeként engedélyezett, mégpedig megindokolt, írásos bírói ítélet alap-

majettkové hodnoty,

d) konanie uložené zákonom na ochranu života, zdravia alebo práv iných.

e) menšie obecné služby na základe zákona.

Čl. 19

(1) Každý má právo na zachovanie ľudskej dôstojnosti, osobnej cti, dobrej povesti a na ochranu mena.

(2) Každý má právo na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života.

(3) Každý má právo na ochranu pred neoprávneným zhromažďovaním, zverejňovaním alebo iným zneužívaním údajov o svojej osobe.

Čl. 20

(1) Každý má právo vlastniť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu. Majetok nadobudnutý v rozpore s právnym poriadkom ochranu nepožíva. Dedenie sa zaručuje.

(2) Zákon ustanoví, ktorý ďalší majetok okrem majetku uvedeného v čl. 4 tejto ústavy, nevyhnutný na zabezpečovanie potrieb spoločnosti, rozvoja národného hospodárstva a verejného záujmu, môže byť iba vo vlastníctve štátu, obce alebo určených právnických osôb. Zákon tiež môže ustanoviť, že určité veci môžu byť iba vo vlastníctve občanov alebo právnických osôb so sídlom v Slovenskej republike.

(3) Vlastníctvo zaväzuje. Nemožno ho zneužiť na ujmu práv iných alebo v rozpore so všeobecnými záujmami chránenými zákonom. Výkon vlastníckeho práva nesmie poškodzovať ľudské zdravie, prírodu, kultúrne pamiatky a životné prostredie nad mieru ustanovenú zákonom.

(4) Vyvlastnenie alebo nútené obmedzenie vlastníckeho práva je možné iba v nevyhnutnej miere a vo verejnom záujme, a to na základe zákona a za primeranú náhradu.

(5) Iné zásahy do vlastníckeho práva možno dovoliť iba vtedy, ak ide o majetok nadobudnutý nezákonným spôsobom alebo z nelegálnych príjmov a ide o opatrenie nevyhnutné v demokratickej spoločnosti pre bezpečnosť štátu, ochranu verejného poriadku, mravnosti alebo práv a slobôd iných. Podmienky ustanoví zákon.

Čl. 21

(1) Obydlie je nedotknuteľné. Nie je dovoľené doň vstúpiť bez súhlasu toho, kto v ňom býva.

(2) Domová prehliadka je prípustná len v súvislosti s trestným konaním, a to na písomný a odôvodnený prí-

ján. A házkutatás feltételeit törvény szabályozza.

(3) Más beavatkozás a lakhely sérthetlenségébe törvényesen is csak akkor lehetséges, amikor az a demokratikus társadalomban szükségszerű az élet, az egészség vagy más személyek vagyónának, jogainak és szabadságának védelme érdekében, vagy a közrend komoly veszélyeztetésének elhárítása céljából. Ha a lakóhely egyben vállalkozás vagy más gazdasági tevékenység végzésének helyszíne is, a beavatkozás törvényileg indokolt lehet abban az esetben is, ha az a közigazgatási szervek feladatainak teljesítése miatt szükségszerű.

22. cikkely

(1) A levéltitok, a továbbított hírek és más írásbeliségek titkossága és a személyi adatok védelme garantálva van.

(2) Senki nem sértheti meg a levéltitkot, sem más írásos közlemények és feljegyzések titkosságát, akár magánterületen tárolják azokat, akár postán vagy más módon küldik azokat; kivételt képeznek azok az esetek, amelyekről törvény rendelkezik. Ugyanígy biztosítva van a telefonüzenetek és táviratok, vagy más hasonló berendezésekkel közvetített üzenetek titkossága.

23. cikkely

(1) A mozgásszabadság és a tartózkodási szabadság garantált.

(2) Mindenkinnek, aki jogosan tartózkodik a Szlovák Köztársaság területén, joga van a területet szabadon elhagyni.

(3) Az 1. és 2. bekezdés szerinti szabadságjogok törvénnyel korlátozhatók, ha ezt elengedhetetlenül megköveteli az állam biztonsága, a közrend fenntartása, az egészség védelme, vagy mások jogainak és szabadságjogainak védelme, és ha az adott területen ezt a természetvédelme megköveteli.

(4) Minden polgárnak joga van szabadon belépni a Szlovák Köztársaság területére. Az állampolgár nem kényszeríthető arra, hogy elhagyja hazáját, és kiutasítani sem lehet onnan.

(5) Az idegen csak akkor utasítható ki, ha azt a törvényi feltételek lehetővé teszik.

24. cikkely

(1) A gondolkodás szabadsága, a lelkiismereti, a vallási meggyőződés és hit szabadsága biztosítva van. Ez a jog lehetővé teszi a vallási meggyőződés vagy hit megváltoztatását is. Mindenkinnek joga vagy vallási meggyőződés nélkül élni. Mindenkinnek joga van gondolatait nyilvánosan kinyilvánítani.

(2) Mindenki szabadon megvallhatja felekezetét vagy hitét, egyedül, vagy együtt másokkal, magánszférában vagy a nyilvánosság előtt, istentiszteleten, vallási szertartásokon, szertartások megőrzésével, vagy a hitoktatáson való részvétellel.

kaz sudcu. Spôsob vykonania domovej prehliadky ustanoví zákon.

(3) Iné zásahy do nedotknuteľnosti obydľia možno zákonom dovoliť iba vtedy, keď je to v demokratickej spoločnosti nevyhnutné na ochranu života, zdravia alebo majetku osôb, na ochranu práv a slobôd iných alebo na odvrátenie závažného ohrozenia verejného poriadku. Ak sa obydlie používa aj na podnikanie alebo vykonávanie inej hospodárskej činnosti, takéto zásahy môžu byť zákonom dovolené aj vtedy, keď je to nevyhnutné na plnenie úloh verejnej správy.

Čl. 22

(1) Listové tajomstvo, tajomstvo dopravovaných správ a iných písomností a ochrana osobných údajov sa zaručujú.

(2) Nikto nesmie porušiť listové tajomstvo ani tajomstvo iných písomností a záznamov, či už uchovávaných v súkromí, alebo zasielaných poštou, alebo iným spôsobom; výnimkou sú prípady, ktoré ustanoví zákon. Rovnako sa zaručuje tajomstvo správ podávaných telefónom, telegrafom alebo iným podobným zariadením.

Čl. 23

(1) Sloboda pohybu a pobytu sa zaručuje.

(2) Každý, kto sa oprávnene zdržiava na území Slovenskej republiky, má právo toto územie slobodne opustiť.

(3) Slobody podľa odsekov 1 a 2 môžu byť obmedzené zákonom, ak je to nevyhnutné pre bezpečnosť štátu, udržanie verejného poriadku, ochranu zdravia alebo ochranu práv a slobôd iných a na vymedzených územiach aj v záujme ochrany prírody.

(4) Každý občan má právo na slobodný vstup na územie Slovenskej republiky. Občana nemožno nútiť, aby opustil vlasť, a nemožno ho vyhostiť.

(5) Cudzince možno vyhostiť iba v prípadoch ustanovených zákonom.

Čl. 24

(1) Sloboda myslenia, svedomia, náboženského vyznania a viery sa zaručujú. Toto právo zahŕňa aj možnosť zmeniť náboženské vyznanie alebo vieru. Každý má právo byť bez náboženského vyznania. Každý má právo verejne prejavovať svoje zmýšľanie.

(2) Každý má právo slobodne prejavovať svoje náboženstvo alebo vieru buď sám, buď spoločne s inými, súkromne alebo verejne, bohoslužbou, náboženskými úkonmi, zachovávaním obradov alebo zúčastňovať sa na jeho vyučovaní.

(3) Cirkvi a náboženské spoločnosti spravujú svoje zá-

(3) Az egyházak és vallási közösségek maguk igazgatják saját ügyeiket, főként létrehozzák szerveiket, lelki vezetőket állítanak, biztosítják a hit oktatását, szerzetesrendeket és más egyházi intézményeket alapítanak függetlenül az állami szervektől.

(4) Az 1-3. bekezdések szerinti jogok gyakorlása csak törvénnyel korlátozható akkor, ha sürgőszerű intézkedést kell hozni a demokratikus rendszerben a közrend védelme, az egészség és erkölcs, vagy mások jogainak és szabadságának védelme érdekében.

25. cikkely

(1) A Szlovák Köztársaság védelme kötelessége és becsületbeli ügye minden állampolgárnak. A honvédelmi kötelezettséget törvény szabályozza.

(2) Senki nem kényszeríthető, hogy katonai szolgálatot teljesítsen, ha az ellentétben áll lelkiismeretével vagy vallási meggyőződésével. A részleteket törvény szabályozza.

HARMADIK SZAKASZ

Politikai jogok

26. cikkely

(1) A szólásszabadság és az információs szabadság biztosított.

(2) Mindenkinek joga van véleményét szóban, írásban, a sajtóban, képből vagy más módon kifejezni, és joga van szabadon keresni, elfogadni és terjeszteni eszméket és információkat az országhatárokon való tekintet nélkül. A sajtótermékek kiadása nincs engedélyezéshez kötve. A vállalkozás a rádiózás és televíziós terén állami engedélyhez köthető. A feltételeket törvény szabályozza.

(3) A cenzúra tilos.

(4) A szólásszabadság és az információ keresésének és terjesztésének joga törvénnyel korlátozható, ha a demokratikus rendszer olyan intézkedéséről van szó, amely mások jogait és szabadságát, az ország biztonságát, a közrendet, a közegészséget és közérkölcseket védi.

(5) A közhatalmi szervek kötelesek megfelelő mértékben és módon tájékoztatni tevékenységükről államnyelven. A feltételeket és a végrehajtás módját törvény szabályozza.

27. cikkely

(1) A petíciós jog biztosítva van. Mindenkinek joga egyedül vagy másokkal együtt közügyekben vagy más társadalmi érdekekben az állami szervekhez és a területi önkormányzati szervekhez fordulni kérvénnyel, javaslattal és panasszal.

(2) Petícióval nem lehet az alapvető jogok és szabadságjogok megsértésére felszólítani.

(3) Petícióval nem lehet beavatkozni a bíróságok füg-

ležitosti samy, najmä zriaďujú svoje orgány, ustanovujú svojich duchovných, zabezpečujú vyučovanie náboženstva a zakladajú rehoľné a iné cirkevné inštitúcie nezávisle od štátnych orgánov.

(4) Podmienky výkonu práv podľa odsekov 1 až 3 možno obmedziť iba zákonom, ak ide o opatrenie nevyhnutné v demokratickej spoločnosti na ochranu verejného poriadku, zdravia a mravnosti alebo práv a slobôd iných.

Čl. 25

(1) Obrana Slovenskej republiky je povinnosťou a vecou cti občanov. Zákon ustanoví rozsah brannej povinnosti.

(2) Nikoho nemožno nútiť, aby vykonával vojenskú službu, ak je to v rozpore s jeho svedomím alebo náboženským vyznaním. Podrobnosti ustanoví zákon.

TRETÍ ODDIEL

Politické práva

Čl. 26

(1) Sloboda prejavu a právo na informácie sú zaručené.

(2) Každý má právo vyjadrovať svoje názory slovom, písmom, tlačou, obrazom alebo iným spôsobom, ako aj slobodne vyhľadávať, prijímať a rozširovať idey a informácie bez ohľadu na hranice štátu. Vydávanie tlače nepodlieha povoľovaciemu konaniu. Podnikanie v odbore rozhlasu a televízie sa môže viazať na povolenie štátu. Podmienky ustanoví zákon.

(3) Cenzúra sa zakazuje.

(4) Slobodu prejavu a právo vyhľadávať a šíriť informácie možno obmedziť zákonom, ak ide o opatrenia v demokratickej spoločnosti nevyhnutné na ochranu práv a slobôd iných, bezpečnosť štátu, verejného poriadku, ochranu verejného zdravia a mravnosti.

(5) Orgány verejnej moci majú povinnosť primeraným spôsobom poskytovať informácie o svojej činnosti v štátnom jazyku. Podmienky a spôsob vykonania ustanoví zákon.

Čl. 27

(1) Petičné právo sa zaručuje. Každý má právo sám alebo s inými obracať sa vo veciach verejného alebo iného spoločného záujmu na štátne orgány a orgány územnej samosprávy so žiadosťami, návrhmi a sťažnosťami.

(2) Petíciou nemožno vyzývať na porušovanie základných práv a slobôd.

(3) Petíciou nemožno zasahovať do nezávislosti súdu.

getlenségébe.

28. cikkely

(1) A jog a békés gyülekezéshez biztosítva van.
 (2) E jog gyakorlásának feltételeit törvény szabályozza a közterületeken való gyülekezések esetében, ha a demokratikus társadalomban sürgőszerű intézkedésről van szó, mely mások jogait és szabadságát, a közrendet, az egészséget és erkölcsöt, a vagyont és az állam biztonságát védi. A gyülekezést tilos közigazgatási szerv engedélyéhez kötni.

29. cikkely

(1) A szabad egyesülési jog biztosítva van. Mindenkinek joga van másokkal együtt csoportosulni egyesületekben, közösségekben vagy más társulásokban.
 (2) Az állampolgároknak joguk van politikai pártokat és politikai mozgalmakat létrehozni, és azokban csoportosulni.
 (3) Az 1. és 2. bekezdés szerinti jogokat csak törvényben megszabott esetekben lehet korlátozni, ha az a demokratikus társadalomban elengedhetetlen az állam biztonsága, a közrend védelme érdekében, vagy vele büncselekmény előzhető meg, vagy mások jogainak és szabadságjogainak védelme érdekében.
 (4) A politikai pártok és politikai mozgalmak, valamint az egyesületek, társaságok vagy más társulások elvannak választva az államtól.

30. cikkely

(1) Az állampolgároknak joguk van részt venni a közügyek igazgatásában közvetlenül, vagy képviselőik szabad megválasztása útján. A Szlovák Köztársaság területén állandó lakhellyel rendelkező külföldieknek joguk van választani és választhatónak lenni a községi és a nagyobb területi egységek önkormányzati szerveibe.
 (2) A választásokat a törvényben megszabott rendszeres választási időszakokat nem meghaladó időpontra kell kitűzni.
 (3) A választójog általános, egyenlő és közvetlen, és titkos szavazással valósul meg. A választójog gyakorlásának feltételeit törvény szabályozza.
 (4) Az állampolgárok egyenlő feltételek mellett jutnak hozzá a választott és egyéb köztisztviselőkhez.

31. cikkely

A politikai jogok és szabadságok törvényi szabályozásának és azok értelmezésének, valamint alkalmazásának lehetővé kell tennie és védenie kell a politikai erők szabad versenyt a demokratikus társadalomban.

32. cikkely

Az állampolgároknak joguk van fellépni mindenki ellen, aki az ezen alkotmányban lefektetett demokratikus rendszer alapvető emberi jogait és szabadságjogait pró-

Čl. 28

(1) Právo pokojne sa zhromažďovať sa zaručuje.
 (2) Podmienky výkonu tohto práva ustanoví zákon v prípadoch zhromažďovania na verejných miestach, ak ide o opatrenia v demokratickej spoločnosti nevyhnutné na ochranu práv a slobôd iných, ochranu verejného poriadku, zdravia a mravnosti, majetku alebo pre bezpečnosť štátu. Zhromaždenie sa nesmie podmieňovať povolením orgánu verejnej správy.

Čl. 29

(1) Právo slobodne sa združovať sa zaručuje. Každý má právo spolu s inými sa združovať v spolkoch, spoločnostiach alebo iných združeniach.
 (2) Občania majú právo zakladať politické strany a politické hnutia a združovať sa v nich.
 (3) Výkon práv podľa odsekov 1 a 2 možno obmedziť len v prípadoch ustanovených zákonom, ak je to v demokratickej spoločnosti nevyhnutné pre bezpečnosť štátu, na ochranu verejného poriadku, predchádzanie trestným činom alebo na ochranu práv a slobôd iných.
 (4) Politické strany a politické hnutia, ako aj spolky, spoločnosti alebo iné združenia sú oddelené od štátu.

Čl. 30

(1) Občania majú právo zúčastňovať sa na správe verejných vecí priamo alebo slobodnou voľbou svojich zástupcov. Cudzinci s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky majú právo voliť a byť volení do orgánov samosprávy obcí a do orgánov samosprávy vyšších územných celkov.
 (2) Voľby sa musia konať v lehotách nepresahujúcich pravidelné volebné obdobie ustanovené zákonom.
 (3) Volebné právo je všeobecné, rovné a priame a vykonáva sa tajným hlasovaním. Podmienky výkonu volebného práva ustanoví zákon.
 (4) Občania majú za rovnakých podmienok prístup k voleným a iným verejným funkciám.

Čl. 31

Zákonná úprava všetkých politických práv a slobôd a jej výklad a používanie musia umožňovať a ochraňovať slobodnú súťaž politických síl v demokratickej spoločnosti.

Čl. 32

Občania majú právo postaviť sa na odpor proti každému, kto by odstraňoval demokratický poriadok základných ľudských práv a slobôd uvedených v tejto ústave,

bálja megszüntetni, amennyiben az alkotmányos szervek és a törvényes eszközök hatékony használata lehetlenné válik.

NEGYEDIK SZAKASZ

A nemzetiségi kisebbségek és etnikai csoportok jogai

33. cikkely

Senkinek nem válhat hátrányára a nemzetiségi kisebbséghez vagy etnikai csoporthoz való tartozás.

34. cikkely

(1) A Szlovák Köztársaságban nemzetiségi kisebbséget vagy etnikai csoportot alkotó állampolgároknak biztosítva van a sokoldalú fejlődés, főleg a jog a kisebbség más tagjaival vagy csoportjaival együtt fejleszteni saját kultúráját, a jog információkat terjeszteni és kapni saját anyanyelvén, nemzetiségi egyesületekben szerveződni, művelődési és kulturális intézményeket alapítani és fenntartani. A részleteket törvény szabályozza.

(2) A nemzetiségi kisebbségekhez vagy etnikai csoportokhoz tartozó állampolgároknak törvényben meghatározott módon és feltételek mellett az államnyelv elsajátításához való jog mellett biztosítva van

- a) a saját anyanyelvükön való művelődés joga,
- b) nyelvük hivatali érintkezésben való használatának a joga,
- c) a jog részt venni a nemzetiségi kisebbségeket és etnikai csoportokat érintő közügyek megoldásában.

(3) A nemzetiségi kisebbségek és etnikai csoportok ezen alkotmányban lefektetett jogai nem vezethetnek a Szlovák Köztársaság területi egységének és szuverenitásának veszélyeztetéséhez és a többi lakosság diszkriminációjához.

ÖTÖDIK SZAKASZ

Gazdasági, szociális és kulturális jogok

35. cikkely

(1) Mindenkinnek joga van a szabad hivatásválasztáshoz és az arra való felkészüléshez, ahogyan joga van a vállalkozáshoz és más kereső tevékenység folytatásához.

(2) Törvény szabályozhatja egyes tevékenységek vagy hivatások végzésének feltételeit és korlátozását.

(3) Az állampolgárnak joga van a munkához. Az állam megfelelő mértékben biztosítja polgárai anyagi szükségleteit, ha azok saját hibájukon kívüli okokból ezt a jogukat nem képesek érvényesíteni. A feltételeket törvény szabályozza.

(4) A külföldiek részére az 1-3. bekezdésben meghatározott jogok eltérő szabályozását törvény határozza meg.

36. cikkely

A munkavállalónak joga van az igazságos és kielégítő

ak tevékenységük végzéséhez szükséges eszközök használatára a törvényes eszközökkel.

ŠTVRTÝ ODDIEL

Práva národnostných menšín a etnických skupín

Čl. 33

Príslušnosť ku ktorejkoľvek národnostnej menšine alebo etnickej skupine nesmie byť nikomu na ujmu.

Čl. 34

(1) Občanom tvoriacim v Slovenskej republike národnostné menšiny alebo etnické skupiny sa zaručuje všestranný rozvoj, najmä právo spoločne s inými príslušníkmi menšiny alebo skupiny rozvíjať vlastnú kultúru, právo rozširovať a prijímať informácie v ich materinskom jazyku, združovať sa v národnostných združeniach, zakladať a udržiavať vzdelávacie a kultúrne inštitúcie. Podrobnosti ustanoví zákon.

(2) Občanom patriacim k národnostným menšinám alebo etnickým skupinám sa za podmienok ustanoveným zákonom zaručuje okrem práva na osvojenie si štátneho jazyka aj

- a) právo na vzdelanie v ich jazyku,
- b) právo používať ich jazyk v úradnom styku,
- c) právo zúčastňovať sa na riešení vecí týkajúcich sa národnostných menšín a etnických skupín.

(3) Výkon práv občanov patriacich k národnostným menšinám a etnickým skupinám zaručených v tejto ústave nesmie viesť k ohrozeniu zvrchovanosti a územnej celistvosti Slovenskej republiky a k diskriminácii jej ostatného obyvateľstva.

PIATY ODDIEL

Hospodárske, sociálne a kultúrne práva

Čl. 35

(1) Každý má právo na slobodnú voľbu povolania a prípravu naň, ako aj právo podnikáť a uskutočňovať inú zárobkovú činnosť.

(2) Zákon môže ustanoviť podmienky a obmedzenia výkonu určitých povolani alebo činností.

(3) Občania majú právo na prácu. Štát v primeranom rozsahu hmotne zabezpečuje občanov, ktorí nie z vlastnej viny nemôžu toto právo vykonávať. Podmienky ustanoví zákon.

(4) Zákon môže ustanoviť odchylnú úpravu práv uvedených v odsekoch 1 až 3 pre cudzincov.

Čl. 36

Zamestnanci majú právo na spravodlivé a uspokojujúce

munkafeltételekhez. A törvény biztosítja neki főleg

- a) a jogot az elvégzett munkáért járó jutalomra, mégpedig olyan mértékűre, amely lehetővé teszi számára a méltó életszínvonal fenntartását,
- b) a védelmet az állásából való önkényes elbocsátás, illetve a munkahelyi diszkrimináció ellen,
- c) a munkavégzés biztonságát és az egészség védelmét,
- d) a megengedhető maximális munkaidőt,
- e) a megfelelő pihenőidőt munka után,
- f) a lehetséges legrövidebb fizetett szabadságot a regenerálódásra,
- g) a jogot a kollektív egyeztetéshez.

37. cikkely

(1) Mindenkinnek joga van a szabad egyesüléshez másokkal gazdasági és szociális jogainak védelme érdekében.

(2) A szakszervezetek az államtól függetlenül alakulnak meg. A szakszervezetek számának korlátozása, illetve valamelyiknek az előnyben részesítése az üzemben vagy az ágazatban tilos.

(3) Csak törvény korlátozhatja a szakaszervezeti szervezetek tevékenységét, illetve a más, a gazdasági és szociális érdekek védelmére alakult társulások létrejöttét és tevékenységét, amennyiben a demokratikus társadalomban szükségszerű intézkedésről van szó az állambiztonság védelme, a közrend vagy mások jogainak és szabadságjogainak védelme érdekében.

(4) A sztrájkjog biztosítva van. A feltételeit törvény szabályozza. E joggal nem bírnak a bírák, az ügyészek, a fegyveres erők és fegyveres testületek tagjai, valamint a tűzoltóság és a mentőszolgálatok tagjai és alkalmazottai.

38. cikkely

(1) A nőknek, a fiatalokéknak és az egészségkárosult személyeknek joguk van a fokozott egészségvédelemhez a munkavégzés során, és a sajátos munkafeltételekhez.

(2) A fiatalokéknak és az egészségkárosultaknak joguk van a különleges védelemhez a munkajogi viszonyokban, és a segítséghez a hivatásra való felkészülés során.

(3) Az 1. és 2. bekezdésben taglalt jogokat részletesen törvény szabályozza.

39. cikkely

(1) Minden állampolgárnak joga van az arányos anyagi ellátáshoz idős korában és munkaképtelenség esetén, illetve eltartója elvesztése esetén is.

(2) Mindenkinnek, aki anyagi szükséghelyzetbe kerül, joga van olyan segítségre, amelyre feltétlenül szüksége van alapvető létfeltételeinek biztosításához.

(3) Az 1. és 2. bekezdésben taglalt jogokat részletesen

pracovné podmienky. Zákon im zabezpečuje najmä

- a) právo na odmenu za vykonanú prácu, dostatočnú na to, aby im umožnila dôstojnú životnú úroveň,
- b) ochranu proti svojvoľnému prepúšťaniu zo zamestnaniaa diskriminácii v zamestnaní,
- c) ochranu bezpečnosti a zdravia pri práci,
- d) najvyššiu prípustnú dĺžku pracovného času,
- e) primeraný odpočinok po práci,
- f) najkratšiu prípustnú dĺžku platenej dovolenky na zotavenie,
- g) právo na kolektívne vyjednávanie.

Čl. 37

(1) Každý má právo sa slobodne združovať s inými na ochranu svojich hospodárskych a sociálnych záujmov.

(2) Odborové organizácie vznikajú nezávisle od štátu. Obmedzovať počet odborových organizácií, ako aj zvýhodňovať niektoré z nich v podniku alebo v odvetví, je neprípustné.

(3) Činnosť odborových organizácií a vznik a činnosť iných združení na ochranu hospodárskych a sociálnych záujmov možno obmedziť zákonom, ak ide o opatrenie v demokratickej spoločnosti nevyhnutné na ochranu bezpečnosti štátu, verejného poriadku alebo práv a slobôd druhých.

(4) Právo na štrajk sa zaručuje. Podmienky ustanoví zákon. Toto právo nemajú sudcovia, prokurátori, príslušníci ozbrojených síl a ozbrojených zborov a príslušníci a zamestnanci hasičských a záchranných zborov.

Čl. 38

(1) Ženy, mladiství a osoby zdravotne postihnuté majú právo na zvýšenú ochranu zdravia pri práci a osobitné pracovné podmienky.

(2) Mladiství a osoby zdravotne postihnuté majú právo na osobitnú ochranu v pracovných vzťahoch a na pomoc pri príprave na povolanie.

(3) Podrobnosti o právach podľa odsekov 1 a 2 ustanoví zákon.

Čl. 39

(1) Občania majú právo na primerané hmotné zabezpečenie v starobe a pri nespôsobilosti na prácu, ako aj pri strate živiteľa.

(2) Každý, kto je v hmotnej núdzi, má právo na takú pomoc, ktorá je nevyhnutná na zabezpečenie základných životných podmienok.

(3) Podrobnosti o právach podľa odsekov 1 a 2 ustanoví

törvény szabályozza.

40. cikkely

Mindenkinek joga van egészsége védelméhez. Az egészségbiztosítás alapján az állampolgárnak joga van ingyenes egészségügyi ellátásra és egészségügyi segéd-eszközökre a törvényben meghatározott feltételek szerint.

41. cikkely

(1) A házasság férfi és nő közti egyedi kapcsolat. A Szlovák Köztársaság teljeskörűen védi a házasságot és a javát szolgálja. A házasságot, a szülőséget és a családot törvény védi. A gyermekek és kiskorúak kiemelt védelme biztosítva van.

(2) A nőt terhessége idején fokozott gondoskodás illeti meg, munkajogi viszonyaiban fokozottan védett, és megfelelő munkakörülmények illetik meg.

(3) A házasságban és a házasságon kívül született gyermekeknek azonos jogaik vannak.

(4) A gondoskodás a gyermekekről és az ő nevelésük a szülők joga; a gyerekeknek joguk van a szülői neveléshez és gondoskodáshoz. A szülő jogait korlátozni és a kiskorú gyermeket a szülőtől elválasztani annak akarata ellenére csak bírósági ítélettel lehet, törvény alapján.

(5) A szülőknek, akik gyermekekről gondoskodnak, joguk van az állam segítségére.

(6) Az 1-5. bekezdésben taglalt jogokat részletesen törvény szabályozza.

42. cikkely

(1) Mindenkinek joga van a művelődéshez. Az iskolalátogatás kötelező. Annak időtartamát és korhatárát törvény szabályozza.

(2) Az állampolgároknak joguk van az ingyenes oktatáshoz az alapiskolákban és középiskolákban, az állampolgár képességei és a társadalom lehetőségei szerint a felsőoktatási intézményekben is.

(3) Más mint állami iskolákat alapítani és azokban oktatni csak törvényben meghatározott feltételek mellett lehet; az ilyen iskolákban műveltséget nyújtani térítés fejében is lehet.

(4) Törvény rendelkezik arról, milyen feltételek mellett jogosultak az állampolgárok tanulmányaikhoz állami segítségre.

43. cikkely

(1) A tudományos kutatás és művészi alkotás szabadsága garantált. A szellemi alkotómunka eredményeit törvény védi.

(2) A kulturális gazdagsághoz való hozzáférés joga törvényben megszabott feltételek mellett biztosítva van.

vi zákon.

Čl. 40

Každý má právo na ochranu zdravia. Na základe zdravotného poistenia majú občania právo na bezplatnú zdravotnú starostlivosť a na zdravotnícke pomôcky za podmienok, ktoré ustanoví zákon.

Čl. 41

(1) Manželstvo je jedinečný vzťah medzi mužom a ženou. Slovenská republika manželstvo všestranne chráni a napomáha jeho dobru. Manželstvo, rodičovstvo a rodina sú pod ochranou zákona. Zaručuje sa osobitná ochrana detí a mladistvých.

(2) Žene v tehotenstve sa zaručuje osobitná starostlivosť, ochrana v pracovných vzťahoch a zodpovedajúce pracovné podmienky.

(3) Deti narodené v manželstve i mimo neho majú rovnaké práva.

(4) Starostlivosť o deti a ich výchova je právom rodičov; deti majú právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť. Práva rodičov možno obmedziť a maloleté deti možno od rodičov odlúčiť proti vôli rodičov len rozhodnutím súdu na základe zákona.

(5) Rodičia, ktorí sa starajú o deti, majú právo na pomoc štátu.

(6) Podrobnosti o právach podľa odsekov 1 až 5 ustanoví zákon.

Čl. 42

(1) Každý má právo na vzdelanie. Školská dochádzka je povinná. Jej dĺžku po vekovú hranicu ustanoví zákon.

(2) Občania majú právo na bezplatné vzdelanie v základných školách a stredných školách, podľa schopností občana a možnosti spoločnosti aj na vysokých školách.

(3) Zriaďovať iné školy ako štátne a vyučovať v nich možno len za podmienok ustanovených zákonom; v takýchto školách sa môže vzdelávanie poskytovať za úhradu.

(4) Zákon ustanoví, za akých podmienok majú občania pri štúdiu právo na pomoc štátu.

Čl. 43

(1) Sloboda vedeckého bádania a umenia sa zaručuje. Práva na výsledky tvorivej duševnej činnosti chráni zákon.

(2) Právo prístupu ku kultúrnemu bohatstvu sa zaručuje za podmienok ustanovených zákonom.

HATODIK SZAKASZ**Jog a környezet és a kulturális örökség védelmére****44. cikkely**

- (1) Minden állampolgárnak joga van az egészséges környezethez.
- (2) Mindenki köteles védeni és gyarapítani a környezetet és a kulturális örökséget.
- (3) Senki nem veszélyeztetheti a törvényben megszabott mértéken felül a környezetet, a természeti forrásokat és a kulturális emlékeket.
- (4) Az Állam köteles törődni a természeti források kíméletes hasznosításával, az ökológiai egyensúly fenntartásával, valamint a környezet hatékony gondozásával, és köteles biztosítani egyes vadon növények és vadon élő állatfajták védelmét.
- (5) Az 1-4. bekezdésben megfogalmazott jogok és kötelességek végrehajtásának részleteit törvény szabályozza.

45. cikkely

Mindenkinek joga van időben és teljeskörű információkat kapni a környezet állapotáról, valamint ezen állapot okairól és következményeiről.

HETEDIK SZAKASZ**Jog a bírói és más törvényi védelemhez****46. cikkely**

- (1) Mindenkinek joga van a törvényben meghatározott eljárás szerint jogait érvényesíteni a független és pártatlan bíróságon, valamint a törvényben meghatározott esetekben a Szlovák Köztársaság más szervénél.
- (2) Aki azt állítja, hogy jogai csorbát szenvedtek a közigazgatási szervek döntése során, bírósághoz fordulhat, hogy az vizsgálja felül az ilyen döntés törvényességét, ha a törvény másképp nem rendelkezik. A bíróság hatásköréből nem lehetséges kivonni az alapvető jogokat és szabadságjogokat érintő döntések felülvizsgálatát.
- (3) Mindenkinek joga van a kártérítésre a törvénytelen bírósági döntéssel, más állami szerv vagy közigazgatási szerv törvénytelen döntésével, vagy a helytelen hivatali eljárással okozott károkért.
- (4) A bírósági vagy más jogi védelem részleteit és feltételeit törvény szabályozza.

47. cikkely

- (1) Mindenkinek joga van megtagadni a vallomástételt, ha azzal önmaga vagy hozzá közelálló személy büntetőjogi felelősségre vonását kockáztatná.
- (2) Mindenkinek joga van jogsegélyre bírósági eljárás, más állami szervek vagy közigazgatási szervek előtt folyó eljárás során, annak kezdetétől, mégpedig törvényben meghatározott feltételek mellett.

ŠIESTY ODDIEL**Právo na ochranu životného prostredia a kultúrneho dedičstva****Čl. 44**

- (1) Každý má právo na priaznivé životné prostredie.
- (2) Každý je povinný chrániť a zveľaďovať životné prostredie a kultúrne dedičstvo.
- (3) Nikto nesmie nad mieru ustanovenú zákonom ohrozovať ani poškodzovať životné prostredie, prírodné zdroje a kultúrne pamiatky.
- (4) Štát dbá o šetrné využívanie prírodných zdrojov, o ekologickú rovnováhu a o účinnú starostlivosť o životné prostredie a zabezpečuje ochranu určeným druhom voľne rastúcich rastlín a voľne žijúcich živočíchov.
- (5) Podrobnosti o právach a povinnostiach podľa odsekov 1 až 4 ustanoví zákon.

Čl. 45

Každý má právo na včasné a úplné informácie o stave životného prostredia a o príčinách a následkoch tohto stavu.

SIEDMY ODDIEL**Právo na súdnu a inú právnu ochranu****Čl. 46**

- (1) Každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.
- (2) Kto tvrdí, že bol v svojich právach ukrátený rozhodnutím orgánu verejnej správy, môže sa obrátiť na súd, aby preskúmal zákonnosť takéhoto rozhodnutia, ak zákon neustanoví inak. Z právomoci súdu však nesmie byť vylúčené preskúmanie rozhodnutí týkajúcich sa základných práv a slobôd.
- (3) Každý má právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu, iného štátneho orgánu či orgánu verejnej správy alebo nesprávnym úradným postupom.
- (4) Podmienky a podrobnosti o súdnej a inej právnej ochrane ustanoví zákon.

Čl. 47

- (1) Každý má právo odoprieť výpoveď, ak by ňou spôsobil nebezpečenstvo trestného stíhania sebe alebo blízkej osobe.
- (2) Každý má právo na právnu pomoc v konaní pred súdmi, inými štátnymi orgánmi alebo orgánmi verejnej správy od začiatku konania, a to za podmienok ustanovených zákonom.

(3) A 2. bekezdés szerinti eljárás minden résztvevője egyenlő.

(4) Aki kijelenti, hogy nem ismeri azt a nyelvet, amelyen a 2. bekezdés szerinti eljárás folyik, tolmácsra jogosult.

48. cikkely

(1) Senki nem fosztható meg törvényes bírójától. A bíróság illetékességét törvény határozza meg.

(2) Mindenkinek joga van rá, hogy ügyét nyilvánosan tárgyalják és felesleges hátráltatások nélkül, személyes jelenlétében, és hogy minden előterjesztett bizonyítékról kifejtse véleményét. A nyilvánosság csak törvényben meghatározott esetekben zárható ki.

49. cikkely

Csak törvény mondhatja ki, mely tett számít bűncselekménynek, és milyen büntetés, esetleg más joggyakorlási vagy vagyoni szankció róható ki az elkövetéséért.

50. cikkely

(1) Kizárólag bíróság dönthet a bűnösségről és a bűncselekményért kiszabható büntetésről.

(2) Mindenki, aki ellen büntetőjogi eljárás folyik, ártatlannak tekintendő mindaddig, amíg a bíróság jogerős döntésben ki nem mondja a bűnösségét.

(3) A vádlottnak joga van rá, hogy időt és lehetőséget kapjon védelme előkészítésére, és hogy személyesen vagy védőügyvédén keresztül védhesse önmagát.

(4) A vádlottnak joga van megtagadni a vallomástételt; ettől a jogától senki, semmilyen módon nem fosztható meg.

(5) Senki nem vonható büntetőjogi felelősségre olyan cselekményért, amelyért egyszer már elítélték, vagy amelyben felmentették a vád alól. Ez az elv nem zárja ki rendkívüli jogorvoslati eszközök érvényesítését törvényben meghatározott feltételek mellett.

(6) A tett büntethetőségét és a kiszabható büntetést a cselekedet elkövetésének időpontjában hatályos jogszabályok szerint kell elbírálni. A későbbi törvényi szabályozás akkor érvényesíthető, ha az az elkövetőre nézve kedvezőbb.

NYOLCADIK SZAKASZ

Közös rendelkezések az első és második fejezethez

51. cikkely

(1) Az ezen alkotmány 35., 36., a 37. cikkely 4. bekezdésében, a 38-42. cikkelyében és a 44-46. cikkelyében taglalt jogokat követelni csak az ezen jogok végrehajtásáról rendelkező törvényben meghatározott keretek közt lehet.

(2) Az alapvető jogok és szabadságjogok korlátozásának feltételeiről és terjedelméről, valamint a kötelessé-

(3) Všetci účastníci sú si v konaní podľa odseku 2 rovní.

(4) Kto vyhlási, že neovláda jazyk, v ktorom sa vedie konanie podľa odseku 2, má právo na tlmočníka.

Čl. 48

(1) Nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi. Príslušnosť súdu ustanoví zákon.

(2) Každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

Čl. 49

Len zákon ustanoví, ktoré konanie je trestným činom a aký trest, prípadne iné ujmy na právach alebo majetku možno uložiť za jeho spáchanie.

Čl. 50

(1) Len súd rozhoduje o vine a treste za trestné činy.

(2) Každý, proti komu sa vedie trestné konanie, považuje sa za nevinného, kým súd nevysloví právoplatným odsudzujúcim rozsudkom jeho vinu.

(3) Obvinený má právo, aby mu bol poskytnutý čas a možnosť na prípravu obhajoby a aby sa mohol obhajovať sám alebo prostredníctvom obhajcu.

(4) Obvinený má právo odprieť výpoveď; tohto práva ho nemožno pozbaviť nijakým spôsobom.

(5) Nikoho nemožno trestne stíhať za čin, za ktorý bol už právoplatne odsúdený alebo oslobodený spod obžaloby. Táto zásada nevylučuje uplatnenie mimoriadnych opravných prostriedkov v súlade so zákonom.

(6) Trestnosť činu sa posudzuje a trest sa ukladá podľa zákona účinného v čase, keď bol čin spáchaný. Neskorší zákon sa použije, ak je to pre páchatel'a priaznivejšie.

ÔSMY ODDIEL

Spoločné ustanovenia k prvej a druhej hlave

Čl. 51

(1) Domáhať sa práv uvedených v čl. 35, 36, 37 ods. 4, čl. 38 až 42 a čl. 44 až 46 tejto ústavy sa možno len v medziach zákonov, ktoré tieto ustanovenia vykonávajú.

(2) Podmienky a rozsah obmedzenia základných práv a slobôd a rozsah povinností v čase vojny, vojnového stavu, výnimočného stavu a núdzového stavu ustanoví ústavný zákon.

gek terjedelméről háború idején, hadiállapot meghirdetését követően, rendkívüli állapot idejét vagy szükség-helyzetben alkotmánytörvény rendelkezik.

52. cikkely

(1) Amikor ezen alkotmány első és második fejezetében a „polgár” fogalmat használja, alatta a Szlovák Köztársaság állampolgárát kell érteni.

(2) A külföldiek a Szlovák Köztársaság területén élvezik az ezen alkotmány által garantált alapvető jogokat és szabadságjogokat, ha azok nem kimondottan csak az állampolgárokat illetik meg.

(3) Ahol az eddigi jogszabályok a „polgár” fogalmat használják, alatta minden egyes ember értendő, ha olyan jogokról és szabadságjogokról van szó, melyeket ezen alkotmány állampolgárságra való tekintet nélkül biztosít mindenkinek.

53. cikkely

A Szlovák Köztársaság menedékjogot nyújt a politikai jogai és szabadságjogai miatt üldözött külföldieknek. A menedék megtagadható attól, aki tetteivel megsértette az alapvető emberi jogokat és szabadságjogokat. A részleteket törvény szabályozza.

54. cikkely

A bírák és ügyészek vállalkozói vagy más gazdasági tevékenysége törvénnyel korlátozható, ugyanígy a 29. cikkely 2. bekezdésében garantált jog is az államigazgatási alkalmazottak esetében, valamint a területi önkormányzati tisztségviselők esetében is a 37. cikkely 4. bekezdésében biztosított jog; a fegyveres erők és fegyveres testületek esetében a 27. és 28. cikkelyben szereplő jogok is törvénnyel korlátozhatók, ha azok összefüggenek a szolgálatteljesítéssel. Azoknak a személyeknek, akiknek foglalkozása feltétlenül szükséges az élet- és egészségvédelemben, a sztrájkjoga korlátozható.

HARMADIK FEJEZET

ELSŐ SZAKASZ

A Szlovák Köztársaság gazdasága

55. cikkely

(1) A Szlovák Köztársaság gazdasága a szociális és ökológiai irányultságú piacgazdaság elveire épül.

(2) A Szlovák Köztársaság védi és támogatja a gazdasági versenyt. A részleteket törvény szabályozza.

56. cikkely

(1) Szlovákia Nemzeti Bankja a Szlovák Köztársaság

Čl. 52

(1) Kde sa v prvej a druhej hlave tejto ústavy používa pojem "občan", rozumie sa tým štátny občan Slovenskej republiky.

(2) Cudzinci požívajú v Slovenskej republike základné ľudské práva a slobody zaručené touto ústavou, ak nie sú výslovne priznané iba občanom.

(3) Kde sa v doterajších právnych predpisoch používa pojem "občan", rozumie sa ním každý človek, ak ide o práva a slobody, ktoré táto ústava priznáva bez ohľadu na štátne občianstvo.

Čl. 53

Slovenská republika poskytuje azyl cudzincom prenasledovaným za uplatňovanie politických práv a slobôd. Azyl možno odoprieť tomu, kto konal v rozpore so základnými ľudskými právami a slobodami. Podrobnosti ustanoví zákon.

Čl. 54

Zákon môže sudcom a prokurátorom obmedziť právo na podnikanie a inú hospodársku činnosť a právo uvedené v čl. 29 ods. 2, zamestnancom štátnej správy a územnej samosprávy vo funkciách, ktoré určí aj právo uvedené v čl. 37 ods. 4, príslušníkom ozbrojených síl a ozbrojených zborov aj práva uvedené v čl. 27 a 28, pokiaľ súvisia s výkonom služby. Osobám v povolaniach, ktoré sú bezprostredne nevyhnutné na ochranu života a zdravia, môže zákon obmedziť právo na štrájk.

TRETIA HLAVA

PRVÝ ODDIEL

Hospodárstvo slovenskej republiky

Čl. 55

(1) Hospodárstvo Slovenskej republiky sa zakladá na princípoch sociálne a ekologicky orientovanej trhovej ekonomiky.

(2) Slovenská republika chráni a podporuje hospodársku súťaž. Podrobnosti ustanoví zákon.

Čl. 56

(1) Národná banka Slovenska je nezávislá centrálna

független központi bankja. Szlovákia Nemzeti Bankja saját hatáskörében általános érvényű jogszabályokat adhat ki, ha erre a törvény feljogosítja.

(2) Szlovákia Nemzeti Bankjának legfőbb irányító szerve a Szlovákia Nemzeti Bankjának Banktanácsa.

(3) Az 1. és 2. bekezdést részletesen törvény szabályozza.

57. cikkely

A Szlovák Köztársaság vámterület.

58. cikkely

(1) A Szlovák Köztársaság pénzügyi gazdálkodását az állami költségvetés szabályozza. Az állami költségvetést törvényként kell elfogadni.

(2) Az állami költségvetés bevételeit, a költségvetési gazdálkodás szabályait, az állami költségvetés és a területi egységek költségvetésének viszonyát törvény szabályozza.

(3) A Szlovák Köztársaság állami költségvetéséhez kapcsolódó céllapokat törvénnyel hozzák létre.

59. cikkely

(1) Léteznek állami és helyi adók és illetékek.

(2) Adók és illetékek csak törvénnyel vagy törvény alapján vethetők ki.

MÁSODIK SZAKASZ

A Szlovák Köztársaság

Legfelsőbb Ellenőrző Hivatala

60. cikkely

(1) A Szlovák Köztársaság Legfelsőbb Ellenőrző Hivatala független ellenőrző szerv, mely vizsgálja a gazdálkodást

a) a költségvetések eszközeivel, melyeket a törvény értelmében a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsa vagy a kormány hagy jóvá,

b) a vagyonnal, a kötelezettségekkel, a pénzeszközökkel és tulajdonosi jogokkal, valamint állami követelésekkel a közjogi intézményekben és a Szlovák Köztársaság Nemzeti Vagyonalapjában, a községeknél, a megyéknél, az állami részesedésű jogi személyeknél, a közszolgálati intézmények rész tulajdonában lévő jogi személyeknél, a Szlovák Köztársaság Nemzeti Vagyonalapja rész tulajdonában lévő jogi személyeknél, a községi vagyonrészrel bíró jogi személyeknél, a megyei vagyonrészrel bíró jogi személyeknél, a községek vagy a megyék által alapított jogi személyeknél,

c) az átruházott államigazgatási hatáskörök végrehajtására kapott vagyonnal, pénzügyi eszközökkel és tulajdonosi jogokkal a községekben és nagyobb területi egységekben,

d) a vagyonnal, a kötelezettségekkel, a pénzeszkö-

banka Slovenskej republiky. Národná banka Slovenska môže v rámci svojej pôsobnosti vydávať všeobecne záväzné právne predpisy, ak je na to splnomocnená zákonom.

(2) Najvyšším riadiacim orgánom Národnej banky Slovenska je Banková rada Národnej banky Slovenska.

(3) Podrobnosti podľa odsekov 1 a 2 ustanoví zákon.

Čl. 57

Slovenská republika je colným územím.

Čl. 58

(1) Finančné hospodárenie Slovenskej republiky sa spravuje jej štátnym rozpočtom. Štátny rozpočet sa prijíma zákonom.

(2) Príjmy štátneho rozpočtu, pravidlá rozpočtového hospodárenia, vzťahy medzi štátnym rozpočtom a rozpočtami územných celkov ustanoví zákon.

(3) Štátne účelové fondy zapojené na štátny rozpočet Slovenskej republiky sa zriaďujú zákonom.

Čl. 59

(1) Dane a poplatky sú štátne a miestne.

(2) Dane a poplatky možno ukladať zákonom alebo na základe zákona.

DRUHÝ ODDIEL

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

Čl. 60

(1) Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky je nezávislý orgán kontroly hospodárenia s

a) prostriedkami rozpočtov, ktoré podľa zákona schvaľuje Národná rada Slovenskej republiky alebo vláda,

b) majetkom, majetkovými právami, finančnými prostriedkami, záväzkami a pohľadávkami štátu, verejnoprávnych inštitúcií, Fondu národného majetku Slovenskej republiky, obcí, vyšších územných celkov, právnických osôb s majetkovou účasťou štátu, právnických osôb s majetkovou účasťou verejnoprávnych inštitúcií, právnických osôb s majetkovou účasťou Fondu národného majetku Slovenskej republiky, právnických osôb s majetkovou účasťou obcí, právnických osôb s majetkovou účasťou vyšších územných celkov, právnických osôb založených obcami alebo právnických osôb založených vyššími územnými celkami,

c) majetkom, majetkovými právami, finančnými prostriedkami a pohľadávkami, ktoré sa poskytli Slovenskej republike, právnickým osobám alebo fyzickým osobám v rámci rozvojových programov alebo z iných obdobných dôvodov zo zahraničia,

zökkel, tulajdonosi jogokkal és követelésekkel, ha azokért a Szlovák Köztársaság kezességet vállalt,

e) a vagyonnal, a kötelezettségekkel, a pénzeszközökkel, tulajdonosi jogokkal és követelésekkel, amelyeket a Szlovák Köztársaságnak, a költségvetési eszközökkel gazdálkodó jogi vagy természetes személyeknek nyújtottak, vagy ha azok állami vagyont kezelnek fejlesztési programokon keresztül, vagy más hasonló okokból külföldön.

(2) A legfelsőbb ellenőrzési hivatal 1. bekezdésben taglalt ellenőrző hatásköre kiterjed

a) a Szlovák Köztársaság Kormányára, a minisztériumokra és a Szlovák Köztársaság többi központi államigazgatási szervére és azok alárendelt szerveire is,

b) az állami szervekre és jogi személyekre, amelyeknek alapítója vagy létrehozója központi államigazgatási szerv vagy más állami szerv,

c) a községekre és nagyobb területi egységekre, a községek által alapított jogi személyekre, valamint a nagyobb területi egységek által létrehozott jogi személyekre,

d) az állami célalapokra, a törvénnyel létrehozott közjogi intézményekre, jogi személyekre, melyekben tulajdonrésze van a közjogi intézményeknek, az állami részesedésű jogi személyekre,

e) a Szlovák Köztársaság Nemzeti Vagyonalapjára, a Szlovák Köztársaság Nemzeti Vagyonalapjának tulajdonrészével működő jogi személyekre

f) természetes és jogi személyekre.

61. cikkely

(1) A Szlovák Köztársaság Legfelsőbb Ellenőrző Hivatala élén az elnök áll. Az elnököt és az alelnököket a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsa választja meg és hívja vissza.

(2) A legfelsőbb ellenőrzési hivatal elnökének és alelnökének a Szlovák Köztársaság bármely polgára megválasztható, aki választható a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsába.

(3) Ugyanaz a személy a legfelsőbb ellenőrzési hivatal elnökének és alelnökének legfeljebb két egymást követő hétéves megbízási időszakban választható meg.

(4) A legfelsőbb ellenőrzési hivatal elnöki és alelnöki tisztsége összeegyeztethetetlen más közhatalmi szervben végzett tevékenységgel, munkavisztonnyal vagy munkaviszonyhoz hasonló tevékenységgel, vállalkozói tevékenységgel, jogi személlynél betöltött igazgatótanácsi vagy felügyelő bizottsági tagsággal, ha a jogi személy vállalkozói tevékenységet folytat, illetve más gazdasági vagy jövedelemszerző tevékenységgel, a saját vagyon kezelését, tudományos, pedagógia, irodalmi vagy művészi tevékenységet kivéve.

d) majetkom, majetkovými právmi, finančnými prostriedkami, pohľadávkami a záväzkami, za ktoré Slovenská republika prevzala záruku,

e) majetkom, majetkovými právmi, finančnými prostriedkami, pohľadávkami a záväzkami právnických osôb vykonávajúcich činnosti vo verejnom záujme.

(2) Kontrolná pôsobnosť najvyššieho kontrolného úradu sa vzťahuje v rozsahu uvedenom v odseku 1 na

a) vládu Slovenskej republiky, ministerstvá a ostatné ústredné orgány štátnej správy Slovenskej republiky a na orgány im podriadené,

b) štátne orgány, ako aj právnické osoby, u ktorých vykonávajú funkciu zakladateľa alebo zriaďovateľa ústredné orgány štátnej správy alebo iné štátne orgány,

c) obce a vyššie územné celky, právnické osoby zriadené obcami, právnické osoby zriadené vyššími územnými celkami, na právnické osoby s majetkovou účasťou obcí a právnické osoby s majetkovou účasťou vyšších územných celkov,

d) štátne účelové fondy, verejnoprávne inštitúcie zriadené zákonom, právnické osoby, v ktorých majú majetkovú účasť verejnoprávne inštitúcie, na právnické osoby s majetkovou účasťou štátu,

e) Fond národného majetku Slovenskej republiky, právnické osoby s určenou majetkovou účasťou Fondu národného majetku Slovenskej republiky,

f) fyzické osoby a právnické osoby.

Čl. 61

(1) Na čele najvyššieho kontrolného úradu je predseda. Predsedu a podpredsedov najvyššieho kontrolného úradu volí a odvoláva Národná rada Slovenskej republiky.

(2) Za predsedu a podpredsedu najvyššieho kontrolného úradu môže byť zvolený každý občan Slovenskej republiky, ktorý je voliteľný do Národnej rady Slovenskej republiky.

(3) Tá istá osoba môže byť zvolená za predsedu a podpredsedu najvyššieho kontrolného úradu najviac v dvoch po sebe nasledujúcich sedemročných obdobiach.

(4) Funkcia predsedu a podpredsedu najvyššieho kontrolného úradu sú nezlučiteľné s výkonom funkcie v inom orgáne verejnej moci, s pracovným pomerom alebo s obdobným pracovným vzťahom, s podnikateľskou činnosťou, s členstvom v riadiacom alebo kontrolnom orgáne právnickej osoby, ktorá vykonáva podnikateľskú činnosť, ani s inou hospodárskou alebo zárobkovou činnosťou okrem správy vlastného majetku, vedeckej, pedagogickej, literárnej alebo umeleckej činnosti.

62. cikkely

A legfelsőbb ellenőrzési hivatal évente legalább egyszer jelentést terjeszt elő a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsában ellenőrző tevékenysége eredményeiről, de mindig jelentést tesz, ha erre a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsa felkéri.

63. cikkely

A legfelsőbb ellenőrzési hivatal jogállását, hatásköreit, belső szerkezeti felépítését és ellenőrző tevékenységének alapszabályait törvény határozza meg.

NEGYEDIK FEJEZET**Területi önkormányzat****64. cikkely**

A területi önkormányzat alapegysége a község. Területi önkormányzatot a község és a nagyobb területi egység képez.

64.a cikkely

A község és a nagyobb területi egység a Szlovák Köztársaság önálló területi öngazgatási és igazgatási egysége, mely a területén állandó lakhellyel bíró személyek összességéből áll. A részleteket törvény szabályozza.

65. cikkely

(1) A község és a nagyobb területi egység jogi személy, mely a törvényben meghatározott feltételek mellett önállóan gazdálkodik saját vagyonával és saját pénzeszközeivel.

(2) A község és a nagyobb területi egység saját szükségleteit elsősorban a saját bevételeiből, illetve állami támogatásokból fedezi. Törvény mondja ki, hogy mely adók és illetékek a község bevételei, és mely adók és illetékek a nagyobb területi egység bevételei. Állami támogatás a törvényi korlátok között követelhető.

66. cikkely

(1) A községnek joga van társulni más községekkel közös érdekei biztosítása céljából; ugyanilyen joga van társulni más nagyobb területi egységekkel a nagyobb területi egységnek is. A feltételeket törvény szabályozza.

(2) A községek egyesülését, szétválását vagy megszüntetését törvény szabályozza.

67. cikkely

(1) A területi önkormányzás a község lakóinak gyűlésein, a helyi népszavazáson, a nagyobb területi egység

Čl. 62

Najvyšší kontrolný úrad predkladá najmenej raz do roka správy o výsledkoch kontrolnej činnosti Národnej rade Slovenskej republiky a vždy, keď o to požiada Národná rada Slovenskej republiky.

Čl. 63

Postavenie, pôsobnosť, vnútorné organizačné členenie a základné pravidlá kontrolnej činnosti najvyššieho kontrolného úradu ustanoví zákon.

ŠTVRTÁ HLAVA**Územná samospráva****Čl. 64**

Základom územnej samosprávy je obec. Územnú samosprávu tvorí obec a vyšší územný celok.

Čl. 64a

Obec a vyšší územný celok sú samostatné územné samosprávne a správne celky Slovenskej republiky združujúce osoby, ktoré majú na ich území trvalý pobyt. Podrobnosti ustanoví zákon.

Čl. 65

(1) Obec a vyšší územný celok sú právnické osoby, ktoré za podmienok ustanovených zákonom samostatne hospodária s vlastným majetkom a so svojimi finančnými prostriedkami.

(2) Obec a vyšší územný celok financujú svoje potreby predovšetkým z vlastných príjmov, ako aj zo štátnych dotácií. Zákon ustanoví, ktoré dane a poplatky sú príjmom obce a ktoré dane a poplatky sú príjmom vyššieho územného celku. Štátnych dotácií sa možno domáhať len v medziach zákona.

Čl. 66

(1) Obec má právo združovať sa s inými obcami na zabezpečenie vecí spoločného záujmu; rovnaké právo združovať sa s inými vyššími územnými celkami má aj vyšší územný celok. Podmienky ustanoví zákon.

(2) Zlúčenie, rozdelenie alebo zrušenie obce upraví zákon.

Čl. 67

(1) Územná samospráva sa uskutočňuje na zhromaždeniach obyvateľov obce, miestnym referendom, referen-

népszavazásán, a községi szerveken vagy a nagyobb területi egység szervein keresztül valósul meg. A helyi népszavazás vagy a nagyobb területi egység népszavazásának feltételeit törvény szabályozza.

(2) Kötelességeket vagy korlátozásokat a helyi önkormányzás gyakorlásában a községre vagy a nagyobb területi egységre csak törvényvel és nemzetközi szerződés alapján lehet kíróni a 7. cikkely 5. bekezdése értelmében.

(3) Az állam csak törvényben meghatározott módon avatkozhat be a község vagy a nagyobb területi egység tevékenységébe.

68. cikkely

A területi önkormányzat ügyeiben és az önkormányzat törvényből fakadó feladatainak biztosítása érdekében a község vagy a nagyobb területi egység általános érvényű rendeletet adhat ki.

69. cikkely

(1) A község szervei

- a) a községi képviselőtestület,
- b) a község polgármestere.

(2) A községi képviselőtestületet a községi képviselőtestület képviselői alkotják. A képviselőket négyéves időszakra választják a község azon lakói, akiknek a község területén állandó lakhelyük van. A képviselők választása az általános, egyenlő és közvetlen választójog alapján titkos szavazással történik.

(3) A község polgármesterét a község azon lakói választják meg, akiknek a községben állandó lakhelyük van, az általános, egyenlő és közvetlen választójog alapján, titkos szavazással négyéves időszakra. A község polgármestere a község végrehajtó szerve; igazgatja a községet, és kifelé képviseli azt. A polgármester megbízatása lejárta előtti leváltásának okait és módját törvény szabályozza.

(4) A nagyobb területi egység szervei

- a) a nagyobb területi egység képviselőtestülete,
- b) a nagyobb területi egység elnöke.

(5) A nagyobb területi egység képviselőtestületét a nagyobb területi egység képviselői alkotják. A képviselőket azok a lakosok választják, akiknek állandó lakhelyük van a nagyobb területi egység területi körzetében, négyéves időszakra. A képviselőket az általános, egyenlő és közvetlen választójog alapján titkos szavazással választják meg.

(6) A nagyobb területi egység elnökét a nagyobb területi egység azon lakosai választják, akiknek állandó lakhelyük van a nagyobb területi egység területi körzetében, az általános, egyenlő és közvetlen választójog alapján, titkos szavazással, négyéves időszakra. A nagyobb területi egység elnöke megbízatása lejárta előtti leváltásának okait és módját törvény szabályozza. A

dom na území vyššieho územného celku, orgánmi obce alebo orgánmi vyššieho územného celku. Spôsob vykonania miestneho referenda a referenda na území vyššieho územného celku ustanoví zákon.

(2) Povinnosti a obmedzenia pri výkone územnej samosprávy možno obci a vyššiemu územnému celku ukladať zákonom a na základe medzinárodnej zmluvy podľa čl. 7 ods. 5.

(3) Štát môže zasahovať do činnosti obce a vyššieho územného celku len spôsobom ustanoveným zákonom.

Čl. 68

Vo veciach územnej samosprávy a na zabezpečenie úloh vyplývajúcich pre samosprávu zo zákona môže obec a vyšší územný celok vydávať všeobecne záväzné nariadenia.

Čl. 69

(1) Orgánmi obce sú

- a) obecné zastupiteľstvo,
- b) starosta obce.

(2) Obecné zastupiteľstvo tvoria poslanci obecného zastupiteľstva. Poslancov volia na štvorročné obdobie obyvatelia obce, ktorí majú na jej území trvalý pobyt. Voľby poslancov sa uskutočňujú na základe všeobecného, rovného a priameho volebného práva tajným hlasovaním.

(3) Starostu obce volia obyvatelia obce, ktorí majú na jej území trvalý pobyt, na základe všeobecného, rovného a priameho volebného práva tajným hlasovaním na štvorročné obdobie. Starosta obce je výkonným orgánom obce; vykonáva správu obce a zastupuje obec navonok. Dôvody a spôsob odvolania starostu pred uplynutím volebného obdobia ustanoví zákon.

(4) Orgány vyššieho územného celku sú

- a) zastupiteľstvo vyššieho územného celku,
- b) predseda vyššieho územného celku.

(5) Zastupiteľstvo vyššieho územného celku tvoria poslanci zastupiteľstva vyššieho územného celku. Poslancov volia obyvatelia, ktorí majú trvalý pobyt v územnom obvode vyššieho územného celku, na štvorročné obdobie. Voľby poslancov sa uskutočňujú na základe všeobecného, rovného a priameho volebného práva tajným hlasovaním.

(6) Predsedu vyššieho územného celku volia obyvatelia, ktorí majú trvalý pobyt v územnom obvode vyššieho územného celku, na základe všeobecného, rovného a priameho volebného práva tajným hlasovaním na štvorročné obdobie. Dôvody a spôsob odvolania predsedu vyššieho územného celku pred uplynutím volebného obdobia ustanoví zákon. Predseda vyššieho územného celku je výkonným orgánom vyššieho územného celku,

nagyobb területi egység elnöke a nagyobb területi egység végrehajtó szerve, igazgatja a nagyobb területi egységet, és kifelé képviseli a nagyobb területi egységet.

70. cikkely

Törvény határozza meg a község várossá nyilvánításának módját és feltételeit; szabályozza a város szerveinek elnevezését is.

71. cikkely

(1) A községre és a nagyobb területi egységre törvénnyel átruházhatók a helyi államigazgatás meghatározott feladatai. Az ilyen átruházott államigazgatási feladat elvégzésének költségeit az állam megtéríti.

(2) Az államigazgatási tevékenység során a község vagy a nagyobb területi egység saját hatáskörben, törvényi felhatalmazás alapján és a törvényi keretek között általános érvényű rendeletet adhat ki. A községre vagy nagyobb területi egységre átruházott államigazgatási tevékenységet a kormány törvénnyel irányítja és ellenőrzi. A részleteket törvény szabályozza.

ÖTÖDIK FEJEZET

Törvényhozói hatalom

ELSŐ SZAKASZ

A Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsa

72. cikkely

A Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsa a Szlovák Köztársaság egyetlen alkotmányozó és törvényhozó szerve.

73. cikkely

(1) A Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsának 150 képviselője van, akiket négy évre választanak meg.

(2) A képviselők a polgárokat képviselik. Mandátumukat személyesen, saját lelkiismeretük és meggyőződésük szerint gyakorolják, parancsok nem kötik őket.

74. cikkely

(1) A képviselőket általános, egyenlő, közvetlen választáson titkos szavazással választják meg.

(2) Képviselővé az az állampolgár választható meg, aki rendelkezik választójoggal, betöltötte 21. életévét, és állandó lakhelye van a Szlovák Köztársaság területén.

(3) A részleteket törvény szabályozza.

75. cikkely

(1) A Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsának ülésén, melyen a képviselő első alkalommal vesz részt, fogadalmat tesz, mely így hangzik: „Becsületemre és lelki-

vykonáva správu vyššieho územného celku a zastupuje vyšší územný celok navonok.

Čl. 70

Zákon ustanoví predpoklady a spôsob vyhlásenia obce za mesto; upraví aj názvy orgánov mesta.

Čl. 71

(1) Na obec a vyšší územný celok možno zákonom preniesť výkon určených úloh miestnej štátnej správy. Náklady takto preneseného výkonu štátnej správy uhrádza štát.

(2) Pri výkone štátnej správy môže obec a vyšší územný celok vydávať v rámci svojej územnej pôsobnosti na základe splnomocnenia v zákone a v jeho medziach všeobecne záväzné nariadenia. Výkon štátnej správy prenesený na obec alebo na vyšší územný celok zákonom riadi a kontroluje vláda. Podrobnosti ustanoví zákon.

PIATA HLAVA

Zákonodarná moc

PRVÝ ODDIEL

Národná rada Slovenskej republiky

Čl. 72

Národná rada Slovenskej republiky je jediným ústavným a zákonodarným orgánom Slovenskej republiky.

Čl. 73

(1) Národná rada Slovenskej republiky má 150 poslancov, ktorí sú volení na štyri roky.

(2) Poslanci sú zástupcovia občanov. Mandát vykonávajú osobne podľa svojho svedomia a presvedčenia a nie sú viazaní príkazmi.

Čl. 74

(1) Poslanci sú volení vo všeobecných, rovných, priamych voľbách s tajným hlasovaním.

(2) Za poslanca možno zvoliť občana, ktorý má volebné právo, dosiahol vek 21 rokov a má trvalý pobyt na území Slovenskej republiky.

(3) Podrobnosti o voľbách poslancov ustanoví zákon.

Čl. 75

(1) Na schôdzi Národnej rady Slovenskej republiky, na ktorej sa poslanec zúčastňuje po prvý raz, skladá sľub, ktorý znie:

ismeretemre hűséget fogadok a Szlovák Köztársaságnak. Kötelességeimet polgárai érdekében fogok teljesíteni. Megtartom az alkotmányt és a többi törvényt, és úgy fogok dolgozni, hogy azok az életben megvalósuljanak.”

(2) A fogadalom elutasítása vagy fenntartásokkal való letétele a mandátum elvesztésével jár.

76. cikkely

A képviselő megválasztásának érvényességét a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsa hitelesíti.

77. cikkely

(1) A képviselői tisztség összeegyeztethetetlen a bírói, az ügyési, az emberjogi biztosi tisztséggel, a fegyveres erőkbeli tagsággal és fegyveres testületi tagsággal, valamint az európai parlamenti képviselői tisztséggel.

(2) Ha a képviselőt a Szlovák Köztársaság Kormányának tagjává nevezik ki, mandátuma e tisztség betöltése alatt nem szűnik meg, csak pihentetve van.

78. cikkely

(1) A Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsában vagy annak bizottságaiban történt szavazásai miatt a képviselő nem büntethető, még a mandátuma megszűnését követően sem.

(2) A Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsában vagy annak valamely szervében tett kijelentésért a képviselő nem vonható büntetőjogi felelősségre, még a mandátuma megszűnését követően sem. A képviselő polgári jogi felelősségét a rendelkezés nem érinti.

(3) A képviselőt nem lehet őrizetbe venni a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsának beleegyezése nélkül.

(4) Ha a képviselőt bűncselekmény elkövetése során tetten érik és elfogják, az illetékes szerv köteles haladéknélkül, azonnal tájékoztatni róla a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsának elnökét, valamint a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsa Mandátumvizsgáló és Mentelmi Bizottságának elnökét. Ha a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsa Mandátumvizsgáló és Mentelmi Bizottsága ezt követően nem adja hozzájárulását az őrizetbe vételhez, a képviselőt azonnal szabadlábra kell helyezni.

(5) Ha a képviselő fogságban van, mandátuma nem szűnik meg, csak nincs érvényesítve.

79. cikkely

A képviselő megtagadhatja a vallomástételt olyan ügyekben, amelyről tisztségének gyakorlásával kapcsolatosan szerzett tudomást, s még akkor is, ha már nem képviselő.

80. cikkely

(1) A képviselőnek joga van interpellálni a Szlovák Köztársaság Kormányát, a Szlovák Köztársaság Kor-

"Sľubujem na svoju česť a svedomie vernosť Slovenskej republiky. Svoje povinnosti budem plniť v záujme jej občanov. Budem dodržiavať ústavu a ostatné zákony a pracovať tak, aby sa uvádzali do života."

(2) Odmietnutie sľubu alebo sľub s výhradou má za následok stratu mandátu.

Čl. 76

Platnosť voľby poslancov overuje Národná rada Slovenskej republiky.

Čl. 77

(1) Funkcia poslanca je nezlučiteľná s výkonom funkcie sudcu, prokurátora, verejného ochrancu práv, príslušníka ozbrojených síl, príslušníka ozbrojeného zboru a poslanca Európskeho parlamentu.

(2) Ak bol poslanec vymenovaný za člena vlády Slovenskej republiky, jeho mandát poslanca počas výkonu tejto funkcie nezaniká, iba sa neuplatňuje.

Čl. 78

(1) Za hlasovanie v Národnej rade Slovenskej republiky alebo v jej výboroch nemožno poslanca stíhať, a to ani po zániku jeho mandátu.

(2) Za výroky pri výkone funkcie poslanca prednesené v Národnej rade Slovenskej republiky alebo v jej orgáne nemožno poslanca trestne stíhať, a to ani po zániku jeho mandátu. Poslanec podlieha disciplinárnej právomoci Národnej rady Slovenskej republiky.

(3) Poslanca nemožno vziať do väzby bez súhlasu Národnej rady Slovenskej republiky.

(4) Ak bol poslanec pristihnutý a zadržaný pri trestnom čine, príslušný orgán je povinný to ihneď oznámiť predsedovi Národnej rady Slovenskej republiky a predsedovi Mandátového a imunitného výboru Národnej rady Slovenskej republiky. Ak Mandátový a imunitný výbor Národnej rady Slovenskej republiky následný súhlas na zadržanie nedá, poslanec musí byť ihneď prepustený.

(5) Ak je poslanec vo výkone väzby, jeho mandát nezaniká, iba sa neuplatňuje.

Čl. 79

Poslanec môže odoprieť svedectvo vo veciach, o ktorých sa dozvedel pri výkone svojej funkcie, a to aj keď prestal byť poslancom.

Čl. 80

(1) Poslanec môže interpelovať vládu Slovenskej republiky, člena vlády Slovenskej republiky alebo vedú-

mányának tagját vagy más államigazgatási központi szerv vezetőjét az illetékessége alá eső ügyekben. A képviselőnek 30 napon belül választ kell kapnia.

(2) Az interpellációkra adott válaszokról a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsában vitát tartanak, amelyet bizalmi szavazással is össze lehet kötni.

81. cikkely

A képviselő lemondhat mandátumáról a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsának ülésén tett személyes kijelentéssel. Ha ebben komoly körülmények gátolják, megteheti ezt írásban is a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanács elnökének kezéhez eljuttatott levélben; ilyen esetben a képviselő mandátuma akkor szűnik meg, amikor a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsának elnöke a mandátumról való lemondást írásban közlő dokumentumot kézhez veszi.

81.a cikkely

A képviselő mandátuma megszűnik

- a) a megbízási időszak lejártával,
- b) a mandátumról történő lemondással,
- c) a választhatósági feltétel elvesztésével,
- d) a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsának feloszlásával,
- e) összeférhetetlenség kialakulásával a 77. cikkely 1. bekezdése szerint,
- f) azon a napon, amikor hatályba lép a jogerős ítélet, melyben a képviselőt szándékosan elkövetett bűncselekményért elítélik, vagy amelyben a képviselő el lett ítélve bűncselekményért, és a bíróság nem döntött esetében a szabadságvesztés-büntetés végrehajtásának feltételes elhalasztása mellett.

82. cikkely

(1) A Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsa folyamatosan ülésezik.

(2) A Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsának alakuló ülését a Szlovák Köztársaság köztársasági elnöke hívja össze úgy, hogy arra a választások eredményének kihirdetését követően 30 napon belül sor kerüljön. Ha ezt nem tenné meg, a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsa a választások eredményének kihirdetését követő 30. napon összeül.

(3) A Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsa határozattal megszakíthatja ülését. A megszakítás nem lehet hosszabb négy hónapnál évente. A megszakítás idején hatásköreit gyakorolja a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsának elnöke, alelnökei és a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanács bizottságai.

(4) Az ülés megszakítása idején a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsának elnöke összehívhatja a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanács ülését a megadott időpont letelte előtt is. Mindig ezt teszi, ha erre a Szlovák Köztársaság Kormánya vagy a képviselők legkevesebb egy

ceho iného ústredného orgánu štátnej správy vo veciach ich pôsobnosti. Poslanec musí dostať odpoveď do 30 dní.

(2) O odpovedi na interpelácie sa v Národnej rade Slovenskej republiky koná rozprava, ktorú možno spojiť s hlasovaním o dôvere.

Čl. 81

Poslanec sa môže svojho mandátu vzdať osobným vyhlásením na schôdzi Národnej rady Slovenskej republiky. Ak mu v tom bránia vážne okolnosti, môže tak urobiť písomne do rúk predsedu Národnej rady Slovenskej republiky; v takom prípade mandát poslanca zaniká dňom doručenia písomného rozhodnutia o vzdaní sa mandátu poslanca predsedovi Národnej rady Slovenskej republiky.

Čl. 81a

Mandát poslanca zaniká

- a) uplynutím volebného obdobia,
- b) vzdaním sa mandátu,
- c) stratou voliteľnosti,
- d) rozpustením Národnej rady Slovenskej republiky,
- e) vznikom nezlučiteľnosti podľa čl. 77 ods. 1,
- f) dňom nadobudnutia právoplatnosti rozsudku, ktorým bol poslanec odsúdený za úmyselný trestný čin alebo ktorým bol poslanec odsúdený za trestný čin, a súd nerozhodol v jeho prípade o podmieňačnom odložení výkonu trestu odňatia slobody.

Čl. 82

(1) Národná rada Slovenskej republiky zasadá stále.

(2) Ustanovujúcu schôdzi Národnej rady Slovenskej republiky zvolá prezident Slovenskej republiky tak, aby sa uskutočnila do 30 dní od vyhlásenia výsledkov volieb. Ak tak neurobí, Národná rada Slovenskej republiky sa zide tridsiaty deň po vyhlásení výsledkov volieb.

(3) Národná rada Slovenskej republiky môže uznesením prerušiť svoje zasadanie. Dĺžka prerušenia nesmie presiahnuť štyri mesiace v roku. Počas prerušenia zasadania vykonávajú svoju pôsobnosť predseda, podpredsedovia a výbory Národnej rady Slovenskej republiky.

(4) Počas prerušenia zasadania predseda Národnej rady Slovenskej republiky môže zvolať schôzdu Národnej rady Slovenskej republiky aj pred určeným termínom. Urobí tak vždy, ak o to požiada vláda Slovenskej republiky alebo najmenej päťina poslancov.

(5) Zasadanie Národnej rady Slovenskej republiky sa skončí uplynutím volebného obdobia alebo jej rozpustením.

ötöde felkéri.

(5) A Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsának ülése a megbízási időszak leteltével vagy a felosztatással jár le.

83. cikkely

(1) A Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsának üléseit az elnök hívja össze.

(2) A Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsának elnöke a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsának ülését akkor is összehívja, ha erre a képviselőknek legkevesebb az egy ötöde felkéri. Ez esetben az ülést hét napon hívja össze.

(3) A Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsának ülései nyilvánosak.

(4) Zárt ülések csak abban az esetben tarthatók, amelyeket a törvény szab meg, vagy olyan esetben, ha erről a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsa az összes képviselő háromötödös többségével dönt.

84. cikkely

(1) A Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsa határozatképes, ha jelen van az összes képviselőnek több mint a fele.

(2) Hatályos döntést a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsa csak a jelenlévő képviselők többségének egyetértésével hozhat, ha az alkotmány másként nem rendelkezik.

(3) Nemzetközi szerződéssel való egyetértésről a 7. cikkely 3. és 4. bekezdése értelmében, és a Szlovák Köztársaság köztársasági elnöke által visszautalt törvény újbóli elfogadásáról a 102. cikkely o) pontja szerint csak az összes képviselő többsége dönthet.

(4) Az alkotmány jóváhagyásáról, az alkotmány módosításáról, alkotmánytörvényről, a nemzetközi szerződéssel való egyetértésről a 7. cikkely 2. bekezdése szerint, a Szlovák Köztársaság köztársasági elnökének visszahívásáról tartandó népszavazási határozatról, a köztársasági elnök elleni vádirat benyújtásáról, vagy más országhoz intézendő hadüzenetről legkevesebb a képviselők háromötödös többségével születet döntés.

85. cikkely

A Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsa vagy annak valamely szerve kérésére a Szlovák Köztársaság Kormánya, vagy más központi államigazgatási szerv vezetője köteles részt venni annak, vagy szervének ülésén.

86. cikkely

A Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsa hatáskörébe tartozik főként:

- a) a döntéshozatal az alkotmányról, az alkotmányerejű és más törvényekről, és ellenőrizni, hogyan tartják be azokat,
- b) alkotmányerejű törvénnyel jóváhagyni a szerző-

Čl. 83

(1) Schôdze Národnej rady Slovenskej republiky zvoláva jej predseda.

(2) Predseda Národnej rady Slovenskej republiky zvolá schôdzu Národnej rady Slovenskej republiky aj vtedy, ak o to požiada najmenej päťina jej poslancov. V takomto prípade zvolá schôdzu do siedmich dní.

(3) Schôdze Národnej rady Slovenskej republiky sú verejné.

(4) Neverejnú schôdzu sa môžu konať len v prípadoch, ktoré ustanoví zákon, alebo v prípade, že sa na tom uznesie Národná rada Slovenskej republiky trojpäťtinovou väčšinou všetkých poslancov.

Čl. 84

(1) Národná rada Slovenskej republiky je schopná uznať sa, ak je prítomná nadpolovičná väčšina všetkých jej poslancov.

(2) Na platné uznesenie Národnej rady Slovenskej republiky je potrebný súhlas nadpolovičnej väčšiny prítomných poslancov, ak táto ústava neustanovuje inak.

(3) Na vyslovenie súhlasu s medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 3 a 4 a na prijatie zákona vráteného prezidentom Slovenskej republiky podľa čl. 102 písm. o) je potrebný súhlas nadpolovičnej väčšiny všetkých poslancov.

(4) Na prijatie ústavy, zmenu ústavy, ústavného zákona, na vyslovenie súhlasu s medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 2, na prijatie uznesenia o ľudovom hlasovaní o odvolaní prezidenta Slovenskej republiky, na podanie obžaloby na prezidenta a na vypovedanie vojny inému štátu je potrebný súhlas aspoň trojpäťtinovej väčšiny všetkých poslancov.

Čl. 85

Na požiadanie Národnej rady Slovenskej republiky alebo jej orgánu sa člen vlády Slovenskej republiky alebo vedúci iného orgánu štátnej správy musí zúčastniť na jej schôdzi alebo na schôdzi jej orgánu.

Čl. 86

Do pôsobnosti Národnej rady Slovenskej republiky patrí najmä:

- a) uznať sa na ústave, ústavných a ostatných zákonoch a kontrolovať, ako sa dodržiavajú,
- b) ústavným zákonom schvaľovať zmluvu o vstupe do štátneho zväzku Slovenskej republiky s inými

dést a Szlovák Köztársaság más államokkal való államszövetségbe történő belépéséről, és az az ilyen szerződések felmondásáról,

c) dönteni a népszavazás kihirdetésére tett javaslatokról,

d) a ratifikálás előtt egyetértést kifejezni az emberi jogokra és szabadjogokra vonatkozó nemzetközi szerződésekkel, a nemzetközi politikai szerződésekkel, a katonai jellegű nemzetközi szerződésekkel, azon nemzetközi szerződésekkel, melyek alapján a Szlovák Köztársaság tagsági viszonyt létesít valamely nemzetközi szervezetben, az általános jellegű nemzetközi gazdasági szerződésekkel, a törvénnyel végrehajtható nemzetközi szerződésekkel, és azokkal a nemzetközi szerződésekkel, amelyek közvetlen felelőségeket és jogokat terhelnek a természetes és a jogi személyekre, valamint dönteni arról, hogy a 7. cikkely 5. bekezdése szerinti nemzetközi szerződésről van-e szó,

e) törvénnyel létrehozni a minisztériumokat és a többi államigazgatási szervet,

f) tárgyalni a Szlovák Köztársaság Kormányának programnyilatkozatáról, ellenőrizni a kormány tevékenységét, és tárgyalni a kormány vagy kormánytag elleni bizalmatlansági indítványról,

g) az állami költségvetés jóváhagyása, teljesítésének megvizsgálása és a költségvetési zárszámadás elfogadása,

h) tárgyalni a bel-, a nemzetközi, a gazdaság-, a szociális és más politika alapvető kérdéseiről,

i) megválasztani és leváltani a Szlovák Köztársaság Legfelsőbb Ellenőrző Hivatala elnökét és alelnökeit és a Szlovák Köztársaság Igazságügyi Tanácsának három tagját,

j) dönteni a hadüzenetről, ha a Szlovák Köztársaságot támadás éri, vagy ha ez a támadások elleni közös nemzetközi védelmi szerződésből fakadó kötelezettség, valamint a háború befejeztével a békekötésről,

k) egyetértést kifejezni fegyveres erők kiküldésével a Szlovák Köztársaság területén kívülre, amennyiben nem a 119. cikkely p) pontja szerinti esetről van szó,

l) egyetértést kifejezni külföldi fegyveres erők jelenlétével a Szlovák Köztársaság területén.

87. cikkely

(1) Törvényjavaslatot a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsának bizottságai, képviselői és a Szlovák Köztársaság Kormánya terjeszthet elő.

(2) Ha a Szlovák Köztársaság köztársasági elnöke megjegyzésekkel adja vissza a törvény újratárgyalásra, a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsa azt ismételt megvitatja, és újbóli jóváhagyás esetén az ilyen tör-

szátmí a o vypovedaní takejto zmluvy,

c) rozhodovať o návrhu na vyhlásenie referenda,

d) pred ratifikáciou vyslovovať súhlas s medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách, s medzinárodnými politickými zmluvami, s medzinárodnými zmluvami vojenskej povahy, s medzinárodnými zmluvami, z ktorých vzniká Slovenskej republike členstvo v medzinárodných organizáciách, s medzinárodnými hospodárskymi zmluvami všeobecnej povahy, s medzinárodnými zmluvami, na ktorých vykonanie je potrebný zákon, ako aj s medzinárodnými zmluvami, ktoré priamo zakladajú práva alebo povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb, a zároveň rozhodovať o tom, či ide o medzinárodné zmluvy podľa čl. 7 ods. 5,

e) zriaďovať zákonom ministerstvá a ostatné orgány štátnej správy,

f) rokovať o programovom vyhlásení vlády Slovenskej republiky, kontrolovať činnosť vlády a rokovať o dôvere vláde alebo jej členom,

g) schvaľovať štátny rozpočet, preverovať jeho plnenie a schvaľovať štátny záverečný účet,

h) rokovať o základných otázkach vnútornej, medzinárodnej, hospodárskej, sociálnej a inej politiky,

i) voliť a odvolávať predsedu a podpredsedu Najvyššieho kontrolného úradu Slovenskej republiky a troch členov Súdnej rady Slovenskej republiky,

j) uznášať sa o vypovedaní vojny, ak je Slovenská republika napadnutá alebo ak to vyplýva zo záväzkov z medzinárodných zmlúv o spoločnej obrane proti napadnutiu a po skončení vojny o uzavretí mieru,

k) vysloviť súhlas na vyslanie ozbrojených síl mimo územia Slovenskej republiky, ak nejde o prípad uvedený v čl. 119 písm. p),

l) vysloviť súhlas s prítomnosťou zahraničných ozbrojených síl na území Slovenskej republiky.

Čl. 87

(1) Návrh zákona môžu podať výbory Národnej rady Slovenskej republiky, poslanci a vláda Slovenskej republiky.

(2) Ak prezident Slovenskej republiky vráti zákon s pripomienkami, Národná rada Slovenskej republiky zákon opätovne prerokuje a v prípade jeho schválenia musí byť taký zákon vyhlásený.

vényt ki kell hirdetni.

(3) A törvényt a Szlovák Köztársaság köztársasági elnöke, a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsának elnöke és a Szlovák Köztársaság Kormányának elnöke írja alá. Ha a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsa az újratárgyalást követően a Szlovák Köztársaság köztársasági elnökének kifogásai ellenére ismételten jóváhagyja, és a Szlovák Köztársaság köztársasági elnöke azt nem írja alá, a törvény a Szlovák Köztársaság köztársasági elnökének aláírása nélkül is ki kell hirdetni.

(4) A törvény a kihirdetéssel lép hatályba. A törvény, a nemzetközi szerződések és a 7. cikkely 2. bekezdése szerinti nemzetközi szervezetek törvényerejű dokumentumai kihirdetésének részleteit törvény szabályozza.

88. cikkely

(1) A Szlovák Köztársaság Kormánya vagy kormánytagja ellen benyújtott bizalmatlansági indítványt a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsa akkor tárgyalja meg, ha azt az összes képviselőnek legalább az egyötöde kéri.

(2) A Szlovák Köztársaság Kormányától vagy kormánytagjától az összes képviselő több mint a felének egyetértésével vonható meg a bizalom.

89. cikkely

(1) A Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsának elnökét a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsa titkos szavazáson választja meg hívja vissza, az összes képviselő több mint a felének szavazatával. Az elnök csak a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsának tartozik felelősséggel.

(2) A Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsának elnöke

- összehívja és vezeti a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsának ülését,
- aláírja az alkotmányt, az alkotmánytörvényeket és a törvényeket,
- fogadja a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsa képviselőinek fogadalomtételét,
- kihirdeti a választásokat a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsába, a Szlovák Köztársaság köztársasági elnökválasztását és a területi önkormányzati szervek megválasztását,
- kihirdeti a népszavazást a Szlovák Köztársaság köztársasági elnökének visszahívásáról,
- további feladatokat teljesít, ha azokra törvény kötelezi.

(3) A Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsának elnöke tisztségében marad a választási megbízási időszak letele után is mindaddig, amíg a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsa meg nem választja új elnökét.

90. cikkely

(1) A Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsának elnökét az alelnökei helyettesítik. Titkos szavazással vá-

(3) Zákonon aláírja a Szlovák Köztársaság köztársasági elnöke, a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsának elnöke és a Szlovák Köztársaság Kormányának elnöke. Ha a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsa az újratárgyalást követően a Szlovák Köztársaság köztársasági elnökének kifogásai ellenére ismételten jóváhagyja, és a Szlovák Köztársaság köztársasági elnöke azt nem írja alá, a törvény a Szlovák Köztársaság köztársasági elnökének aláírása nélkül is ki kell hirdetni.

(4) Zákonon lép hatályba. A törvény, a nemzetközi szerződések és a 7. cikkely 2. bekezdése szerinti nemzetközi szervezetek törvényerejű dokumentumai kihirdetésének részleteit törvény szabályozza.

Čl. 88

(1) Návrh na vyslovenie nedôvery vláde Slovenskej republiky alebo jej členovi prerokuje Národná rada Slovenskej republiky vtedy, keď o to požiada najmenej päťina jej poslancov.

(2) Na vyslovenie nedôvery vláde Slovenskej republiky alebo jej členovi je potrebný súhlas nadpolovičnej väčšiny všetkých poslancov.

Čl. 89

(1) Predsedu Národnej rady Slovenskej republiky volí a odvoláva v tajnom hlasovaní Národná rada Slovenskej republiky nadpolovičnou väčšinou hlasov všetkých poslancov. Predseda je zodpovedný len Národnej rade Slovenskej republiky.

(2) Predseda Národnej rady Slovenskej republiky

- zvoláva a riadi schôdze Národnej rady Slovenskej republiky,
- podpisuje ústavu, ústavné zákony a zákony,
- prijíma sľub poslancov Národnej rady Slovenskej republiky,
- vyhlasuje voľby do Národnej rady Slovenskej republiky, voľbu prezidenta Slovenskej republiky a voľby do orgánov územnej samosprávy,
- vyhlasuje ľudové hlasovanie o odvolaní prezidenta Slovenskej republiky.
- vykonáva ďalšie úlohy, ak tak ustanoví zákon.

(3) Predseda Národnej rady Slovenskej republiky ostáva vo funkcii aj po uplynutí volebného obdobia, kým si Národná rada Slovenskej republiky ne zvolí nového predsedu.

Čl. 90

(1) Predsedu Národnej rady Slovenskej republiky zastupujú podpredsedovia. Tajným hlasovaním ich volí a

lasztja meg és hívja vissza őket a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsa az összes képviselő többségének szavazatával. A Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsának alelnöke csak a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsának tartozik felelősséggel.

(2) A 89. cikkely 3. bekezdésének rendelkezései a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsának alelnökére is vonatkoznak.

91. cikkely

A Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsának tevékenységét az elnök és az alelnökök irányítják és szervezik.

92. cikkely

(1) A Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsa a képviselők közül létrehozza saját bizottságait, valamint saját kezdeményező és ellenőrző szerveit; ezek elnökeit titkos szavazáson választja meg.

(2) A Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsának és bizottságainak tanácskozását törvény szabályozza.

MÁSODIK SZAKASZ

Népszavazás

93. cikkely

(1) Népszavazással kell megerősíteni a más államokkal való államszövetségre lépésről szóló alkotmánytörvényt, vagy az ilyen szövetségből történő kilépést.

(2) Népszavazással lehet dönteni más fontos közérdekű kérdésekről is.

(3) Nem képezhetik népszavazás tárgyát az alapvető jogok és szabadságjogok, az adók és az állami költségvetés.

94. cikkely

A Szlovák Köztársaság minden állampolgárának, akinek joga van a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsába választani, joga van részt venni a népszavazáson.

95. cikkely

(1) A népszavazást a Szlovák Köztársaság köztársasági elnöke kihirdeti, ha azt petícióban legkevesebb 350 000 állampolgár kéri, vagy ha róla a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsa határozatot hoz, mégpedig az állampolgári petíció átvételétől vagy a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanács döntésének meghozatalától számított 30 napon belül.

(2) A Szlovák Köztársaság köztársasági elnöke a népszavazás kihirdetése előtt a Szlovák Köztársaság Alkotmánybíróságához fordulhat, és beadványban kérheti annak eldöntését, hogy az állampolgári petíció alapján vagy a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsának döntése értelmében az 1. bekezdés szerint kiírandó népszavazás tárgya összhangban van-e az alkotmánnyal vagy az alkotmányerejű törvényekkel. Ha a Szlovák Köztár-

odvoláva Národná rada Slovenskej republiky nadpolovičnou väčšinou hlasov všetkých poslancov. Podpredseda Národnej rady Slovenskej republiky je zodpovedný Národnej rade Slovenskej republiky.

(2) Ustanovenie čl. 89 ods. 3 platí aj pre podpredsedu Národnej rady Slovenskej republiky.

Čl. 91

Činnosť Národnej rady Slovenskej republiky riadi a organizuje predseda a podpredsedovia.

Čl. 92

(1) Národná rada Slovenskej republiky zriaďuje z poslancov výbory ako svoje iniciatívne a kontrolné orgány; ich predsedov volí tajným hlasovaním.

(2) Rokovanie Národnej rady Slovenskej republiky a jej výborov ustanoví zákon.

DRUHÝ ODDIEL

Referendum

Čl. 93

(1) Referendum sa potvrdí ústavný zákon o vstupe do štátneho zväzku s inými štátnymi alebo o vystúpení z tohto zväzku.

(2) Referendum sa môže rozhodnúť aj o iných dôležitých otázkach verejného záujmu.

(3) Predmetom referenda nemôžu byť základné práva a slobody, dane, odvody a štátny rozpočet.

Čl. 94

Každý občan Slovenskej republiky, ktorý má právo voliť do Národnej rady Slovenskej republiky, má právo sa zúčastniť na referende.

Čl. 95

(1) Referendum vyhlasuje prezident Slovenskej republiky, ak o to petíciou požiada aspoň 350 000 občanov, alebo ak sa na tom uznesie Národná rada Slovenskej republiky, a to do 30 dní od prijatia petície občanov alebo uznesenia Národnej rady Slovenskej republiky.

(2) Prezident Slovenskej republiky môže pred vyhlásením referenda podať na Ústavný súd Slovenskej republiky návrh na rozhodnutie, či predmet referenda, ktoré sa má vyhlásiť na základe petície občanov alebo uznesenia Národnej rady Slovenskej republiky podľa odseku 1, je v súlade s ústavou alebo s ústavným zákonom. Ak prezident Slovenskej republiky podá na Ústavný súd Slovenskej republiky návrh na rozhodnutie, či predmet referenda, ktoré sa má vyhlásiť na základe petície občanov alebo uznesenia Národnej rady Sloven-

szakaság köztársasági elnöke beadvánnyal a Szlovák Köztársaság Alkotmánybíróságához fordul azért, hogy az megítélje, az állampolgári petíció alapján vagy a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsának döntése értelmében kiírandó népszavazás tárgya összhangban van-e az alkotmánnyal vagy az alkotmányerejű törvényekkel, a javaslatétel napjától kezdve a Szlovák Köztársaság Alkotmánybírósága döntésének jogerőre emelkedése napjáig a Szlovák Köztársaság köztársasági elnöke számára az 1. bekezdésben megszabott határidő felfüggesztek.

96. cikkely

(1) Határozati javaslatot népszavazás kiírásáról szóló döntés meghozatalára a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsának a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsának képviselői vagy a Szlovák Köztársaság Kormányának nyújthat be.

(2) A népszavazást azt követően 90 napon belül kell megtartani, hogy azt a Szlovák Köztársaság köztársasági elnöke kihirdette.

97. cikkely

(1) Népszavazás nem tartható a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsában történő választásokat megelőző 90 napon belül.

(2) A népszavazás megtartható a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsába történő választások napján is.

98. cikkely

(1) A népszavazás eredménye akkor érvényes, ha azon részt vett az összes választásra jogosult állampolgár több mint a fele, és ha a döntés a népszavazáson részt vevők többségének szavazatával lett elfogadva.

(2) A népszavazáson elfogadott javaslatokat a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsa törvényként hirdeti ki.

99. cikkely

(1) A népszavazás eredményét a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsa alkotmányerejű törvénnyel módosíthatja vagy semmisítheti meg a hatályba lépését követő három év eltelté után.

(2) Ugyanazon tárgyban ismételt népszavazást tartani legkorábban az előző népszavazás végrehajtását követő három év eltelté után lehet.

100. cikkely

A népszavazás végrehajtásának feltételeit törvény szabályozza.

skej republiky, je v súlade s ústavou alebo s ústavným zákonom, od podania návrhu prezidenta Slovenskej republiky do nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky lehota podľa odseku 1 neuplynie.

Čl. 96

(1) Návrh na prijatie uznesenia Národnej rady Slovenskej republiky o vyhlásení referenda môžu podávať poslanci Národnej rady Slovenskej republiky alebo vláda Slovenskej republiky.

(2) Referendum sa vykoná do 90 dní od jeho vyhlásenia prezidentom Slovenskej republiky.

Čl. 97

(1) Referendum sa nemôže konať v období kratšom ako 90 dní pred voľbami do Národnej rady Slovenskej republiky.

(2) Referendum sa môže konať v deň volieb do Národnej rady Slovenskej republiky.

Čl. 98

(1) Výsledky referenda sú platné, ak sa na ňom zúčastnila nadpolovičná väčšina oprávnených voličov a ak bolo rozhodnutie prijaté nadpolovičnou väčšinou účastníkov referenda.

(2) Návrhy prijaté v referende vyhlási Národná rada Slovenskej republiky rovnako ako zákon.

Čl. 99

(1) Výsledok referenda môže Národná rada Slovenskej republiky zmeniť alebo zrušiť svojím ústavným zákonom po uplynutí troch rokov od jeho účinnosti.

(2) Referendum v tej istej veci možno opakovať najskôr po uplynutí troch rokov od jeho vykonania.

Čl. 100

Spôsob vykonania referenda ustanoví zákon.

HATODIK FEJEZET

Végrehajtó hatalom

ELSŐ SZAKASZ

A Szlovák Köztársaság Köztársasági Elnöke

101. cikkely

(1) A Szlovák Köztársaság feje a köztársasági elnök. A köztársasági elnök képviseli a Szlovák Köztársaságot a külföld és belföld irányában, és döntéseivel biztosítja a közjogi szervek rendes működését. A köztársasági elnök hivatalát saját lelkiismerete és meggyőződése szerint látja el, nem köthetik utasítások.

(2) A köztársasági elnököt a Szlovák Köztársaság állampolgárai közvetlenül választják, titkos szavazáson ötéves megbízási időszakra. Köztársasági elnökválasztásra joga van minden olyan állampolgárnak, aki a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsába jogosult választani.

(3) Elnökjelöltet a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsának legkevesebb 15 képviselője jelölhet, vagy a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsába választásra jogosult állampolgárok csoportja, legalább 15 000 aláírást tartalmazó petíció alapján. A választási javaslatot a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsa elnökének nyújtják be legkésőbb 21 nappal a választás kihirdetése előtt.

(4) Elnökké azt a jelöltet választják meg, aki a jogosult választópolgárok érvényes szavazatainak több mint a felét megszerzi. Ha egyik jelölt sem kapja meg a megválasztáshoz szükséges szavazattöbbséget, 14 napon belül újabb második választási fordulót tartanak. A második fordulóra az a két jelölt jut be, aki a legtöbb érvényes szavazatot szerezte meg. A második fordulóban azt a jelöltet választják meg köztársasági elnökké, aki a választáson részt vevő szavazók érvényes szavazatainak többségét szerzi meg.

(5) Ha a választások első fordulójában legtöbb érvényes szavazatot szerző két jelölt valamelyike a második választási forduló előtt megszűnik választható lenni vagy visszalép a jelöltségtől, a második fordulóra az a jelölt jut be, aki az első körben a következő legtöbb érvényes szavazatot szerezte meg. Ha a második fordulóban nincs két jelölt, a második forduló megtartására nem kerül sor, a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsának elnöke hét napon belül új választást ír ki úgy, hogy arra a kihirdetéstől számított 60 napon belül sor kerüljön.

(6) Ha a köztársasági elnöki tisztségért csak egy jelölt indul, a választás úgy történik, hogy órála szavaznak; köztársasági elnökké akkor lesz megválasztva, ha megszerzi a szavazáson részt vett összes választó érvényes szavazatainak a többségét.

ŠIESTA HLAVA

Výkonná moc

PRVÝ ODDIEL

Prezident Slovenskej republiky

Čl. 101

(1) Hlavou Slovenskej republiky je prezident. Prezident reprezentuje Slovenskú republiku navonok i dovnútra a svojim rozhodovaním zabezpečuje riadny chod ústavných orgánov. Prezident vykonáva svoj úrad podľa svojho svedomia a presvedčenia a nie je viazaný príkazmi.

(2) Prezidenta volia občania Slovenskej republiky v priamych voľbách tajným hlasovaním na päť rokov. Právo voliť prezidenta majú občania, ktorí majú právo voliť do Národnej rady Slovenskej republiky.

(3) Kandidátov na prezidenta navrhuje najmenej 15 poslancov Národnej rady Slovenskej republiky alebo občania, ktorí majú právo voliť do Národnej rady Slovenskej republiky, a to na základe petície podpísanej najmenej 15 000 občanmi. Návrhy na voľbu sa odovzdávajú predsedovi Národnej rady Slovenskej republiky najneskôr do 21 dní od vyhlásenia volieb.

(4) Za prezidenta je zvolený kandidát, ktorý získa nadpolovičnú väčšinu platných hlasov oprávnených voličov. Ak ani jeden z kandidátov nezíska potrebnú väčšinu hlasov voličov, koná sa do 14 dní druhé kolo volieb. Do druhého kola volieb postupujú tí dvaja kandidáti, ktorí získali najväčší počet platných hlasov. V druhom kole volieb je za prezidenta zvolený ten kandidát, ktorý získal najväčší počet platných hlasov zúčastnených voličov.

(5) Ak jeden z dvoch kandidátov, ktorí získali v prvom kole volieb najviac platných hlasov, prestane byť voliteľný za prezidenta pred druhým kolom volieb alebo ak sa práva kandidovať vzdá, postupuje do druhého kola volieb kandidát, ktorý v prvom kole volieb získal ďalší najvyšší počet platných hlasov. Ak pre druhé kolo volieb nie sú dvaja kandidáti, druhé kolo volieb sa neuskutoční a predseda Národnej rady Slovenskej republiky vyhlási do siedmich dní nové voľby tak, aby sa uskutočnili do 60 dní od ich vyhlásenia.

(6) Ak sa o funkciu prezidenta uchádza iba jeden kandidát, koná sa voľba tak, že sa o ňom hlasuje; za prezidenta je zvolený, ak získa nadpolovičnú väčšinu platných hlasov zúčastnených voličov.

(7) Zvolený kandidát sa ujíma funkcie prezidenta zložením sľubu. Sľub skladá pred Národnou radou Slovenskej republiky do rúk predsedu Ústavného súdu Slovenskej republiky napoludnie v deň, v ktorom sa má skončiť volebné obdobie predchádzajúceho prezidenta.

(7) A megválasztott jelölt a köztársasági elnöki tisztséget fogadalomtétellel veszi át. A fogadalmat a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsa előtt teszi le a Szlovák Köztársaság Alkotmánybírósága elnökének kezében annak a napnak a delén, amikor az előző köztársasági elnök választási megbízási ideje lejár.

(8) Ha a köztársasági elnök megbízási ideje a lejárta előtt befejeződött, a megválasztott jelölt a választások eredményének kihirdetését követő napon, délben teszi le fogadalmát és veszi át köztársasági elnöki tisztségét.

(9) A köztársasági elnökválasztás alkotmányosságáról vagy törvényességéről a Szlovák Köztársaság Alkotmánybírósága dönt.

(10) A köztársasági elnökválasztást részletesen törvény szabályozza.

102. cikkely

(1) A köztársasági elnök

a) képviseli a Szlovák Köztársaságot a külföld felé, nemzetközi szerződéseket tárgyal ki és ratifikál. A nemzetközi szerződések kitérgyalását átruházhatja a Szlovák Köztársaság Kormányára, vagy a kormány egyetértésével annak valamelyik tagjára,

b) beadványt nyújthat be a Szlovák Köztársaság Alkotmánybíróságához, döntést kérve a kitérgyalt nemzetközi szerződés alkotmánnyal és alkotmányerejű törvényekkel való összhangjáról, amennyiben a szerződés megköveteli a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsának egyetértését is,

c) fogadja, megbízza és visszahívja a diplomáciai kirendeltségek vezetőit,

d) összehívja a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsának alakuló ülését,

e) feloszlathatja a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsát, ha a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsa a Szlovák Köztársaság Kormányának kinevezését követő hat hónapban nem hagyja jóvá annak programnyilatkozatát, ha a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsa három hónapon belül nem hoz határozatot egy olyan kormány-előterjesztésről, amelyet a kormány bizalmi szavazással kötött össze, ha a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsa három hónapnál hosszabb ideig határozatképtelen, miközben az ülés nincs megszakítva, és az adott időszakban ismételten össze volt hívva a ülés, vagy ha a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsának ülése hosszabb időre meg volt szakítva, mint amennyit az alkotmány lehetővé tesz. Ezzel a jogával nem élhet megbízási idejének utolsó hat hónapjában, háború idején, hadiállapot vagy rendkívüli állapot idején. A köztársasági elnök feloszlatja a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsát abban az esetben, ha a köztársasági elnök leváltásáról megtartott népszavazáson a köztársasági elnököt nem hívják vissza,

(8) Ak bolo volebné obdobie prezidenta skončené predčasne, zvolený kandidát skladá svoj sľub a ujíma sa funkcie prezidenta napoludnie v nasledujúci deň po dni, v ktorom boli vyhlásené výsledky volieb.

(9) O ústavnosti alebo zákonnosti volieb prezidenta rozhoduje Ústavný súd Slovenskej republiky.

(10) Podrobnosti o voľbách prezidenta ustanoví zákon.

Čl. 102

(1) Prezident

a) zastupuje Slovenskú republiku navonok, dojednávava a ratifikuje medzinárodné zmluvy. Dojednávavanie medzinárodných zmlúv môže preniesť na vládu Slovenskej republiky alebo so súhlasom vlády na jej jednotlivých členov,

b) môže podať na Ústavný súd Slovenskej republiky návrh na rozhodnutie o súlade dojednanej medzinárodnej zmluvy, na ktorú je potrebný súhlas Národnej rady Slovenskej republiky, s ústavou alebo s ústavným zákonom,

c) prijíma, poveruje a odvoláva vedúcich diplomatických misíí,

d) zvoláva ustanovujúcu schôdzu Národnej rady Slovenskej republiky,

e) môže rozpustiť Národnú radu Slovenskej republiky, ak Národná rada Slovenskej republiky v lehote šiestich mesiacov od vymenovania vlády Slovenskej republiky neschválila jej programové vyhlásenie, ak sa Národná rada Slovenskej republiky neuzniesla do troch mesiacov o vládom návrhu zákona, s ktorým vláda Slovenskej republiky spojila vyslovenie dôvery, ak Národná rada Slovenskej republiky nebola dlhšie ako tri mesiace spôsobilá uznať sa, hoci jej zasadanie nebolo prerušené a hoci bola v tom čase opakovane zvolávaná na schôdzu, alebo ak zasadanie Národnej rady Slovenskej republiky bolo prerušené na dlhší čas, ako dovoľuje ústava. Toto právo nemôže uplatniť počas posledných šiestich mesiacov svojho volebného obdobia, počas vojny, vojnového stavu alebo výnimočného stavu. Prezident rozpustí Národnú radu Slovenskej republiky v prípade, ak v ľudovom hlasovaní o odvolaní prezidenta nebol prezident odvolaný.

f) podpisuje zákony,

g) vymenúva a odvoláva predsedu a ostatných členov vlády Slovenskej republiky, poveruje ich riade-

- f) aláírja a törvényeket,
- g) kinevezi és visszahívja a Szlovák Köztársaság Kormányának elnökét és további tagjait, megbízta őket a minisztériumok irányításával és elfogadja lemondásukat; a kormány elnökét és többi tagját a 115. és 116. cikkelyben taglalt esetekben hívja vissza,
- h) kinevezi és visszahívja a központi államigazgatási szervek vezetőit, a felsőszintű állami tisztségviselőket és más tisztségviselőket abban az esetekben, amelyekben a törvény előírja; kinevezi és visszahívja a felsőoktatási intézmények rektorait, professzorait, kinevezi és előlépteti a tábornokokat,
- i) kiténtetéseket oszt ki, amennyiben arra nem hajtalmaz fel más szerveket,
- j) elenged és mérsékel bíróságok által, büntetőjogi eljárásban kiszabott büntetéseket, ítéleteket töröl el egyéni kegyelmi kérelmek alapján vagy amnesztiával,
- k) a hadsereg főparancsnoka,
- l) hadat üzen a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsának határozata alapján, ha a Szlovák Köztársaságot támadás éri, vagy ha ez a támadások elleni közös nemzetközi védelmi szerződésből fakadó kötelezettség, valamint békét köt,
- m) a Szlovák Köztársaság Kormányának javaslatára elrendelheti a fegyveres erők mozgósítását, hadiállapotot vagy rendkívüli állapotot hirdethet ki és fejezhet be,
- n) népszavazást hirdet ki,
- o) a kézbesítéstől számított 15 napon belül észrevételekkel visszaadhatja a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsának a jóváhagyott törvényeket,
- p) jelentést terjeszt a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsa elé a Szlovák Köztársaság állapotáról és komoly politikai kérdésekről,
- r) joga van kérni a Szlovák Köztársaság Kormányától és annak tagjaitól a saját feladata teljesítéséhez szükséges információkat,
- s) kinevezi és visszahívja a Szlovák Köztársaság Alkotmánybíróságának bíráit, a Szlovák Köztársaság Alkotmánybíróságának elnökét és alelnökét, fogadja a Szlovák Köztársaság Alkotmánybírósága bíráinak fogadalomtételét és a legfőbb ügyész fogadalomtételét
- t) kinevezi és visszahívja a bírákat, a Szlovák Köztársaság Legfelsőbb Bíróságának elnökét és alelnökét, a legfőbb ügyészt és a Szlovák Köztársaság Igazságügyi Tanácsának három tagját, fogadja a bírói fogadalomtételeket,
- u) dönt a kormány megbízásáról és egyetértését adja hatásköreinek gyakorlása során a 115. cikkely 3. bekezdése szerint.
- (2) A köztársasági elnök 102. cikkely 1 bekezdésének

- ním ministerstiev a prijíma ich demisiu; predsedu a ostatných členov vlády odvoláva v prípadoch uvedených v čl. 115 a 116,
- h) vymenúva a odvoláva vedúcich ústredných orgánov, vyšších štátnych funkcionárov a ďalších funkcionárov v prípadoch, ktoré ustanoví zákon; vymenúva a odvoláva rektorov vysokých škôl, vymenúva vysokoškolských profesorov, vymenúva a povyšuje generálov,
- i) udeľuje vyznamenania, ak na to nesplnomocní iný orgán,
- j) odpúšťa a zmierňuje tresty uložené súdmi v trestnom konaní a zahľádza odsúdenie formou individuálnej milosti alebo amnestie,
- k) je hlavným veliteľom ozbrojených síl,
- l) vypovedáva vojnu na základe rozhodnutia Národnej rady Slovenskej republiky, ak je Slovenská republika napadnutá alebo ak to vyplýva zo záväzkov z medzinárodných zmlúv o spoločnej obrane proti napadnutiu, a uzatvára mier,
- m) môže na návrh vlády Slovenskej republiky nariadiť mobilizáciu ozbrojených síl, vyhlásiť vojnový stav alebo vyhlásiť výnimočný stav a ich skončenie,
- n) vyhlasuje referendum,
- o) môže vrátiť Národnej rade Slovenskej republiky zákon s pripomienkami do 15 dní od doručenia schváleného zákona,
- p) podáva Národnej rade Slovenskej republiky správy o stave Slovenskej republiky a o závažných politických otázkach,
- r) má právo vyžadovať si od vlády Slovenskej republiky a od jej členov informácie potrebné na plnenie svojich úloh.
- s) vymenúva a odvoláva sudcov Ústavného súdu Slovenskej republiky, predsedu a podpredsedu Ústavného súdu Slovenskej republiky, prijíma sľub sudcov Ústavného súdu Slovenskej republiky a sľub generálneho prokurátora,
- t) vymenúva a odvoláva sudcov, predsedu a podpredsedu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, generálneho prokurátora a troch členov Súdnej rady Slovenskej republiky, prijíma sľub sudcov,
- u) rozhoduje o poverení vlády a dáva súhlas na výkon jej pôsobnosti podľa čl. 115 ods. 3.
- (2) Rozhodnutie prezidenta vydané podľa čl. 102 ods. 1 písm. c) a podľa písmena j), ak ide o udelenie amnestie, a podľa písmena k) je platné, ak ho podpíše predseda vlády Slovenskej republiky alebo ním poverený minister; v týchto prípadoch za rozhodnutie prezidenta zodpovedá vláda Slovenskej republiky.
- (3) Podmienky vypovedania vojny, vyhlásenia vojnového stavu, vyhlásenia výnimočného stavu, vyhlásenia núdzového stavu a spôsob výkonu verejnej moci v čase vojny, vojnového stavu, výnimočného stavu ustanoví

c) és j) pontja alapján kiadott döntése, ha amneszti-
anyújtásról van szó, és k) pontja szerinti döntései akkor
érvényesek, ha azokat aláírja a Szlovák Köztársaság
Kormányának elnöke vagy az általa megbízott minisz-
ter; ezekben az esetekben a köztársasági elnök döntése-
ért a Szlovák Köztársaság Kormánya viseli a felelős-
séget.

(3) A hadüzenet, a hadiállapot, a rendkívüli állapot, a
szükségállapot kihirdetésének, és a közhatalom hábo-
rúban, hadiállapotban, rendkívüli állapotban történő
gyakorlásának feltételeit alkotmányerejű törvény szabá-
lyozza.

(4) A köztársasági elnök 1. bekezdésben taglalt közjogi
hatásköreinek részleteit törvény szabályozhatja.

103. cikkely

(1) Köztársasági elnökké választható a Szlovák Köztár-
saság bármely állampolgára, aki megválasztható képvil-
selőnek a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsába, és
a választás napján betöltötte 40. életévét.

(2) Ugyanaz a személy legfeljebb két egymást követő
megbízatási időszakban választható meg köztársasági
elnökké.

(3) A köztársasági elnökválasztást a Szlovák Köztár-
saság Nemzeti Tanácsának elnöke hirdeti ki úgy, hogy
annak első fordulója legkésőbb 60 nappal a hivatalban
lévő köztársasági elnök megbízatási idejének lejárta
előtt megtörténjen. Ha a köztársasági elnöki hivatal a
megbízatási idő lejárta előtt megüresedik, a Szlovák
Köztársaság Nemzeti Tanácsának elnöke hét napon be-
lül meghirdeti a köztársasági elnökválasztást úgy, hogy
annak első fordulója legkésőbb 60 napon belül megva-
lósuljon, a választás meghirdetésétől számítva.

(4) Ha köztársasági elnökké választják a Szlovák Köz-
társaság Nemzeti Tanácsának képviselőjét, a Szlovák
Köztársaság Kormányának tagját, a bírót, az ügyészt, a
haderő vagy a fegyveres testület tagját, a Szlovák Köz-
társaság Legfelsőbb Ellenőrző Hivatalának tagját, meg-
választása napjától abba kell hagynia eddig tisztségé-
nek végzését.

(5) A köztársasági elnök nem tölthet be más fizetett
tisztséget, nem folytathat más kereső tevékenységet,
nem vállalkozhat, és nem lehet vállalkozói tevékenysé-
get folytató jogi személy tagja.

(6) A köztársasági elnök bármikor lemondhat tisztségé-
ről; megbízatási ideje ez esetben azon a napon jár le,
amelyiken a döntéséről szóló írásos értesítést a Szlovák
Köztársaság Alkotmánybíróságának elnöke kézhez ve-
szi.

(7) A Szlovák Köztársaság Alkotmánybíróságának el-
nöke a köztársasági elnök lemondásáról írásban értesíti
a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsának elnökét.

ústavny zákon.

(4) Podrobnosti o výkone ústavnych právomocí prezi-
denta podľa odseku 1 môže ustanoviť zákon.

Čl. 103

(1) Za prezidenta možno zvoliť každého občana Slo-
venskej republiky, ktorý je voliteľný za poslanca Ná-
rodnej rady Slovenskej republiky a v deň voľby dosia-
hol vek 40 rokov.

(2) Tá istá osoba môže byť zvolená za prezidenta naj-
viac v dvoch po sebe nasledujúcich obdobiach.

(3) Voľbu prezidenta vyhlasuje predseda Národnej rady
Slovenskej republiky tak, aby sa prvé kolo volieb usku-
točnilo najneskôr 60 dní pred uplynutím funkčného ob-
dobia úradujúceho prezidenta. Ak sa úrad prezidenta
uvoľní pred uplynutím funkčného obdobia, predseda
Národnej rady Slovenskej republiky vyhlási voľbu pre-
zidenta do siedmich dní tak, aby sa prvé kolo volieb
uskutočnilo najneskôr do 60 dní odo dňa vyhlásenia
voľby prezidenta.

(4) Ak za prezidenta bude zvolený poslanec Národnej
rady Slovenskej republiky, člen vlády Slovenskej re-
publiky, sudca, prokurátor, príslušník ozbrojených síl
alebo ozbrojeného zboru, predseda a podpredseda Naj-
vyššieho kontrolného úradu Slovenskej republiky, odo
dňa zvolenia prestane vykonávať svoju doterajšiu funk-
ciu.

(5) Prezident nesmie vykonávať inú platenú funkciu,
povolanie alebo podnikateľskú činnosť a nesmie byť
členom orgánu právnickej osoby, ktorá vykonáva pod-
nikateľskú činnosť.

(6) Prezident sa môže kedykoľvek svojej funkcie
vzdať; jeho funkčné obdobie sa skončí dňom doručenia
písomného oznámenia tohto rozhodnutia predsedovi
Ústavného súdu Slovenskej republiky.

(7) Predseda Ústavného súdu Slovenskej republiky pí-
somne oznámi vzdanie sa funkcie prezidenta predse-
dovi Národnej rady Slovenskej republiky.

104. cikkely

(1) A köztársasági elnök a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsa előtt a Szlovák Köztársaság Alkotmánybírósága elnökének kezébe az alábbi fogadalmat teszi le: „Becsületemre és lelkiismeretemre fogadok hűséget a Szlovák Köztársaságnak. A szlovák nemzet, a Szlovák Köztársaságban élő nemzetiségi kisebbségek és etnikai csoportok javáért fogok fáradozni. Kötelességeimet az állampolgárok érdekében fogom végezni, megtartom és megvédem az alkotmányt és minden törvényt.”

(2) A fogadalom elutasítása vagy fenntartásokkal való letétele a köztársasági elnökké választás érvénytelenségét vonja maga után.

105. cikkely

(1) Ha nincs megválasztott köztársasági elnök, vagy ha a köztársasági elnöki tisztség megüresedik, és az új köztársasági elnök még nem került megválasztásra, vagy ha már meg volt választva, de még nem tette le fogadalmát, vagy ha a köztársasági elnök komoly okból nem tudja ellátni tisztségét, a 102. cikkely 1. bekezdése a), b), c), n) és o) pontjába foglalt köztársasági elnöki jogkörök a Szlovák Köztársaság Kormányára szállnak át. A kormány ezen időre megbízhatja a kormány elnökét egyes köztársasági elnöki jogkörök gyakorlásával. A kormány elnökére száll át ezen időszakban főleg a fegyveres erők főparancsnoki teendője. A 102. cikkely 1. bekezdése d), g), h), l), m), s) és t) pontja szerinti jogkörök ezen időben a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsának elnökére szállnak át.

(2) Ha a köztársasági elnök hat hónapnál hosszabb ideig nem tudja ellátni hivatalát, a Szlovák Köztársaság Alkotmánybírósága kihirdeti, hogy a köztársasági elnöki tisztség megüresedett. E bejelentés napjával véget ér az addigi köztársasági elnök megbízási ideje.

106. cikkely

(1) A köztársasági elnököt hivatalából visszahívni megbízási idejének lejártá előtt népszavazással lehet. A népszavazást a köztársasági elnök visszahívásáról a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsának elnöke hirdeti meg, a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsa képviselőinek legalább háromötödös többséggel elfogadott határozata alapján, mégpedig a határozat elfogadását követő 30 napon belül úgy, hogy a népszavazásra a kihirdetést követő 60 napon belül sor kerüljön.

(2) A köztársasági elnök visszahívására akkor kerül sor, ha leváltása mellett a népszavazáson erre szavazott az összes választásra jogosult polgárnak több mint a fele.

(3) Ha a köztársasági elnököt a népszavazáson nem hívják vissza, a népszavazás eredményeinek kihirdetését követő 30 napon belül feloszlatja a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsát. Ilyen esetben a köztársasági elnöknek új megbízási időszaka kezdődik el. A Szlo-

Čl. 104

(1) Prezident skladá pred Národnou radou Slovenskej republiky do rúk predsedu Ústavného súdu Slovenskej republiky tento sľub:

"Sľubujem na svoju česť a svedomie vernosť Slovenskej republiky. Budem dbať o blaho slovenského národa, národnostných menšín a etnických skupín žijúcich v Slovenskej republiky. Svoje povinnosti budem vykonávať v záujme občanov a zachovávať i obhajovať ústavu a ostatné zákony."

(2) Odmietnutie sľubu alebo sľub s výhradou má za následok neplatnosť voľby prezidenta.

Čl. 105

(1) Ak nie je prezident zvolený alebo ak sa funkcia prezidenta uvoľní a ešte nie je zvolený nový prezident, alebo ak bol zvolený nový prezident, ale ešte nezložil sľub, alebo ak prezident nemôže svoju funkciu vykonávať pre závažné dôvody, oprávnenia prezidenta podľa čl. 102 ods. 1 písm. a), b), c), n) a o) prechádzajú na vládu Slovenskej republiky. Vláda môže v tom čase poveriť svojho predsedu vykonávaním niektorých právomocí prezidenta. Na predsedu vlády prechádza v tom čase hlavné velenie ozbrojených síl. Oprávnenia prezidenta podľa čl. 102 ods. 1 písm. d), g), h), l), m), s) a t) prechádzajú v tom čase na predsedu Národnej rady Slovenskej republiky.

(2) Ak prezident nemôže vykonávať svoju funkciu dlhšie ako šesť mesiacov, Ústavný súd Slovenskej republiky vyhlási, že funkcia prezidenta sa uvoľnila. Dňom tohto vyhlásenia sa skončí funkčné obdobie doterajšieho prezidenta.

Čl. 106

(1) Prezidenta možno odvolať z funkcie pred skončením volebného obdobia ľudovým hlasovaním. Ľudové hlasovanie o odvolaní prezidenta vyhlasuje predseda Národnej rady Slovenskej republiky na základe uznesenia Národnej rady Slovenskej republiky prijatého najmenej trojpätinovou väčšinou všetkých poslancov Národnej rady Slovenskej republiky, a to do 30 dní od prijatia uznesenia tak, aby sa ľudové hlasovanie vykonalo do 60 dní od jeho vyhlásenia.

(2) Prezident je odvolaný, ak za jeho odvolanie v ľudovom hlasovaní hlasovala nadpolovičná väčšina všetkých oprávnených voličov.

(3) Ak prezident nebol v ľudovom hlasovaní odvolaný, rozpustí prezident Národnú radu Slovenskej republiky do 30 dní od vyhlásenia výsledkov ľudového hlasovania. V takom prípade začína prezidentovi plynúť nové volebné obdobie. Predseda Národnej rady Slovenskej

vák Köztársaság Nemzeti Tanácsának elnöke a feloszlatást követő hetedik napig meghirdeti a választásokat a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsába.

(4) A köztársasági elnök visszahívásának részleteit törvény szabályozza.

107. cikkely

A Köztársasági elnök csak az alkotmány tudatos megsértésért vagy hazaárulásért büntethető. A köztársasági elleni vádirat benyújtásáról a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsa dönt az összes képviselő háromötödös többségével. A vádiratot a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsa nyújtja be a Szlovák Köztársaság Alkotmánybíróságának, amely plenáris ülésen dönt róla. A Szlovák Köztársaság Alkotmánybíróságának elítélő határozata a köztársasági elnöki tisztség elvesztését, és az e tisztség újbóli megszerzésére való alkalmatlanságot jelenti.

MÁSODIK SZAKASZ

A Szlovák Köztársaság Kormánya

108. cikkely

A Szlovák Köztársaság Kormánya a végrehajtó hatalom csúciszerve.

109. cikkely

(1) A kormányt az elnök, az alelnökök és a miniszterek alkotják.

(2) A kormánytagság nem egyeztethető össze a képviselői mandátum gyakorlásával, a más közhatalmi szervben betöltött tisztséggel, az állami alkalmazotti viszonytal, bármilyen munkaviszonnyal vagy munkaviszonyhoz hasonló munkaszerződéssel, a vállalkozói tevékenységgel, a vállalkozói tevékenységet végző jogi személynél fennálló tagsággal az igazgató vagy ellenőrző szervben, vagy más gazdasági és jövedelemszerző tevékenységgel, a saját vagydon kezelését, és a tudományos, pedagógia, irodalmi vagy művészi tevékenységet leszámítva.

110. cikkely

(1) A kormány elnökét a Szlovák Köztársaság köztársasági elnöke nevezi ki és hívja vissza.

(2) A kormány elnökének kinevezhető a Szlovák Köztársaság bármely állampolgára, aki megválasztható a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsába.

111. cikkely

A kormány elnökének javaslatára a Szlovák Köztársaság köztársasági elnöke nevezi ki és hívja vissza a kormány többi tagját és bízza meg őket a minisztériumok vezetésével. A kormány alelnökévé és miniszterévé olyan állampolgár nevezhető ki, aki megválasztható a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsának képviselőjé-

republiky vyhlási voľby do Národnej rady Slovenskej republiky do siedmich dní od jej rozpustenia.

(4) Podrobnosti o odvolaní prezidenta ustanoví zákon.

Čl. 107

Prezidenta možno sťah iba za úmyselné porušenie ústavy alebo za vlastizradu. O podaní obžaloby na prezidenta rozhoduje Národná rada Slovenskej republiky trojpätinovou väčšinou hlasov všetkých poslancov. Obžalobu podáva Národná rada Slovenskej republiky na Ústavný súd Slovenskej republiky, ktorý o nej rozhodne v pléne. Odsudzujúce rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky znamená stratu funkcie prezidenta a spôsobilosti túto funkciu opätovne získať.

DRUHÝ ODDIEL

Vláda Slovenskej republiky

Čl. 108

Vláda Slovenskej republiky je vrcholným orgánom výkonnej moci.

Čl. 109

(1) Vláda sa skladá z predsedu, podpredsedov a ministrov.

(2) Výkon funkcie člena vlády je nezlučiteľný s výkonom poslaneckého mandátu, s výkonom funkcie v inom orgáne verejnej moci, so štátnozamestnaneckým pomerom, s pracovným pomerom alebo s obdobným pracovným vzťahom, s podnikateľskou činnosťou, s členstvom v riadiacom alebo kontrolnom orgáne právnickej osoby, ktorá vykonáva podnikateľskú činnosť, alebo s inou hospodárskou alebo zárobkovou činnosťou okrem správy vlastného majetku a vedeckej, pedagogickej, literárnej alebo umeleckej činnosti.

Čl. 110

(1) Predsedu vlády vymenúva a odvoláva prezident Slovenskej republiky.

(2) Za predsedu vlády môže byť vymenovaný každý občan Slovenskej republiky, ktorý je voliteľný do Národnej rady Slovenskej republiky.

Čl. 111

Na návrh predsedu vlády prezident Slovenskej republiky vymenuje a odvolá ďalších členov vlády a poverí ich riadením ministerstiev. Za podpredsedu vlády a ministra môže vymenovať občana, ktorý je voliteľný za poslanca Národnej rady Slovenskej republiky.

vé.

112. cikkely

A kormány tagjai a Szlovák Köztársaság köztársasági elnöke kezébe teszik le hivatali fogadalmukat, mely így hangzik: „Becsületemre és lelkiismeretemre fogadok hűséget a Szlovák Köztársaságnak. Kötelességeimet annak polgárai érdekében fogom teljesíteni. Megtartom az alkotmányt és a többi törvényt, és úgy fogok dolgozni, hogy azok életbe lépjenek.”

113. cikkely

A kormány köteles a kinevezését követő 30 napon belül a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsa elé állni, előterjeszteni programját és bizalmat kérni.

114. cikkely

(1) A kormány tisztésége ellátásáért a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsának felel. A Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsa bármikor megvonhatja a bizalmat a kormánytól.

(2) A kormány bármikor megkérheti a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsát bizalmi szavazás megtartására.

(3) A kormánynak joga van egy törvény elfogadását, vagy más kérdésben történő szavazást bizalmi szavazással összekötni.

115. cikkely

(1) Ha a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsa megvonja a bizalmat a kormánytól, vagy ha elutasítja annak javaslatát a bizalom megerősítésére, a Szlovák Köztársaság köztársasági elnöke a kormányt visszahívja.

(2) Ha a Szlovák Köztársaság köztársasági elnöke elfogadja a kormány lemondását, megbízza őt annak tevékenysége ellátásával az új kormány kinevezéséig.

(3) Ha a Szlovák Köztársaság elnöke a kormányt az 1. bekezdés szerint hívja vissza hivatalából, a Szlovák Köztársaság Törvénytárában közreadott rendeletével bízza meg azt a hatáskörök gyakorlásával egészen az új kormány kinevezéséig, de kizárólag csak a 119. cikkely a), b), c), f), m), n), o), p) és r) pontjában taglaltak terjedelmében; a kormány hatásköre a 119. cikkely m) és r) pontja esetében minden egyes esetben a Szlovák Köztársaság köztársasági elnökének előzetes egyetértéséhez kötődik.

116. cikkely

(1) A kormány tagja tisztésége ellátásáért a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsának felel.

(2) A kormány tagja benyújthatja lemondását a Szlovák Köztársaság köztársasági elnökének.

(3) A Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsa az egyes kormánytagoktól is megvonhatja a bizalmat, ebben az esetben a kormánytagot a Szlovák Köztársaság köztár-

Čl. 112

Členovia vlády skladajú do rúk prezidenta Slovenskej republiky tento sľub:

"Sľubujem na svoju česť a svedomie vernosť Slovenskej republiky. Svoje povinnosti budem plniť v záujme občanov. Budem zachovávať ústavu a ostatné zákony a pracovať tak, aby sa uvádzali do života."

Čl. 113

Vláda je povinná do 30 dní po svojom vymenovaní predstúpiť pred Národnú radu Slovenskej republiky, predložiť jej svoj program a požiadať ju o vyslovenie dôvery.

Čl. 114

(1) Vláda je za výkon svojej funkcie zodpovedná Národnej rade Slovenskej republiky. Národná rada Slovenskej republiky jej môže kedykoľvek vysloviť nedôveru.

(2) Vláda môže kedykoľvek požiadať Národnú radu Slovenskej republiky o vyslovenie dôvery.

(3) Vláda môže spojiť hlasovanie o prijatí zákona alebo hlasovanie v inej veci s hlasovaním o dôvere vláde.

Čl. 115

(1) Ak Národná rada Slovenskej republiky vysloví vláde nedôveru alebo ak zamietne jej návrh na vyslovenie dôvery, prezident Slovenskej republiky vládu odvolá.

(2) Ak prezident Slovenskej republiky prijme demisiu vlády, poverí ju vykonávaním jej funkcie až do vymenovania novej vlády.

(3) Ak prezident Slovenskej republiky odvolá vládu podľa odseku 1, rozhodnutím, vyhláseným v Zbierke zákonov Slovenskej republiky, ju poverí vykonávaním jej pôsobnosti až do vymenovania novej vlády, avšak výlučne v rozsahu podľa čl. 119 písm. a), b), c), f), m), n), o), p) a r); výkon pôsobnosti vlády podľa čl. 119 písm. m) a r) je v každom jednotlivom prípade viazaný na predchádzajúci súhlas prezidenta Slovenskej republiky.

Čl. 116

(1) Člen vlády je za výkon svojej funkcie zodpovedný Národnej rade Slovenskej republiky.

(2) Člen vlády môže podať demisiu prezidentovi Slovenskej republiky.

(3) Národná rada Slovenskej republiky môže vysloviť nedôveru aj jednotlivému členovi vlády; v tomto prípade prezident Slovenskej republiky člena vlády odvolá.

sasági elnöke visszahívja.

(4) A kormánytag visszahívására a kormány elnöke is javaslatot nyújthat be a Szlovák Köztársaság köztársasági elnökének.

(5) Ha a kormány elnöke nyújtja be lemondását, lemond az egész kormány.

(6) Ha a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsa megvonja a bizalmat a kormány elnökétől, a Szlovák Köztársaság köztársasági elnöke visszahívja őt. A kormány elnökének visszahívása a kormány lemondását jelenti.

(7) Ha a Szlovák Köztársaság köztársasági elnöke elfogadja a kormánytag lemondását vagy visszahívja őt tisztségéből, meghatározza, melyik kormánytag fogja ideiglenesen irányítani a lemondott kormánytag által irányított ügyeket.

117. cikkely

A kormány mindig benyújtja lemondását az újonnan megválasztott Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsának alakuló ülését követően; a kormány azonban ellátja feladatait egészen az új kormány megalakulásáig.

118. cikkely

(1) A kormány határozatképes, ha jelen van tagjainak több mint a fele.

(2) Kormányhatározat meghozatalához az összes kormánytag több mint a felének egyetértésére van szükség.

119. cikkely

A kormány testületileg dönt

- a) a törvényjavaslatokról,
- b) a kormányrendeletekről,
- c) a kormány programnyilatkozatáról és annak teljesítéséről,
- d) az alapvető intézkedésekről a Szlovák Köztársaság gazdasági és szociális politikájának biztosítása érdekében,
- e) az állami költségvetési javaslatról és a költségvetési zárszámadásról,
- f) a Szlovák Köztársaság nemzetközi szerződéseiről, melyek kitérőadását a Szlovák Köztársaság köztársasági elnöke ruházta át rá,
- g) az egyetértésről a 102. cikkely 1. bekezdése a) pontja értelmében átruházott nemzetközi egyezmények kitérőadásának valamely kormánytagra történő rábízásával,
- h) a Szlovák Köztársaság Alkotmánybíróságának benyújtandó javaslatról, hogy döntsön a kitérőadott nemzetközi szerződés összhangjáról az alkotmányos törvényekkel, amennyiben ahhoz szükséges a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsának egyetértése,
- i) a bel- és külpolitikai meghatározó kérdéseiről,
- j) a törvényjavaslatok vagy más komoly intézkedések társadalmi vitára bocsátásáról,

(4) Návrh na odvolanie člena vlády môže podať prezidentovi Slovenskej republiky aj predseda vlády.

(5) Ak demisiu podá predseda vlády, demisiu podá celá vláda.

(6) Ak Národná rada Slovenskej republiky vysloví nedôveru predsedovi vlády, prezident Slovenskej republiky ho odvolá. Odvolanie predsedu vlády má za následok odstúpenie vlády.

(7) Ak prijme prezident Slovenskej republiky demisiu alebo ak odvolá člena vlády, určí, ktorý z členov vlády bude dočasne spravovať veci člena vlády, ktorého demisiu prijal.

Čl. 117

Vláda podá demisiu vždy po ustanovujúcej schôdzi no-vo zvolenej Národnej rady Slovenskej republiky; vláda však vykonáva svoju funkciu až do utvorenia novej vlády.

Čl. 118

(1) Vláda je schopná uznášať sa, ak je prítomná nadpolovičná väčšina jej členov.

(2) Na prijatie uznesenia vlády je potrebný súhlas nadpolovičnej väčšiny všetkých členov vlády.

Čl. 119

Vláda rozhoduje v zbere

- a) o návrhoch zákonov,
- b) o nariadeniach vlády,
- c) o programe vlády a o jeho plnení,
- d) o zásadných opatreniach na zabezpečenie hospodárskej a sociálnej politiky Slovenskej republiky,
- e) o návrhoch štátneho rozpočtu a štátneho záverečného účtu,
- f) o medzinárodných zmluvách Slovenskej republiky, ktorých dojednanie preniesol na vládu prezident Slovenskej republiky,
- g) o súhlase s prenesením dojednania medzinárodných zmlúv podľa čl. 102 ods. 1 písm. a) na jej jednotlivých členov,
- h) o podaní návrhu na Ústavný súd Slovenskej republiky, aby rozhodol o súlade dojednanej medzinárodnej zmluvy, na ktorú je potrebný súhlas Národnej rady Slovenskej republiky, s ústavou a s ústavným zákonom,
- i) o zásadných otázkach vnútornej a zahraničnej politiky,
- j) o podaní návrhu zákona alebo iného závažného opatrenia na verejnú diskusiu,
- k) o tom, že požiada o vyslovenie dôvery,
- l) o udelení amnestie vo veciach priestupkov,
- m) o vymenúvaní a odvolávaní ďalších štátnych

- k) arról, hogy bizalmi szavazást,
- l) amnesztia meghirdetéséről szabálysértési ügyekben,
- m) a törvényben meghatározott állami tisztségviselők kinevezéséről és visszahívásáról, és a Szlovák Köztársaság Igazságügyi Tanácsa 3 tagjának kinevezéséről,
- n) a hadiállapot, a haderő mozgósításának kihirdetéséről, rendkívüli állapot kihirdetéséről és megszüntetéséről, a szükségállapot meghirdetéséről és megszüntetéséről szól javaslatról,
- o) fegyveres erő kiküldetéséről a Szlovák Köztársaság területén kívülre humanitárius segítségként, katonai gyakorlatra vagy békefenntartói-megfigyelői misszióba, külföldi fegyveres erők jelenlétéről a Szlovák Köztársaság területén humanitárius segítségként, katonai gyakorlaton vagy békefenntartói-megfigyelői misszióként, külföldi haderő átvonulásával a Szlovák Köztársaság területén,
- p) a Szlovák Köztársaságon kívüli területekre kiküldendő fegyveres erőkről, ha nemzetközi szerződésekből fakadó kötelezettség teljesítéséről van szó a kollektív védelmi szerződésbe foglalt támadás ellen, legfeljebb 60 nap időtartamra; ezt a döntést a kormány haladéktalanul jelenti a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsának,
- r) további kérdésekről, melyeket törvény határoz meg.

120. cikkely

- (1) A törvények végrehajtására és keretei közt a kormány rendeleteket adhat ki.
- (2) Ha a törvény úgy rendelkezik, a kormánynak joga van végrehajtó rendeleteket kiadni az Európai csatlakozási egyezmény rendelkezéseiről, melyet egyik oldalon az európai közösség és annak tagállami, másik oldalon a Szlovák Köztársaság kötött, valamint a 7. cikkely 2. bekezdése szerinti nemzetközi egyezmények végrehajtáshoz is.
- (3) A kormányrendeletet a kormány elnöke írja alá.
- (4) A kormányrendeletet törvényben meghatározott módon hirdetik ki.

121. cikkely

A kormánynak joga van amnesztiát adni szabálysértési ügyekben. A részleteket törvény szabályozza.

122. cikkely

A központi államigazgatási szervek és a helyi államigazgatási szervek létrehozása törvénnyel történik.

123. cikkely

A minisztériumok és az államigazgatás más szervei törvények alapján és törvényi keretek között általános érvényű, kötelező jogi erejű előírásokat adhatnak ki, ha

- funkcionárok v. prípadoch ustanovených zákonom a troch členov Súdnej rady Slovenskej republiky,
- n) o návrhu na vyhlásenie vojnového stavu, o návrhu na nariadenie mobilizácie ozbrojených síl, o návrhu na vyhlásenie výnimočného stavu a o návrhu na ich skončenie, o vyhlásení a skončení núdzového stavu,
- o) o vyslaní ozbrojených síl mimo územia Slovenskej republiky na účel humanitárnej pomoci, vojenských cvičení alebo mierových pozorovateľských misií, o súhlase s prítomnosťou zahraničných ozbrojených síl na území Slovenskej republiky na účel humanitárnej pomoci, vojenských cvičení alebo mierových pozorovateľských misií, o súhlase s prechodom zahraničných ozbrojených síl cez územie Slovenskej republiky,
- p) o vyslaní ozbrojených síl mimo územia Slovenskej republiky, ak ide o plnenie záväzkov z medzinárodných zmlúv o spoločnej obrane proti napadnutiu, a to najdlhšie na čas 60 dní; toto rozhodnutie vláda bezodkladne oznámi Národnej rade Slovenskej republiky,
- r) o ďalších otázkach, ak to ustanoví zákon.

Čl. 120

- (1) Na vykonanie zákona a v jeho medziach môže vláda vydávať nariadenia.
- (2) Ak tak ustanoví zákon, vláda je oprávnená vydávať nariadenia aj na vykonanie Európskej dohody o pridružení uzatvorenej medzi Európskymi spoločenstvami a ich členskými štátmi na strane jednej a Slovenskou republikou na strane druhej a na vykonanie medzinárodných zmlúv podľa čl. 7 ods. 2.
- (3) Nariadenie vlády podpisuje predseda vlády.
- (4) Nariadenie vlády sa musí vyhlásiť spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

Čl. 121

Vláda má právo udeľovať amnesziu vo veciach priestupkov. Podrobnosti ustanoví zákon.

Čl. 122

Ústredné orgány štátnej správy a miestne orgány štátnej správy sa zriaďujú zákonom.

Čl. 123

Ministerstvá a iné orgány štátnej správy na základe zákonov a v ich medziach môžu vydávať všeobecne záväznú právne predpisy, ak sú na to splnomocnené zá-

arra a törvény feljogosítja őket. Ezek az általános és kötelező érvényű jogi előírások törvényben meghatározott módon kerülnek kihirdetésre.

HETEDIK FEJEZET

Bírói hatalom

ELSŐ SZAKASZ

A Szlovák Köztársaság Alkotmánybírósága

124. cikkely

A Szlovák Köztársaság Alkotmánybíróság független bírósági szerv az alkotmányosság védelme érdekében.

125. cikkely

(1) Az alkotmánybíróság hoz határozatot arról, hogy összhangban vannak-e

a) a törvények az alkotmánnyal, az alkotmányerejű törvényekkel és a nemzetközi szerződésekkel, amelyekhez hozzájárulását adta a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsa, és amelyek ratifikálva lettek, és kihirdetésre kerültek a törvényben meghatározott módon,

b) a kormányrendeletek, a minisztériumok és más központi államigazgatási szervek általános érvényű előírásai az alkotmánnyal, az alkotmányerejű törvényekkel és nemzetközi szerződésekkel, melyekhez egyetértését adta a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsa, és amelyek ratifikálva lettek, és kihirdetésre kerültek a törvényben meghatározott módon,

c) az alkotmány 68. cikkelye alapján kiadott általános érvényű rendeletek az alkotmánnyal, az alkotmányerejű törvényekkel és nemzetközi szerződésekkel, melyekhez egyetértését adta a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsa, és amelyek ratifikálva lettek, és kihirdetésre kerültek a törvényben meghatározott módon, ha azokról nem más bíróság jogosult dönteni,

d) a helyi államigazgatási szervek általános érvényű rendeletei, valamint a helyi önkormányzatok szerveinek a 71. cikkely 2. bekezdése értelmében kiadott általános érvényű rendeletei az alkotmánnyal, az alkotmányerejű törvényekkel és nemzetközi szerződésekkel, melyek kihirdetésre kerültek a törvényben meghatározott módon, a törvényekkel, a kormányrendeleteivel, valamint a minisztériumok és más központi államigazgatási szervek általános érvényű rendeleteivel, ha azokról nem más bíróság jogosult dönteni.

(2) Ha az alkotmánybíróság a beadványt az 1. bekezdés szerinti eljárás lefolytatására elfogadja, felfüggesztheti

konom. Tieto všeobecne záväzné právne predpisy sa vyhlasujú spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

SIEDMA HLAVA

Súdna moc

PRVÝ ODDIEL

Ústavný súd Slovenskej republiky

Čl. 124

Ústavný súd Slovenskej republiky je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Čl. 125

(1) Ústavný súd rozhoduje o súlade

a) zákonov s ústavou, s ústavnými zákonmi a s medzinárodnými zmluvami, s ktorými vyslovila súhlas Národná rada Slovenskej republiky a ktoré boli ratifikované a vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom,

b) nariadení vlády, všeobecne záväzných právnych predpisov ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy s ústavou, s ústavnými zákonmi, s medzinárodnými zmluvami, s ktorými vyslovila súhlas Národná rada Slovenskej republiky a ktoré boli ratifikované a vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom, a so zákonomi,

c) všeobecne záväzných nariadení podľa čl. 68 s ústavou, s ústavnými zákonmi, s medzinárodnými zmluvami, s ktorými vyslovila súhlas Národná rada Slovenskej republiky a ktoré boli ratifikované a vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom, a so zákonmi, ak o nich nerozhoduje iný súd,

d) všeobecne záväzných právnych predpisov miestnych orgánov štátnej správy a všeobecne záväzných nariadení orgánov územnej samosprávy podľa čl. 71 ods. 2 s ústavou, s ústavnými zákonmi, s medzinárodnými zmluvami vyhlásenými spôsobom ustanoveným zákonom, so zákonmi, s nariadeniami vlády a so všeobecne záväznými právnymi predpismi ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy, ak o nich nerozhoduje iný súd.

(2) Ak ústavný súd prijme návrh na konanie podľa odseku 1, môže pozastaviť účinnosť napadnutých právnych predpisov, ich častí, prípadne niektorých ich ustanovení, ak ich ďalšie uplatňovanie môže ohroziť základné práva a slobody, ak hrozí značná hospodárska škoda alebo iný vážny nenapraviteľný následok.

(3) Ak ústavný súd svojím rozhodnutím vysloví, že medzi právnymi predpismi uvedenými v odseku 1 je

a megtámadott jogi előírás, annak egy részének, esetleg néhány rendelkezésének hatályosságát, ha ennek további alkalmazása alapvető jogokat és szabadságjogokat veszélyeztetne, ha jelentős anyagi kár fenyeget, vagy más komoly, jövátéhetetlen következménnyel járna.

(3) Ha az alkotmánybíróság határozatában kimondja, hogy az 1. bekezdésben taglalt jogi előírásokban nincs meg az összhang, az érintett előírás, egyes részei, vagy egyes rendelkezései hatályukat veszítik. Azok a szervek, amelyek ezeket a jogszabályi rendelkezéseket kiadták, kötelesek az alkotmánybíróság döntésének kihirdetését követő hat hónapon belül összhangba hozni ezeket az alkotmánnyal, az alkotmányerejű törvényekkel és nemzetközi szerződésekkel, melyek kihirdetésre kerültek a törvényben meghatározott módon, és ha az 1. bekezdés b) és c) pontja szerinti helyzet áll fenn, más törvényekkel is, valamint ha az 1. bekezdés d) pontja szerinti esetről van szó, a kormányrendeletekkel és minisztériumok, valamint más központi államigazgatási szervek rendeleteivel is. Ha ezt nem teszik meg, az ilyen előírás, annak része vagy néhány rendelkezése hatályát veszti a határozat kihirdetését követő hat hónap leteltével.

(4) Az alkotmánybíróság nem dönt a törvényjavaslat és más általános érvényű rendelet-javaslat és az alkotmánnyal, a törvényben meghatározott módon kihirdetett nemzetközi szerződéssel, vagy alkotmányerejű törvénnyel való összhangjáról.

(5) Az alkotmánybíróság a megtámadott jogi előírás, annak egy része, esetleg néhány rendelkezése hatályosságának felfüggesztéséről hozott döntése megszűnik az alkotmánybíróságnak az ügy egészében meghozott döntése kihirdetésével, ha a döntést az érintett jogszabály felfüggesztéséről maga az alkotmánybíróság már korábban nem szüntette meg, mivel megszűntek azok az okok, amelyek ezt kikényszerítették.

(6) Az 1, 2. és 5. bekezdés alapján kiadott alkotmánybírósi határozatokat a törvények kihirdetésének módját szabályozó törvény szerint hirdetik ki. Az alkotmánybíróság jogerős döntése általános érvényű.

125.a cikkely

(1) Az alkotmánybíróság dönt azon kitárgyalt nemzetközi szerződések, amelyekhez elengedhetetlen a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsának egyetértése, összhangjáról az alkotmánnyal és az alkotmányerejű törvényekkel.

(2) Az 1. bekezdés alapján kérheti beadványban az alkotmánybíróság döntését a Szlovák Köztársaság köztársasági elnöke vagy Kormány azt megelőzően, hogy a kitárgyalt nemzetközi szerződést a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsa elé terjeszteni.

(3) Az alkotmánybíróság a 2. bekezdés szerinti bead-

nesúlrad, strácajú príslušné predpisy, ich časti, prípadne niektoré ich ustanovenia účinnosť. Orgány, ktoré tieto právne predpisy vydali, sú povinné do šiestich mesiacov od vyhlásenia rozhodnutia ústavného súdu uviesť ich do súladu s ústavou, s ústavnými zákonmi a s medzinárodnými zmluvami vyhlásenými spôsobom ustanoveným zákonom, a ak ide o predpisy uvedené v odseku 1 písm. b) a c), aj s inými zákonmi, a ak ide o predpisy uvedené v odseku 1 písm. d), aj s nariadeniami vlády a so všeobecne záväznými právnymi predpismi ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy. Ak tak neurobia, také predpisy, ich časti alebo ustanovenia strácajú platnosť po šiestich mesiacoch od vyhlásenia rozhodnutia.

(4) Ústavný súd nerozhoduje o súlade návrhu zákona alebo návrhu iného všeobecne záväzného právneho predpisu s ústavou, s medzinárodnou zmluvou, ktorá bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, alebo s ústavným zákonom.

(5) Platnosť rozhodnutia o pozastavení účinnosti napadnutých právnych predpisov, ich častí, prípadne niektorých ich ustanovení zaniká vyhlásením rozhodnutia ústavného súdu vo veci samej, ak rozhodnutie o pozastavení účinnosti napadnutého právneho predpisu ústavný súd už predtým nezrušil, pretože pominuli dôvody, pre ktoré bolo prijaté.

(6) Rozhodnutie ústavného súdu vydané podľa odsekov 1, 2 a 5 sa vyhlasuje spôsobom ustanoveným na vyhlásovanie zákonov. Právoplatné rozhodnutie ústavného súdu je všeobecne záväzná.

Čl. 125a

(1) Ústavný súd rozhoduje o súlade dojednaných medzinárodných zmlúv, na ktoré je potrebný súhlas Národnej rady Slovenskej republiky, s ústavou alebo s ústavným zákonom.

(2) Návrh na rozhodnutie podľa odseku 1 môže podať ústavnému súdu prezident Slovenskej republiky alebo vláda pred tým, ako predloží dojednanú medzinárodnú zmluvu na rokovanie Národnej rady Slovenskej republiky.

(3) Ústavný súd rozhodne o návrhu podľa odseku 2 do lehoty ustanovenej zákonom; ak ústavný súd svojim

ványról a törvényben megszabott határidőben köteles dönteni; ha az alkotmánybíróság határozatában kimondja, hogy a nemzetközi szerződés nem áll összhangban az alkotmánnyal vagy alkotmányerejű törvényekkel, az ilyen nemzetközi szerződés nem ratifikálható.

125.b cikkely

(1) Az alkotmánybíróság dönt arról, hogy a polgárok petíciója alapján vagy a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsának, 95. cikkely 1. bekezdése szerinti döntése alapján kiírandó népszavazás tárgya összhangban van-e az alkotmánnyal és az alkotmányerejű törvényekkel.

(2) A döntéshozatali javaslatot az 1. bekezdés szerint az alkotmánybíróságnak a Szlovák Köztársaság köztársasági elnöke nyújthatja be, ha kételyei támadnak, hogy a népszavazás tárgya, melyet az állampolgárok petíciója alapján vagy a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsának 95. cikkely 1. bekezdése szerinti döntése alapján kellene kiírni, összhangban van-e az alkotmánnyal és az alkotmányerejű törvényekkel.

(3) Az alkotmánybíróság a 2. bekezdés szerinti beadványról a kézbesítését követő 60 napon belül dönt; ha az alkotmánybíróság határozatában kimondja, hogy a népszavazás tárgya, melyet az állampolgárok petíciója alapján vagy a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsának 95. cikkely 1. bekezdése szerinti döntése alapján kellene kiírni, nem áll összhangban az alkotmánnyal vagy az alkotmányerejű törvényekkel, a népszavazás nem írható ki.

126. cikkely

(1) Az alkotmánybíróság dönt a központi államigazgatási szervek közötti hatásköri vitákban, amennyiben törvény úgy nem rendelkezik, hogy azok eldöntésében más állami szerv illetékes.

(2) Vitás esetekben az alkotmánybíróság dönt arról, illetékes-e a vizsgálatra a Szlovák Köztársaság Legfelsőbb Ellenőrző Hivatala.

127. cikkely

(1) Az alkotmánybíróság dönt a természetes és jogi személyek panaszairól, ha azok alapvető jogaik és szabadságjogaik, és a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsa jóváhagyásával ratifikált és törvényesen kihirdetett nemzetközi szerződésből fakadó jogaiknak megsértését kifogásolják, ha ezen jogok és szabadságjogok védelmét nem más bíróság látja el.

(2) Ha az alkotmánybíróság a panaszt megalapozottnak tartja és elfogadja, határozatában kimondja, hogy a jogerős döntéssel, intézkedéssel vagy más beavatkozással jogok és szabadságjogok sérültek az 1. bekezdés szerint, és ezért az ilyen döntést, intézkedést vagy beavatkozást meg kell szüntetni. Ha az 1. bekezdés szerinti jogok vagy szabadságjogok megsértése tértelenségből

rozhodnutím vysloví, že medzinárodná zmluva nie je v súlade s ústavou alebo s ústavným zákonom, takú medzinárodnú zmluvu nemožno ratifikovať.

Čl. 125b

(1) Ústavný súd rozhoduje o tom, či predmet referenda, ktoré sa má vyhlásiť na základe petície občanov alebo uznesenia Národnej rady Slovenskej republiky podľa čl. 95 ods. 1, je v súlade s ústavou alebo s ústavným zákonom.

(2) Návrh na rozhodnutie podľa odseku 1 môže podať ústavnému súdu prezident Slovenskej republiky pred vyhlásením referenda, ak má pochybnosti, či predmet referenda, ktoré sa má vyhlásiť na základe petície občanov alebo uznesenia Národnej rady Slovenskej republiky podľa čl. 95 ods. 1, je v súlade s ústavou alebo s ústavným zákonom.

(3) Ústavný súd rozhodne o návrhu podľa odseku 2 do 60 dní odo dňa jeho doručenia; ak ústavný súd svojím rozhodnutím vysloví, že predmet referenda, ktoré sa má vyhlásiť na základe petície občanov alebo uznesenia Národnej rady Slovenskej republiky podľa čl. 95 ods. 1, nie je v súlade s ústavou alebo s ústavným zákonom, referendum nemožno vyhlásiť."

Čl. 126

(1) Ústavný súd rozhoduje kompetenčné spory medzi ústrednými orgánmi štátnej správy, ak zákon neustanovuje, že tieto spory rozhoduje iný štátny orgán.

(2) Ústavný súd rozhoduje v sporných prípadoch o tom, či je daná kontrolná pôsobnosť Najvyššieho kontrolného úradu Slovenskej republiky.

Čl. 127

(1) Ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

(2) Ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil,

ered, az alkotmánybíróság utasítást adhat, hogy az, aki ezeket a jogokat és szabadságokat megsértette, az ügyben járjon el. Az alkotmánybíróság párhuzamosan vizsgálhatja az ügyet további eljárásra, megtilthatja az alapvető jogokat és szabadságjogokat, vagy a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsa jóváhagyásával ratifikált és törvényesen kihirdetett nemzetközi szerződésből fakadó alapvető emberi és szabadságjogokat sértő gyakorlat folytatását, és ha az lehetséges, utasíthat, hogy az, aki az 1. bekezdés szerint megsértette a jogokat vagy szabadságjogokat, állítsa vissza a jogsértés előtti állapotokat.

(3) Az alkotmánybíróság határozatában, mellyel a panaszt elfogadja és elismeri, elismerheti, hogy az 1. bekezdés szerint kinek a jogai sérültek, arányos kártérítést is megítélhet.

(4) Annak a felelősségét, aki az 1. bekezdésben taglalt jogokat vagy szabadságjogokat megsértette, kárt vagy más sérelmet okozott vele, az alkotmánybíróság döntése nem érinti.

127.a cikkely

(1) Az alkotmánybíróság dönt a területi önkormányzatok szerveinek a területi önkormányzatok ügyeibe való az alkotmánysértő vagy törvénysértő döntések, vagy más alkotmánysértő és törvénysértő beavatkozások ellen benyújtott panaszokról, amennyiben ezek védelméről más bíróság nem jogosult dönteni.

(2) Ha az alkotmánybíróság eljárásra elfogadja a területi önkormányzati szerv panaszát és azt helyben hagyja, kimondja, min alapul a döntés vagy beavatkozás alkotmányellenessége vagy törvénysértő jellege, milyen alkotmányerejű törvény vagy törvény sérült, milyen döntéssel vagy beavatkozással következett be mindez. Az alkotmánybíróság a megtámadott döntést megsemmisíti, vagy ha a jogsértés más beavatkozáson alapul, mint a határozat, megtiltja a jogsértő gyakorlat folytatását, és elrendeli, hogy ha lehetséges, állítsák vissza a jogsértés előtti állapotokat.

128. cikkely

Az alkotmánybíróság értelmezi az alkotmányt és az alkotmányerejű törvényeket, ha vitás ügyek merülnek fel. Az alkotmánybíróság határozatait az alkotmány vagy az alkotmányerejű törvények értelmezéséről a törvények kihirdetésére meghatározott módon teszik közzé. A magyarázat a kihirdetése napjától általános érvényű.

129. cikkely

(1) Az alkotmánybíróság dönt a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsának képviselője mandátumának hitelesítése, vagy hitelesítés megtagadása ellen benyújtott panaszáról.

(2) Az alkotmánybíróság dönt a Szlovák Köztársaság köztársasági elnöke, a Szlovák Köztársaság Nemzeti

vo veci konal. Ústavný súd môže zároveň vec vrátiť na ďalšie konanie, zakázať pokračovať v porušovaní základných práv a slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, alebo ak je to možné, prikázať, aby ten, kto porušil práva alebo slobody podľa odseku 1, obnovil stav pred porušením.

(3) Ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'učinenie.

(4) Zodpovednosť toho, kto porušil práva alebo slobody podľa odseku 1, za škodu alebo inú ujmu nie je rozhodnutím ústavného súdu dotknutá.

Čl. 127a

(1) Ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach orgánov územnej samosprávy proti neústavnému alebo nezákonnému rozhodnutiu alebo inému neústavnému alebo nezákonnému zásahu do vecí územnej samosprávy, ak o jej ochrane nerozhoduje iný súd.

(2) Ak ústavný súd vyhovie sťažnosti orgánu územnej samosprávy, vysloví, v čom spočíva neústavné alebo nezákonné rozhodnutie alebo neústavný alebo nezákonný zásah do vecí územnej samosprávy, aký ústavný zákon alebo zákon bol porušený a akým rozhodnutím alebo zásahom toto porušenie nastalo. Ústavný súd napaďnuté rozhodnutie zruší, alebo ak porušenie práva spočívalo v inom zásahu, než je rozhodnutie, zakáže pokračovať v porušovaní práva a prikáže, ak je to možné, aby sa obnovil stav pred porušením.

Čl. 128

Ústavný súd podáva výklad ústavy alebo ústavného zákona, ak je vec sporná. Rozhodnutie ústavného súdu o výklade ústavy alebo ústavného zákona sa vyhlasuje spôsobom ustanoveným na vyhlasovanie zákonov. Výklad je všeobecne záväzný odo dňa jeho vyhlásenia.

Čl. 129

(1) Ústavný súd rozhoduje o sťažnosti proti rozhodnutiu o overení alebo neoverení mandátu poslanca Národnej rady Slovenskej republiky.

(2) Ústavný súd rozhoduje o ústavnosti a zákonnosti volieb prezidenta Slovenskej republiky, volieb do Národnej rady Slovenskej republiky, volieb do orgánov

Tanácsának képviselője megválasztásának és a területi önkormányzati szervekbe történt választások törvényességéről vagy törvénytelenységéről.

(3) Az alkotmánybíróság dönt a népszavazás eredménye elleni panaszokról és a Szlovák Köztársaság köztársasági elnöke leváltásáról tartott népszavazás eredménye ellen emelt panaszokról.

(4) Az alkotmánybíróság dönt arról, hogy a politikai párt vagy a politikai mozgalom betiltásáról vagy tevékenységének felfüggesztéséről szóló döntés összhangban áll-e az alkotmányerejű törvénnyel vagy más törvényekkel.

(5) Az alkotmánybíróság dönt a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsának a Szlovák Köztársaság köztársasági elnöke ellen, az alkotmány tudatos megsértéséért vagy hazaárulásért benyújtott vádiratáról.

(6) Az alkotmánybíróság dönt arról, hogy a rendkívüli állapot vagy szükségállapot kihirdetése, és az e döntéssel összefüggésben kiadott további döntések összhangban állnak-e az alkotmánnyal vagy az alkotmányerejű törvénnyel.

(7) A Szlovák Köztársaság Igazságügyi Tanácsának határozata elleni panaszról az Alkotmánybíróság dönt a 154.d cikkely 2. bekezdése szerint.

(8) Az alkotmánybíráskodás előző bekezdések szerinti határozatai kötelező érvénnyel bírnak a közhatalom minden érintett szervére, minden érintett természetes és jogi személyre nézve. Az illetékes közigazgatási szervnek haladéék nélkül biztosítani kell a döntés végrehajtását. A részleteket törvény szabályozza.

130. cikkely

(1) Az alkotmánybíróság mindig megindítja az eljárást, ha a javaslat benyújtója

- a) a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsa képviselőinek legkevesebb az egyötöde,
- b) a Szlovák Köztársaság köztársasági elnöke,
- c) a Szlovák Köztársaság Kormány,
- d) bíróság,
- e) a legfőbb ügyész,
- f) a Szlovák Köztársaság Igazságügyi Tanácsának elnöke jogszabályokkal való összhang ügyében az Alkotmány 125. cikkelye 1. bekezdése alapján, ha igazságszolgáltatásról van szó,
- g) az emberjogi biztos a 125. cikkely 1. bekezdése szerint, a jogszabályok összhangjáról, ha azok további alkalmazása veszélyezteti az alapvető jogok és szabadság, az emberi jogok és alapvető szabadságjogok gyakorlását nemzetközi szerződések alapján, melyeket a Szlovák Köztársaság ratifikált, és amelyeket a hagyományos törvényben előírt módon kihirdetett,
- h) a Szlovák Köztársaság Legfelsőbb Ellenőrzési Hivatala a 126. cikkely 2. bekezdése szerint,

üzemnej samosprávy a volieb do Európskeho parlamentu

(3) Ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach proti výsledku referenda a o sťažnostiach proti výsledku ľudového hlasovania o odvolaní prezidenta Slovenskej republiky.

(4) Ústavný súd rozhoduje o tom, či rozhodnutie o rozpustení alebo pozastavení činnosti politickej strany alebo politického hnutia je v zhode s ústavnými zákonmi a s inými zákonmi.

(5) Ústavný súd rozhoduje o obžalobe Národnej rady Slovenskej republiky proti prezidentovi Slovenskej republiky vo veci úmyselného porušenia ústavy alebo vlastizrady.

(6) Ústavný súd rozhoduje o tom, či rozhodnutie o vyhlásení výnimočného stavu alebo núdzového stavu a na toto rozhodnutie nadväzujúce ďalšie rozhodnutia boli vydané v súlade s ústavou alebo s ústavným zákonom.

(7) Ústavný súd rozhoduje o sťažnosti proti uzneseniu Súdnej rady Slovenskej republiky podľa čl. 154d ods. 2.

(8) Rozhodnutia ústavného súdu podľa predchádzajúcich odsekov sú záväzné pre všetky orgány verejnej moci, fyzické osoby alebo právnické osoby, ktorých sa týkajú. Príslušný orgán verejnej moci je povinný bez zbytočného odkladu zabezpečiť ich vykonanie. Podrobnosti ustanoví zákon.

Čl. 130

(1) Ústavný súd začne konanie, ak podá návrh

- a) najmenej päťina poslancov Národnej rady Slovenskej republiky,
- b) prezident Slovenskej republiky,
- c) vláda Slovenskej republiky,
- d) súd,
- e) generálny prokurátor,
- f) predseda Súdnej rady Slovenskej republiky vo veciach súladu právnych predpisov podľa čl. 125 ods. 1 týkajúcich sa výkonu súdnictva,
- g) verejný ochranca práv vo veciach súladu právnych predpisov podľa čl. 125 ods. 1, ak ich ďalšie uplatňovanie môže ohroziť základné práva alebo slobody alebo ľudské práva a základné slobody vyplývajúce z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a ktorá bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom,
- h) Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky v prípade ustanovenom v čl. 126 ods. 2,
- i) každý, o ktorého práve sa má konať v prípadoch ustanovených v čl. 127 a 127a.
- j) každý, kto namieta kontrolnú pôsobnosť Najvyšš-

i) bárki, akinek jogairól dönteni kell a 127. és 127.a cikkely rendelkezései szerint,

j) mindenki, akinek ellenvetése van a Szlovák Köztársaság Legfelsőbb Ellenőrzési Hivatala ellenőrzési hatáskörével kapcsolatosan a 126. cikkely 2. bekezdésében meghatározott esetekben.

(2) Törvény határozza meg, kinek van joga beadvánnyal élni a 129. cikkely szerint.

131. cikkely

(1) Az alkotmánybíróság plénuma dönt a 105. cikkely 2. bekezdése, a 107. cikkely, a 125. cikkely 1. bekezdése a) és b) pontja, a 125.a cikkely 1. bekezdése, a 125.b cikkely 1. bekezdése, a 128. cikkely, a 129. cikkely 2-7. bekezdése, a 136. cikkely 2. és 3. bekezdése, a 138. cikkely 2. bekezdése b) és c) pontja szerinti ügyekben, a tanácsok jogi véleményének egységesítéséről, saját belső viszonyairól és az alkotmánybíróság költségvetéséről. Az alkotmánybíróság plénum az összes bíró többségével hozza meg határozatait. Ha ez a többség nincs meg, a határozatot elvetik.

(2) Más ügyekről az alkotmánybíróság háromfős tanácsokban dönt. A tanács a döntést tagjai több mint a felének szavazatával hozza meg.

132. cikkely

Törölve.

133. cikkely

Az alkotmánybíróság döntése ellen jogorvoslati lehetőséggel élni nem lehetséges; ez nem érvényes, ha a nemzetközi szervezet szerve – melyet olyan nemzetközi egyezmény érvényesítésére hoztak létre, amely a Szlovák Köztársaságot kötelezi – döntésének nyomán a Szlovák Köztársaságnak olyan kötelezettsége keletkezik, aminek következtében a Szlovák Köztársaság köteles az alkotmánybíróság előtt folyó eljárásban felülvizsgálni az alkotmánybíróság korábban meghozott döntését.

134. cikkely

(1) Az alkotmánybíróság tizenhárom bíróból áll.

(2) Az alkotmánybírákat a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsának javaslata alapján a Szlovák Köztársaság köztársasági elnöke nevezi ki 12 éves időszakra. A Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsa kétszer annyi bírójelöltet terjeszt a Szlovák Köztársaság köztársasági elnöke elé, mint amennyit ki kell neveznie.

(3) Alkotmánybíróvá a Szlovák Köztársaság azon állampolgára nevezhető ki, aki megválasztható a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsa képviselőjévé, betöltötte 40. életévét, felsőfokú jogi végzettsége van és legalább 15 éves jogászai gyakorlattal rendelkezik. Ugyanazon személy ismételtelen is kinevezhető az alkotmánybíróság bírójává.

šieho kontrolného úradu Slovenskej republiky v prípade ustanovenom v čl. 126 ods. 2.

(2) Zákon ustanoví, kto má právo podať návrh na začatie konania podľa čl. 129.

Čl. 131

(1) Ústavný súd rozhoduje v pléne vo veciach uvedených v čl. 105 ods. 2, čl. 107, čl. 125 ods. 1 písm. a) a b), čl. 125a ods. 1, čl. 125b ods. 1, čl. 128, čl. 129 ods. 2 až 7, čl. 136 ods. 2 a 3, čl. 138 ods. 2 písm. b) a c), o zjednocovaní právnych názorov senátov, o úprave svojich vnútorných pomerov a o návrhu rozpočtu ústavného súdu. Plénum ústavného súdu sa uznáva nadpolovičnou väčšinou všetkých sudcov. Ak sa táto väčšina nedosiahne, návrh sa zamietne.

(2) O ostatných veciach rozhoduje ústavný súd v trojčlenných senátoch. Senát sa uznáva nadpolovičnou väčšinou svojich členov.

Čl. 132

Zrušený.

Čl. 133

Proti rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok; to neplatí, ak rozhodnutím orgánu medzinárodnej organizácie zriadeného na uplatňovanie medzinárodnej zmluvy, ktorou je Slovenská republika viazaná, vznikne Slovenskej republike povinnosť v konaní pred ústavným súdom znovu preskúmať už prijaté rozhodnutie ústavného súdu.

Čl. 134

(1) Ústavný súd sa skladá z trinástich sudcov.

(2) Sudcov ústavného súdu vymenúva na návrh Národnej rady Slovenskej republiky na dvanásť rokov prezident Slovenskej republiky. Národná rada Slovenskej republiky navrhuje dvojnásobný počet kandidátov na sudcov, ktorých má prezident Slovenskej republiky vymenovať.

(3) Za sudcu ústavného súdu môže byť vymenovaný občan Slovenskej republiky, ktorý je voliteľný do Národnej rady Slovenskej republiky, dosiahol vek 40 rokov, má vysokoškolské právnické vzdelanie a je najmenej 15 rokov činný v právnickom povolání. Tá istá osoba nemôže byť opakovane vymenovaná za sudcu ústavného súdu.

(4) Az alkotmánybíróság bírása a Szlovák Köztársaság köztársasági elnökének kezébe a következő esküt teszi le:

„Becsületemre és lelkiismeretemre fogadom, hogy védeni fogom a természetes emberi jogok és állampolgári jogok sérthetlenségét, a jogállami elveket, az alkotmány, az alkotmányerejű törvények és a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsa jóváhagyásával ratifikált és törvényesen kihirdetett nemzetközi szerződések szellemében járok el, és legjobb meggyőződésem szerint, függetlenül és pártatlanul hozom meg döntéseimet.”

(5) A fogadalom letételével az alkotmánybíróság bírása felveszi tisztségét.

135. cikkely

Az alkotmánybíróság élén az alkotmánybíróság elnöke áll, akit az alelnök helyettesít. Az elnököt és az alelnököt az alkotmánybíróság bírái közül a Szlovák Köztársaság köztársasági elnöke nevezi ki.

136. cikkely

(1) Tisztsége gyakorlása során hozott döntéseiért nem büntethető az alkotmánybíró, még tisztsége megszűnése után sem.

(2) Ha az alkotmánybíró bűncselekmény elkövetése során tetten érik és elfogják, az illetékes szerv köteles haladékon kívül értesíteni az alkotmánybíróság elnökét, ha az alkotmánybíróság elnökéről van szó, akkor az alkotmánybíróság alelnökét. Alkotmánybíró nem lehet fogságba venni az alkotmánybíróság beleegyezése nélkül.

(3) Az alkotmánybíróság adja meg a hozzájárulást a bíróról és a legfőbb ügyész fogságba vételéhez. Az alkotmánybíróság jár el fegyelmi ügyben a Szlovák Köztársaság Legfelsőbb Bírósága elnökének a Szlovák Köztársaság Legfelsőbb Bírósága alelnökének, valamint a legfőbb ügyésznek az esetében.

137. cikkely

(1) Ha a kinevezett alkotmánybíró valamely politikai párt vagy mozgalom tagja, köteles lemondani tagságáról még a fogadalom letétele előtt.

(2) Az alkotmánybíróság bírái hivatásként látják el tisztségüket. Ez a tisztség összeegyeztethetetlen más közhatalmi szervben viselt tisztséggel, állami alkalmazotti viszsonnyal, munkaviszonnyal, munkaviszonyhoz hasonló viszsonnyal, vállalkozói tevékenységgel, vállalkozói tevékenységet folytató jogi személy irányító vagy felügyelő szervében való tagsággal, de más gazdasági vagy jövedelemszerző tevékenységgel sem, kivéve a saját vagyoni kezelését, valamint a tudományos, oktatói, irodalmi vagy művészeti tevékenységet.

(3) Azon a napon, amikor a bíró elfoglalja tisztségét, megszűnik képviselői mandátuma a Szlovák Köztársasá-

(4) Sudca ústavného súdu skladá do rúk prezidenta Slovenskej republiky tento sľub:

"Sľubujem na svoju česť a svedomie, že budem chrániť neporušiteľnosť prirodzených práv človeka a práv občana, chrániť princípy právneho štátu, spravovať sa ústavou, ústavnými zákonmi a medzinárodnými zmluvami, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom, a rozhodovať podľa svojho najlepšieho presvedčenia, nezávisle a nestranne."

(5) Zložením sľubu sa sudca ústavného súdu ujíma svojej funkcie.

Čl. 135

Na čele ústavného súdu je jeho predseda, ktorého zastupuje podpredseda. Predsedu a podpredsedu vymenúva zo sudcov ústavného súdu prezident Slovenskej republiky.

Čl. 136

(1) Za rozhodovanie pri výkone funkcie nemožno sudcu ústavného súdu trestne stíhať, a to ani po zániku jeho funkcie.

(2) Ak bol sudca ústavného súdu pristihnutý a zadržaný pri páchaní trestného činu, príslušný orgán je povinný to ihneď oznámiť predsedovi ústavného súdu, a ak ide o predsedu ústavného súdu, podpredsedovi ústavného súdu. Sudcu ústavného súdu nemožno vziať do väzby bez súhlasu ústavného súdu.

(3) Ústavný súd dáva súhlas na vzatie do väzby sudcu a generálneho prokurátora. Ústavný súd vykonáva disciplinárne konanie voči predsedovi Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, podpredsedovi Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a generálnemu prokurátorovi.

Čl. 137

(1) Ak je vymenovaný sudca ústavného súdu členom politickej strany alebo politického hnutia, je povinný vzdať sa členstva v nich ešte pred zložením sľubu.

(2) Sudcovia ústavného súdu vykonávajú funkciu ako svoje povolanie. Výkon tejto funkcie je nezlučiteľný s funkciou v inom orgáne verejnej moci, so štátnozamestnaneckým pomerom, s pracovným pomerom, s obdobným pracovným vzťahom, s podnikateľskou činnosťou, s členstvom v riadiacom alebo kontrolnom orgáne právnickej osoby, ktorá vykonáva podnikateľskú činnosť, ani s inou hospodárskou alebo zárobkovou činnosťou okrem správy vlastného majetku a vedeckej, pedagogickej, literárnej alebo umeleckej činnosti.

(3) Dňom, keď sa sudca ujíma svojej funkcie, zaniká jeho poslanecký mandát a členstvo vo vláde Slovenskej

ság Nemzeti Tanácsában.

138. cikkely

(1) Az alkotmánybíróság bírāja lemondhat tisztségéről az alkotmánybíróság elnökéhez eljuttatott írásos értesítésben. Tisztsége ilyen esetben egy naptári hónappal azt a napot követően szűnik meg, amikor az alkotmánybírósági tisztségről való lemondást tartalmazó döntés kézbesítésre került.

(2) A Szlovák Köztársaság köztársasági elnöke az alkotmánybírókat visszahívja

- a) ha jogerős bírósági döntéssel szándékosan elkövetett bűncselekményért elítélik, vagy ha bűncselekményért jogerősen el volt ítélve, és a bíróság nem döntött a szabadságvesztés büntetés végrehajtásának feltételes elhalasztásáról,
- b) az alkotmánybíróság fegyelmi határozata alapján, mely olyan cselekményért került kiszabásra, amely összeegyeztethetetlen az alkotmánybírói tisztséggel,
- c) ha az alkotmánybíróság jelenti, hogy a bíró nem vesz részt az alkotmánybírósági eljárásokon több mint egy éve, vagy
- d) ha megszűnik a megválaszthatósága a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsába.

139. cikkely

Ha az alkotmánybíróság bírója lemond alkotmánybírói tisztségéről, vagy visszahívják abból, a Szlovák Köztársaság köztársasági elnöke más bírót nevez ki új megbízási időszakra a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsa által javasolt két személy közül.

140. cikkely

Az alkotmánybíróság szervezeti felépítésének, eljárási rendjének és bírái jogállásának részleteit törvény szabályozza.

MÁSODIK SZAKASZ

A Szlovák Köztársaság bíróságai

141. cikkely

(1) A Szlovák Köztársaságban a bírói hatalmat független és pártatlan bíróságok gyakorolják.

(2) A bírói hatalmat minden szintjén más állami szervektől elválasztva gyakorolják.

141.a cikkely

A Szlovák Köztársaság Igazságügyi Tanácsa

(1) A Szlovák Köztársaság Igazságügyi Tanácsának elnökét a Szlovák Köztársaság Igazságügyi Tanácsa saját soraiból választja meg és hívja vissza. Szlovák Köztársaság Igazságügyi Tanácsának tagja

- a) kilenc bíró, akiket a Szlovák Köztársaság bírái választanak meg és hívnak vissza,
- b) három tag, akiket a Szlovák Köztársaság Nemzeti

republiky.

Čl. 138

(1) Sudca ústavného súdu sa môže svojej funkcie vzdať písomným oznámením predsedovi ústavného súdu. Jeho funkcia v takom prípade zaniká uplynutím kalendárneho mesiaca, v ktorom bolo písomné oznámenie o vzdaní sa funkcie doručené.

(2) Prezident Slovenskej republiky sudcu ústavného súdu odvolá

- a) na základe právoplatného odsudzujúceho rozsudku za úmyselný trestný čin, alebo ak bol právoplatne odsúdený za trestný čin a súd nerozhodol v jeho prípade o podmiennečnom odložení výkonu trestu odňatia slobody,
- b) na základe disciplinárneho rozhodnutia ústavného súdu za čin, ktorý je nezlučiteľný s výkonom funkcie sudcu ústavného súdu,
- c) ak ústavný súd oznámil, že sudca sa nezúčastňuje na konaní ústavného súdu dlhšie ako jeden rok alebo
- d) ak zanikla jeho voliteľnosť do Národnej rady Slovenskej republiky.

Čl. 139

Ak sa sudca ústavného súdu vzdá svojej funkcie sudcu ústavného súdu alebo ak je odvolaný, prezident Slovenskej republiky vymenuje iného sudcu na nové funkčné obdobie z dvoch osôb navrhnutých Národnou radou Slovenskej republiky.

Čl. 140

Podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

DRUHÝ ODDIEL

Súdy Slovenskej republiky

Čl. 141

(1) V Slovenskej republike vykonávajú súdnictvo nezávislé a nestranné súdy.

(2) Súdnictvo sa vykonáva na všetkých stupňoch oddelene od iných štátnych orgánov.

Čl. 141a

Súdna rada Slovenskej republiky

(1) Predsedu Súdnej rady Slovenskej republiky volí a odvoláva Súdna rada Slovenskej republiky zo svojich členov. Členmi Súdnej rady Slovenskej republiky sú

- a) deväť sudcovia, ktorých volia a odvolávajú sudcovia Slovenskej republiky,
- b) traja členovia, ktorých volí a odvoláva Národná rada Slovenskej republiky,

Tanácsa választ meg és hív vissza,

c) három tag, akiket a Szlovák Köztársaság köztársasági elnöke nevez ki és hív vissza,

d) három tag, akiket a Szlovák Köztársaság Kormánya nevez ki és hív vissza.

(2) A Szlovák Köztársaság Igazságügyi Tanácsának elnökévé és az 1. bekezdés b)-d) pontjai szerinti tagjává olyan személy válhat, aki feddhetetlen és felsőfokú jogi végzettséggel rendelkezik, valamint legalább 15 éves jogászai gyakorlata van.

(3) A Szlovák Köztársaság Igazságügyi Tanácsának elnöki tisztsége összeegyeztethetetlen más közhatalmi szervben viselt tisztséggel, állami alkalmazotti viszonyokkal, munkaviszonnal, munkaviszonyhoz hasonló jogviszonnal, vállalkozói tevékenységgel, vállalkozói tevékenységet folytató jogi személy irányító vagy felügyelő szervében való tagsággal, de más gazdasági vagy jövedelemszerző tevékenységgel sem, kivéve a saját vagyoni kezelését, valamint a tudományos, oktatói, irodalmi vagy művészi tevékenységet.

(4) A Szlovák Köztársaság Igazságügyi Tanácsa tagjainak megbíratási ideje öt év. Ugyanazt a személyt a Szlovák Köztársaság Igazságügyi Tanácsának elnökévé megválasztani vagy a Szlovák Köztársaság Igazságügyi Tanácsának tagjává megválasztani vagy kinevezni legfeljebb két egymást követő megbíratási időszakban lehet.

(5) A Szlovák Köztársaság Igazságügyi Tanácsának jogkörébe tartozik

a) bebiztosítani a bíróság nyilvános ellenőrzése körüli feladatok elvégzését,

b) állásfoglalást elfogadni arról, hogy a bírójelölt teljesíti a bírói tisztség megfelelő ellátását biztosító alkalmassági feltételeket,

c) a bírók kinevezésére tett javaslatoknak a Szlovák Köztársaság köztársasági elnöke elé terjesztése a bírók kinevezése céljából, valamint a bírók leváltására tett javaslatoknak a Szlovák Köztársaság köztársasági elnöke elé terjesztése,

d) dönteni a bírók elhelyezéséről és áthelyezéséről,

e) javaslatot tenni a Szlovák Köztársaság köztársasági elnökének a Szlovák Köztársaság Legfelsőbb Bírósága elnökének és a Szlovák Köztársaság Legfelsőbb Bírósága alelnökének kinevezésére, valamint javaslatot tenni a visszahívásukra,

f) a Szlovák Köztársaság Kormánya elé terjeszteni a javaslatot azon bírókra, akik a Szlovák Köztársaság nevében nemzetközi bírósági szervekben tevékenykednek,

g) megválasztani és leváltani a bírói fegyelmi tanácsok tagjait, megválasztani és leváltani a bírói fegyelmi tanácsok elnökeit,

h) véleményt mondani a Szlovák Köztársaság bíróságainak költségvetéséről az állami költségvetés ja-

c) traja členovia, ktorých vymenúva a odvoláva prezident Slovenskej republiky,

d) traja členovia, ktorých vymenúva a odvoláva vláda Slovenskej republiky.

(2) Za predsedu Súdnej rady Slovenskej republiky a za člena Súdnej rady Slovenskej republiky podľa odseku 1 písm. b) až d) možno ustanoviť osobu, ktorá je bezúhonná, má vysokoškolské právnické vzdelanie a najmenej 15 rokov odbornej praxe.

(3) Výkon funkcie predsedu Súdnej rady Slovenskej republiky je nezlučiteľný s funkciou v inom orgáne verejnej moci, so štátnozamestnaneckým pomerom, s pracovným pomerom, s obdobným pracovným vzťahom, s podnikateľskou činnosťou, s členstvom v riadiacom alebo kontrolnom orgáne právnickej osoby, ktorá vykonáva podnikateľskú činnosť, ani s inou hospodárskou alebo zárobkovou činnosťou okrem správy vlastného majetku a vedeckej, pedagogickej, literárnej alebo umeleckej činnosti.

(4) Funkčné obdobie členov Súdnej rady Slovenskej republiky je päť rokov. Tú istú osobu možno zvoliť za predsedu Súdnej rady Slovenskej republiky, zvoliť alebo vymenovať za člena Súdnej rady Slovenskej republiky najviac v dvoch po sebe nasledujúcich obdobiach.

(5) Do pôsobnosti Súdnej rady Slovenskej republiky patrí

a) zabezpečovať plnenie úloh verejnej kontroly súdnictva,

b) prijímať stanovisko, či kandidát na vymenovanie za sudcu spĺňa predpoklady sudcovskej spôsobilosti, ktoré dávajú záruku, že funkciu sudcu bude vykonávať riadne,

c) predkladať prezidentovi Slovenskej republiky návrhy kandidátov na vymenovanie sudcov a návrhy na odvolanie sudcov,

d) rozhodovať o pridelení a preložení sudcov,

e) predkladať prezidentovi Slovenskej republiky návrhy na vymenovanie predsedu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a podpredsedu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a návrhy na ich odvolanie,

f) predkladať vláde Slovenskej republiky návrhy kandidátov na sudcov, ktorí by mali pôsobiť za Slovenskú republiku v medzinárodných súdnych orgánoch,

g) voliť a odvolávať členov disciplinárnych senátov a voliť a odvolávať predsedov disciplinárnych senátov,

h) vyjadrovať sa o návrhu rozpočtu súdov Slovenskej republiky pri zostavovaní návrhu štátneho rozpočtu a predkladať Národnej rade Slovenskej republiky stanovisko k návrhu rozpočtu súdov,

i) dohliadať, či sudca spĺňa predpoklady sudcovskej spôsobilosti, ktoré dávajú záruku, že funkciu sudcu

vaslatának megalkotása során, és állásfoglalást nyújtani be a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsának a bíróságok költségvetésének javaslatáról,

i) felügyelni, hogy a bíró teljesíti-e a bírói tisztség megfelelő ellátását biztosító alkalmassági feltételeket a bírói tisztség ellátásának teljes ideje alatt,

j) a bírói önkormányzati szervekkel együttműködve kiadni a bírói etika alapelveit,

k) további hatáskörök, amelyekről törvény rendelkezik.

(6) A Szlovák Köztársaság Igazságügyi Tanácsának döntése meghozatalához az összes tagja több mint a felének egyetértésére van szüksége.

(7) A Szlovák Köztársaság Igazságügyi Tanácsának tevékenységét az elnök irányítja és szervezi.

(8) A Szlovák Köztársaság Igazságügyi Tanácsának elnöke eljárás megkezdéséről szóló javaslatot nyújthat be az alkotmánybíróságnak jogszabályokkal való összhang ügyében az Alkotmány 125. cikkelye 1. bekezdése alapján, ha igazságszolgáltatásról van szó.

(9) A Szlovák Köztársaság Igazságügyi Tanácsa 5. bek. b) pont szerinti állásfoglalást fogad el a titkos adatok védelmét ellátó állami szervtől kapott dokumentumok és a bírójelölt nyilatkozata alapján; a részleteket törvény szabályozza.

(10) A bírói tisztség megfelelő ellátását biztosító alkalmassági feltételek elvesztéséről a fegyelmi tanács dönt a bírói tisztség ellátásának ideje alatt; ez nem érinti a 154.d cikkely 1-3. bekezdésének rendelkezéseit.

(11) Törvény rendelkezik a Szlovák Köztársaság Igazságügyi Tanácsa elnökének megválasztásáról és visszahívásáról, a Szlovák Köztársaság Igazságügyi Tanácsa tagjainak kinevezése módjáról, jogköreiről, a Szlovák Köztársaság Igazságügyi Tanácsa elnökének helyettesítéséről, szervezeti felépítéséről és viszonyáról a bíróságok irányító szerveihez és a bírói önkormányzati szervekhez, valamint annak felügyeletéről, hogy a bíró teljesíti-e a bírói tisztség megfelelő ellátását biztosító alkalmassági feltételeket a bírói tisztség ellátásának teljes ideje alatt.

142. cikkely

(1) A bíróságok polgárjogi és büntetőjogi ügyekben hoznak döntéseket; a bíróságok felülvizsgálják a közigazgatási szervek döntéseinek törvényességét, valamint a közhatalmi szervek döntéseinek, intézkedéseinek és más beavatkozásainak törvényességét. Ha azt a törvény előírja.

(2) A bíróságok tanácsokban döntenek, ha törvény nem rendelkezik úgy, hogy az ügyben egyesbíró ítélkezik. Törvény mondja ki, mikor vesznek részt a tanács döntésében ülnökbírák az állampolgárok soraiból, valamint hogy mely ügyekben dönthet a bíróság bíró által meghatalmazott alkalmazottja. A bíró által meghatalmazott

bude vykonávať riadne po celý čas trvania funkcie sudcu,

j) vydávať zásady sudcovskej etiky v spolupráci s orgánmi sudcovskej samosprávy,

k) ďalšia pôsobnosť, ak tak ustanoví zákon.

(6) Na prijatie uznesenia Súdnej rady Slovenskej republiky je potrebný súhlas nadpolovičnej väčšiny všetkých jej členov.

(7) Činnosť Súdnej rady Slovenskej republiky riadi a organizuje jej predseda.

(8) Predseda Súdnej rady Slovenskej republiky môže predložiť ústavnému súdu návrh na začatie konania vo veciach súladu právnych predpisov podľa čl. 125 ods. 1 týkajúcich sa výkonu súdnictva.

(9) Súdna rada Slovenskej republiky prijíma stanovisko podľa odseku 5 písm. b) na základe podkladov od štátneho orgánu plniaceho úlohy ochrany utajovaných skutočností a vyjadrenia kandidáta na vymenovanie za sudcu; podrobnosti ustanoví zákon.

(10) O strate predpokladov sudcovskej spôsobilosti, ktoré dávajú záruku, že funkciu sudcu bude vykonávať riadne, počas výkonu funkcie sudcu rozhoduje disciplinárny senát; ustanovenia čl. 154d ods. 1 až 3 tým nie sú dotknuté.

(11) Podrobnosti o voľbe a odvolávaní predsedu Súdnej rady Slovenskej republiky, o spôsobe ustanovenia členov Súdnej rady Slovenskej republiky, o jej pôsobnosti, o zastupovaní predsedu Súdnej rady Slovenskej republiky, o organizácii a o vzťahoch k orgánom správy súdnictva a k orgánom sudcovskej samosprávy, ako aj o spôsobe dohliadania, či sudca spĺňa predpoklady sudcovskej spôsobilosti, ktoré dávajú záruku, že funkciu sudcu bude vykonávať riadne po celý čas výkonu funkcie, ustanoví zákon.

Čl. 142

(1) Súdny rozhodujú v občianskoprávných a trestnoprávných veciach; súdy preskúmajú aj zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy a zákonnosť rozhodnutí, opatrení alebo iných zásahov orgánov verejnej moci, ak tak ustanoví zákon.

(2) Súdny rozhodujú v senátoch, ak zákon neustanoví, že vo veci rozhoduje jediný sudca. Zákon ustanoví, kedy sa na rozhodovaní senátu zúčastňujú aj prísediaci sudcovia z radov občanov a v ktorých veciach môže rozhodnúť aj zamestnanec súdu poverený sudcom. Proti rozhodnutiu zamestnanca súdu povereného sudcom je prípustný opravný prostriedok, o ktorom rozhoduje

alkalmazott ítélete ellen jogorvoslati kérelemmel lehet élni, amelyről mindig bíró dönt.

(3) Az ítéleteket a Szlovák Köztársaság nevében hirdetik is, és mindig nyilvánosan.

143. cikkely

(1) A bírósági rendszert a Szlovák Köztársaság Legfelsőbb Bírósága és a többi bíróság alkotja.

(2) A bírósági rendszer részletes felépítéséről, a hatáskörökről, szervezeti felépítéséről és az általuk lefolytatott eljárásokról törvény rendelkezik

(3) A törvény által meghatározott mértékben a bíróságok irányításában és igazgatásában részt vesznek a bírói önkormányzati szervek is.

144. cikkely

(1) A bírák tisztségük ellátása során függetlenek és döntéshozatalukban az alkotmány, az alkotmányerejű törvények, a 7. cikkely 2. és 5. bekezdése szerinti nemzetközi szerződések és a törvények kötik őket.

(2) Ha a bíróság úgy vélekedik, hogy más általános érvényű jogi előírás, annak egy része vagy annak egyes rendelkezései, amelyek érintik a tárgyalta ügyet, nincsenek összhangban az alkotmánnyal, az alkotmányerejű törvényekkel, a 7. cikkely 5. bekezdése szerinti nemzetközi szerződéssel, vagy a törvénnyel, az eljárást megszakítja, és a 125. cikkely 1. bekezdése szerinti eljárást indít. Az alkotmánybíróság határozatba foglalt jogi véleménye a bíróságra nézve kötelező érvényű.

145. cikkely

(1) A bírákat a Szlovák Köztársaság köztársasági elnöke nevezi ki és hívja vissza a Szlovák Köztársaság Igazságügyi Tanácsának javaslatára; a kinevezés korlátlan határidejű.

(2) Bírónak az az állampolgár nevezhető ki, aki megválasztható a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsába, betöltötte 30. életévét és felsőfokú jogi végzettséggel rendelkezik és teljesíti a bírói tisztség megfelelő ellátását biztosító alkalmassági feltételeket. A bírói kinevezés további feltételeit és a hivatali előmenetelt, valamint a bírói mentelmi jog mértékét törvény szabályozza.

(3) A Szlovák Köztársaság Legfelsőbb Bíróságának elnökét és a Szlovák Köztársaság Legfelsőbb Bíróságának alelnökét az Szlovák Köztársaság Igazságügyi Tanácsának javaslatára a Szlovák Köztársaság Legfelsőbb Bíróságának bírái közül a Szlovák Köztársaság köztársasági elnöke nevezi ki ötéves időszakra. Ugyanazt a személyt a Szlovák Köztársaság Legfelsőbb Bírósága elnökének vagy a Szlovák Köztársaság Legfelsőbb Bírósága alelnökének a Szlovák Köztársaság köztársasági elnöke legfeljebb két egymást követő időszakra nevezheti ki. A megbízási idő letelte előtt a Szlovák Köztársaság köztársasági elnöke a Szlovák Köztársaság

vždy sudca.

(3) Rozsudky sa vyhlasujú v mene Slovenskej republiky a vždy verejne.

Čl. 143

(1) Sústavu súdov tvoria Najvyšší súd Slovenskej republiky a ostatné súdy.

(2) Podrobnejšiu úpravu sústavy súdov, ich pôsobnosť, organizáciu a konanie pred nimi ustanoví zákon.

(3) V rozsahu ustanovenom zákonom sa na riadení a správe súdov podieľajú aj orgány sudcovskej samosprávy.

Čl. 144

(1) Sudcovia sú pri výkone svojej funkcie nezávislí a pri rozhodovaní sú viazaní ústavou, ústavným zákonom, medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 2 a 5 a zákonom.

(2) Ak sa súd domnieva, že iný všeobecne záväzný právny predpis, jeho časť alebo jeho jednotlivé ustanovenie, ktoré sa týka prejednávanej veci, odporuje ústave, ústavnému zákonu, medzinárodnej zmluve podľa čl. 7 ods. 5 alebo zákonu, konanie preruší a podá návrh na začatie konania na základe čl. 125 ods. 1. Právny názor ústavného súdu obsiahnutý v rozhodnutí je pre súd záväzný.

Čl. 145

(1) Sudcov vymenúva a odvoláva prezident Slovenskej republiky na návrh Súdnej rady Slovenskej republiky; vymenúva ich bez časového obmedzenia.

(2) Za sudcu môže byť vymenovaný občan Slovenskej republiky, ktorý je voliteľný do Národnej rady Slovenskej republiky, dosiahol vek 30 rokov, má vysokoškolské právnické vzdelanie a spĺňa predpoklady sudcovskej spôsobilosti, ktoré dávajú záruku, že funkciu sudcu bude vykonávať riadne. Ďalšie predpoklady na vymenovanie za sudcu a jeho funkčný postup, ako aj rozsah imunity sudcov ustanoví zákon.

(3) Predsedu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a podpredsedu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vymenúva na návrh Súdnej rady Slovenskej republiky zo sudcov Najvyššieho súdu Slovenskej republiky prezident Slovenskej republiky na päť rokov. Tá istá osoba môže byť vymenovaná za predsedu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky alebo za podpredsedu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky najviac v dvoch po sebe nasledujúcich obdobiach. Pred uplynutím funkčného obdobia môže prezident Slovenskej republiky odvolať predsedu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky alebo podpredsedu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z dôvodov ustanovených v čl. 147.

Legfelsőbb Bíróságának elnökét vagy a Szlovák Köztársaság Legfelsőbb Bíróságának alelnökét visszahívhatja tisztségéből a 147. cikkelyben taglalt okokból.

(4) A bíró a Szlovák Köztársaság köztársasági elnökének kezébe le az alábbi fogadalmat: „Becsületesemre és lelkiismeretemre fogadom, hogy tevékenységemet az alkotmány, az alkotmányerejű törvények, a Szlovák Köztársaság által ratifikált és törvényben előírt módon kihirdetett nemzetközi szerződések, és a törvények fogják vezérelni, a törvényeket értelmezni és ítéletet hozni a legjobb meggyőződésem szerint fogok, függetlenül és pártatlanul.”

(5) A fogadalom letételével a bírói felveszi tisztségét.

145.a cikkely

(1) Ha a kinevezett bíró politikai párt vagy politikai mozgalom tagja, köteles tagságáról lemondani még a fogadalom letétele előtt.

(2) A bíró hivatászerűen végzi tisztségét. A bírói tiszttség összeegyeztethetetlen a más közhatalmi szervben betöltött tisztséggel, beleértve a Szlovák Köztársaság Igazságügyi Tanácsának elnöki posztját, az állami alkalmazotti jogviszonnyal, a munkaviszonnyal, a munkaviszonyhoz hasonló jogviszonnyal, a vállalkozói tevékenységgel, a vállalkozó tevékenységet folytató jogi személy igazgató vagy felügyelő szerveiben viselt tagsággal, más gazdasági vagy jövedelemszerző tevékenységgel a saját vagyon kezelésén, a tudományos, pedagógiai, irodalmi vagy művészeti tevékenységen, valamint a Szlovák Köztársaság Igazságügyi Tanácsának tagságán kívül.

146. cikkely

A bíró lemondhat tisztségéről a Szlovák Köztársaság köztársasági elnökének benyújtott írásos bejelentéssel. Tisztsége ilyen esetben annak a naptári hónapnak a letételével ér véget, amelyben írásos értesítését tisztsége feladásáról kézbesítették.

147. cikkely

(1) A Szlovák Köztársaság köztársasági elnöke a Szlovák Köztársaság Igazságügyi Tanácsának javaslatára visszahívja azt a bírót, akit jogerősen elítéltek szándékos bűncselekményért, vagy ha bűncselekményért jogerősen el lett ítélve és a bíróság nem döntött a kiszabott szabadságvesztés-büntetés feltételes elhalasztásáról, a fegyelmi tanács döntése alapján olyan ügyben, amely összeegyeztethetetlen a bírói tiszttség ellátásával, vagy ha megszűnik az érintett megválaszthatósága a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsába. A Szlovák Köztársaság elnöke a Szlovák Köztársaság Igazságügyi Tanácsának javaslatára visszahívja azt a bírót is, aki nem teljesíti a bírói tiszttség megfelelő ellátását biztosító alkalmassági feltételeket, mégpedig a Szlovák Köztársaság Igazságügyi Tanácsának a 154.d cikkely 1. bekez-

(4) Sudca skladá do rúk prezidenta Slovenskej republiky tento sľub: Sľubujem na svoju česť a svedomie, že sa budem spravovať ústavou, ústavnými zákonmi, medzinárodnými zmluvami, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom, a zákonmi, budem vykladať zákony a rozhodovať podľa svojho najlepšieho presvedčenia, nezávisle a nestranne.

(5) Zložením sľubu sa sudca ujíma svojej funkcie.

Čl. 145a

(1) Ak je vymenovaný sudca členom politickej strany alebo politického hnutia, je povinný vzdať sa členstva v nich ešte pred zložením sľubu.

(2) Sudca vykonáva funkciu ako svoje povolanie. Výkon funkcie sudcu je nezlučiteľný s funkciou v inom orgáne verejnej moci, vrátane funkcie predsedu Súdnej rady Slovenskej republiky, so štátnozamestnaneckým pomerom, s pracovným pomerom, s obdobným pracovným vzťahom, s podnikateľskou činnosťou, s členstvom v riadiacom alebo kontrolnom orgáne právnickej osoby, ktorá vykonáva podnikateľskú činnosť, ani s inou hospodárskou alebo zárobkovou činnosťou okrem správy vlastného majetku, vedeckej, pedagogickej, literárnej alebo umeleckej činnosti a členstva v Súdnej rade Slovenskej republiky.

Čl. 146

Sudca sa môže svojej funkcie vzdať písomným oznámením prezidentovi Slovenskej republiky. Jeho funkcia v takom prípade zaniká uplynutím kalendárneho mesiaca, v ktorom bolo písomné oznámenie o vzdaní sa funkcie doručené.

Čl. 147

(1) Prezident Slovenskej republiky na návrh Súdnej rady Slovenskej republiky sudcu odvolá na základe právoplatného odsudzujúceho rozsudku za úmyselný trestný čin, alebo ak bol právoplatne odsúdený za trestný čin a súd nerozhodol v jeho prípade o podmienočnom odložení výkonu trestu odňatia slobody, na základe rozhodnutia disciplinárneho senátu pre čin, ktorý je nezlučiteľný s výkonom funkcie sudcu, alebo ak zanikla jeho voliteľnosť do Národnej rady Slovenskej republiky. Prezident Slovenskej republiky na návrh Súdnej rady Slovenskej republiky odvolá aj sudcu, ktorý nespĺňa predpoklady sudcovskej spôsobilosti, ktoré dáva jú záruku, že funkciu sudcu bude vykonávať riadne, na základe právoplatného uznesenia Súdnej rady Slovenskej republiky podľa čl. 154d ods. 1 alebo na základe

dése szerinti jogerős döntése vagy az alkotmánybíróság azon jogerős döntése alapján, amellyel a panaszt a 154.d cikkely 2. bekezdése szerint elutasította.

(2) A Szlovák Köztársaság köztársasági elnöke a Szlovák Köztársaság Igazságügyi Tanácsának javaslatára visszahívhatja a bírót,

- a) ha egészségi állapota hosszú távon nem teszi lehetővé, legkevesebb azonban egy éven keresztül, bírói kötelességeinek rendes ellátását,
- b) ha betöltötte 65. életévét.

148. cikkely

(1) Bírót más bíróságra áthelyezni csak saját beleegyezésével lehet, vagy a fegyelmi tanács határozata alapján.

(2) A bírói tevékenység átmeneti felfüggesztése nem avatkozhat be a bíróságok független tevékenységébe. A bírói tisztség megszakításának okait, a bíró ideiglenes áthelyezésének feltételeit és a bírói tevékenység átmeneti felfüggesztésének további feltételeit törvény szabályozza.

(3) A bírósági ülnökbírók állításának módját törvény szabályozza.

(4) Döntéshozatalért nem büntethető sem a bíró, sem a polgárok soraiból való ülnökbíró, még tisztsége megszűnése után sem.

(5) A bíró elleni büntetőeljárás megkezdéséről szóló döntés ellen az érintett bíró panaszt nyújthat be, amelyről a legfőbb ügyész dönt.

NYOLCADIK FEJEZET

A Szlovák Köztársaság Ügyészsége és az emberjogi biztos

ELSŐ SZAKASZ

A Szlovák Köztársaság Ügyészsége

149. cikkely

A Szlovák Köztársaság Ügyészsége védi a természetes személyek, a jogi személyek és az állam jogait és a törvény által védett érdekeit.

150. cikkely

Az ügyészség élén a legfőbb ügyész áll, akit a Szlovák Köztársaság köztársasági elnöke nevez ki és hív vissza tisztségéből a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsának javaslata alapján.

151. cikkely

Az ügyészek kinevezésének és visszahívásának, jogainak és kötelességeinek és az ügyészség szervezeti felépítésének részleteit törvény szabályozza.

právoplatného rozhodnutia ústavného súdu, ktorým sťažnosť podľa čl. 154d ods. 2 zamietol.

(2) Prezident Slovenskej republiky na návrh Súdnej rady Slovenskej republiky môže sudcu odvolať,

- a) ak mu zdravotný stav dlhodobo nedovoľuje, najmenej počas jedného roka, riadne vykonávať sudcovské povinnosti,
- b) ak dosiahol vek 65 rokov.

Čl. 148

(1) Sudcu možno preložiť na iný súd len s jeho súhlasom alebo na základe rozhodnutia disciplinárneho senátu.

(2) Dočasné pozastavenie výkonu funkcie sudcu nesmie zasahovať do nezávislého výkonu súdnictva. Dôvody prerušenia výkonu sudcovskej funkcie, podmienky na dočasné pridelenie sudcu a ďalšie podmienky na dočasné pozastavenie výkonu funkcie sudcu ustanoví zákon.

(3) Spôsob ustanovenia prísediacich sudcov ustanoví zákon.

(4) Za rozhodovanie nemožno sudcu ani prísediaceho sudcu z radov občanov sťahovať, a to ani po zániku ich funkcie.

(5) Proti rozhodnutiu o začatí trestného stíhania sudcu môže dotknutý sudca podať sťažnosť, o ktorej rozhoduje generálny prokurátor.

ÔSMA HLAVA

Prokuratúra Slovenskej republiky a verejný ochranca práv

PRVÝ ODDIEL

Prokuratúra Slovenskej Republiky

Čl. 149

Prokuratúra Slovenskej republiky chráni práva a zákonom chránené záujmy fyzických a právnických osôb a štátu.

Čl. 150

Na čele prokuratúry je generálny prokurátor, ktorého vymenúva a odvoláva prezident Slovenskej republiky na návrh Národnej rady Slovenskej republiky.

Čl. 151

Podrobnosti o vymenúvaní a odvolávaní, právach a povinnostiach prokurátorov a organizácii prokuratúry ustanoví zákon.

MÁSODIK SZAKASZ

Az emberjogi biztos

151.a cikkely

(1) Az emberjogi biztos független szerv, amely törvényben megszabott korlátok között és módon a természetes és jogi személyek alapvető jogainak és szabadságjogainak védelmében vesz részt a közigazgatási szervek eljárásai, döntései vagy tétlensége esetén, ha az eljárásuk, a döntésük vagy tétlenségük ellentétben áll a törvényi renddel vagy a demokratikus jogállam elveivel. Törvényben meghatározott esetekben az emberjogi biztos részt vehet a közhatalmi szervekben működő személyek felelősségre vonásában, ha ezek a személyek természetes vagy jogi személyek alapjogát vagy szabadságjogát sértették meg. Minden közhatalmi szerv szükséges mértékben együttműködik az emberjogi biztossal.

(2) Az emberjogi biztos beadvánnyal fordulhat a Szlovák Köztársaság Alkotmánybíróságához eljárás megindítására a 125. cikkely szerint, ha valamely általános érvényű jogszabály sérti az alapvető jogokat és a természetes vagy jogi személyek szabadságjogait.

(3) Az emberjogi biztost a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsa választja meg öt évre azok közül a jelöltek közül, akiket a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsának legkevesebb 15 képviselője javasol. Emberjogi biztossá a Szlovák Köztársaság azon polgára választható meg, aki megválasztható a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsába, és a választás napján már betöltötte 35. életévét. Az emberjogi biztos nem lehet tagja politikai pártnak vagy politikai mozgalomnak.

(4) Az emberjogi biztos tisztsége megszűnik azon a napon, amelyen jogerőre emelkedik a bírósági döntés, mellyel az emberjogi biztost szándékosan elkövetett bűncselekményért elítélik, vagy bűncselekményért ítélik el, de a bíróság nem dönt a kiszabott szabadságvesztés-büntetés feltételes elhalasztásáról, vagy a választhatóságának elvesztésével.

(5) A Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsa az emberjogi biztost visszahívhatja tisztségéből, ha az egészségi állapota hosszú távon, legkevesebb azonban egy éven túl, nem teszi elehetővé, hogy hivatalát rendeltetésszerűen ellássa, és kötelességeit teljesítse.

(6) Az emberjogi biztos megválasztásának és leváltásának, hivatali jogköreinek, tisztsége gyakorlása feltételeinek, a jogvédelem módjának, valamint a Szlovák Köztársaság Alkotmánybírósága előtti eljárás megindításának a 130. cikkely 1. bekezdés g) pontja szerint, illetve a természetes és jogi személyek jogai érvényesítési lehetőségeinek részleteit törvény szabályozza.

DRUHÝ ODDIEL

Verejný ochranca práv

Čl. 151a

(1) Verejný ochranca práv je nezávislý orgán Slovenskej republiky, ktorý v rozsahu a spôsobom ustanoveným zákonom chráni základné práva a slobody fyzických osôb a právnických osôb v konaní pred orgánmi verejnej správy a ďalšími orgánmi verejnej moci, ak je ich konanie, rozhodovanie alebo nečinnosť v rozpore s právnym poriadkom. V zákonom ustanovených prípadoch sa verejný ochranca práv môže podieľať na uplatnení zodpovednosti osôb pôsobiacich v orgánoch verejnej moci, ak tieto osoby porušili základné právo alebo slobodu fyzických osôb a právnických osôb. Všetky orgány verejnej moci poskytnú verejnému ochrancovi práv potrebnú súčinnosť.

(2) Verejný ochranca práv môže predložiť Ústavnému súdu Slovenskej republiky návrh na začatie konania podľa čl. 125, ak všeobecne záväzný právny predpis porušuje základné právo alebo slobodu priznanú fyzickej osobe alebo právnickej osobe.

(3) Verejného ochrancu práv volí Národná rada Slovenskej republiky na obdobie piatich rokov z kandidátov, ktorých jej navrhne najmenej 15 poslancov Národnej rady Slovenskej republiky. Za verejného ochrancu práv možno zvoliť občana Slovenskej republiky, ktorý je voliteľný za poslanca Národnej rady Slovenskej republiky a v deň voľby dosiahol vek 35 rokov. Verejný ochranca práv nemôže byť členom politickej strany ani politického hnutia.

(4) Funkcia verejného ochrancu práv zaniká dňom nadobudnutia právoplatnosti rozsudku, ktorým bol verejný ochranca práv odsúdený za úmyselný trestný čin alebo ktorým bol odsúdený za trestný čin, a súd nerozhodol v jeho prípade o podmienечnom odložení výkonu trestu odňatia slobody, alebo stratou voliteľnosti.

(5) Národná rada Slovenskej republiky môže verejného ochrancu práv odvolať, ak mu zdravotný stav dlhodobo, najmenej však počas troch mesiacov, nedovoľuje riadne vykonávať povinnosti vyplývajúce z jeho funkcie.

(6) Podrobnosti o voľbe a odvolávaní verejného ochrancu práv, o jeho pôsobnosti, o podmienkach výkonu jeho funkcie, o spôsobe právnej ochrany, o predkladaní návrhov na začatie konania pred Ústavným súdom Slovenskej republiky podľa čl. 130 ods. 1 písm. g) a o uplatňovaní práv fyzických osôb a právnických osôb ustanoví zákon.

KILENCEDIK FEJEZET

Átmeneti és zárórendelkezések

152. cikkely

(1) Az alkotmányerejű törvények, a törvények és a további általános érvényű jogi előírások a Szlovák Köztársaságban hatályban maradnak, ha nem mondanak ellent ezen alkotmánynak. Megváltoztatni és eltörölni azokat a Szlovák Köztársaság arra illetékes szervei hivatottak.

(2) A Cseh és Szlovák Föderatív Köztársaság törvényei és más általános érvényű rendeletei a Szlovák Köztársaság Alkotmánybírósága semmisségükről meghozott határozata törvényi módon történt kihirdetését követő 90. napon vesztek hatályukat.

(3) A jogszabályok érvénytelenségéről a Szlovák Köztársaság Alkotmánybírósága a 130. cikkelyben felsorolt személyek beadványa alapján hoz döntést.

(4) Az alkotmányerejű törvények, a törvények és a további általános érvényű jogi előírások értelmezése és alkalmazása csak ezen alkotmánnyal összhangban valósulhat meg.

153. cikkely

A Szlovák Köztársaságra átruháznak mindazon, a Cseh és Szlovák Föderatív Köztársaságra nézve kötelező, nemzetközi szerződésekből fakadó jogok és kötelezettségek, amelyek azt kötelezték, mégpedig a Cseh és Szlovák Föderatív Köztársaság alkotmányerejű törvénye által meghatározott mértékben, vagy a Szlovák Köztársaság és a Cseh Köztársaság közötti megállapodás mértékében.

154. cikkely

(1) A Tt. 143/1968. sz., a cseh-szlovák föderációról szóló 103. sz. alkotmányerejű törvénye és annak későbbi módosításai szerint megválasztott Szlovák Nemzeti Tanács jogköreit tovább gyakorolja, ezen alkotmány rendelkezései szerint, mint a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsa. A Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsának választási megbízási ideje a Szlovák Nemzeti Tanács megválasztásának napjától telik.

(2) A Szlovák Köztársaság Kormánya, melyet a Tt. 143/1968. sz., a cseh-szlovák föderációról szóló alkotmányerejű törvénye 122. cikkelyének 1. bekezdése a) pontja és annak későbbi rendelkezései szerint neveztek ki, az ezen alkotmány szerint kinevezett kormánynak minősül.

(3) A Szlovák Köztársaság Legfelsőbb Bíróságának elnöke és a Szlovák Köztársaság legfőbb ügyésze, akik az eddigi jogi szabályozás alapján kerültek tisztségükbe, tisztségükben maradnak egészen az ezen alkotmány

DEVIATA HLAVA

Prehodné a záverečné ustanovenia

Čl. 152

(1) Ústavné zákony, zákony a ostatné všeobecne záväzné právne predpisy zostávajú v Slovenskej republike v platnosti, ak neodporujú tejto ústave. Meniť a zrušovať ich môžu príslušné orgány Slovenskej republiky.

(2) Neplatnosť zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov vydaných v Českej a Slovenskej Federatívnej Republike vzniká deväťdesiatym dňom po uverejnení rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky o ich neplatnosti spôsobom ustanoveným na vyhlasovanie zákonov.

(3) O neplatnosti právnych predpisov rozhoduje Ústavný súd Slovenskej republiky podľa návrhu osôb uvedených v čl. 130.

(4) Výklad a uplatňovanie ústavných zákonov, zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov musí byť v súlade s touto ústavou.

Čl. 153

Na Slovenskú republiku prechádzajú práva a povinnosti z medzinárodných zmlúv, ktorými je Česká a Slovenská Federatívna Republika viazaná, a to v rozsahu ustanovenom ústavným zákonom Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky alebo v rozsahu dohodnutom medzi Slovenskou republikou a Českou republikou.

Čl. 154

(1) Slovenská národná rada zvolená podľa čl. 103 ústavného zákona č. 143/1968 Zb. o česko-slovenskej federácii v znení neskorších predpisov vykonáva svoju pôsobnosť ako Národná rada Slovenskej republiky podľa tejto ústavy. Volebné obdobie Národnej rady Slovenskej republiky sa počíta odo dňa volieb do Slovenskej národnej rady.

(2) Vláda Slovenskej republiky vymenovaná podľa čl. 122 ods. 1 písm. a) ústavného zákona č. 143/1968 Zb. o česko-slovenskej federácii v znení neskorších predpisov sa považuje za vládu vymenovanú podľa tejto ústavy.

(3) Predseda Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a generálny prokurátor Slovenskej republiky ustanovení do funkcie podľa doterajších právnych predpisov zostávajú vo funkciách až do ustanovenia do funkcií podľa tejto ústavy.

(4) Sudcovia súdov Slovenskej republiky ustanovení do

alapján történő beiktatásukig.

(4) A Szlovák Köztársaság bíróságainak bírái, akiket az eddigi jogszabályok alapján iktattak tisztségükbe, tisztségükbe az ezen alkotmány szerint meghatározatlan időre beiktatott tisztségviselőknek tekintendők.

154.a cikkely

A Szlovák Köztársaság köztársasági elnökének megválasztását ezen alkotmány értelmében a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsának elnöke hirdeti meg 30 napon belül a 101. cikkely 10. bekezdése szerinti törvény hatálybalépését követően.

154.b cikkely

(1) Az ezen alkotmányerejű törvény hatályba lépését megelőzően négy évre megválasztott bírót megbízási ideje letelte után a Szlovák Köztársaság köztársasági elnöke a Szlovák Köztársaság Igazságügyi Tanácsa javaslatára korlátlan időre nevezi ki akkor is, ha a kinevezése napján még nem töltötte be 30. életévét.

(2) Az eddigi előírások szerint korlátlan időre megválasztott bírakat az ezen alkotmányerejű törvény szerint megválasztottaknak kell tekinteni.

(3) Az ezen alkotmány hatályba lépését megelőzően kinevezett alkotmánybírákra a 134. cikkely 2. bekezdésének első mondata és 3. bekezdésének második mondata nem vonatkozik.

154.c cikkely

(1) Az emberi jogokról és alapvető szabadságjogokról szóló nemzetközi egyezmények, amelyeket a Szlovák Köztársaság ratifikált, és kihirdette azokat a törvényben meghatározott módon ezen alkotmány hatályba lépését megelőzően, alkotóelemei a jogrendnek és előnyt élveznek a törvényekkel szemben, ha több alkotmányos jogot és szabadságjogot biztosítanak.

(2) Az egyéb nemzetközi szerződések, amelyeket a Szlovák Köztársaság ratifikált, és kihirdette azokat a törvényben meghatározott módon ezen alkotmány hatályba lépését megelőzően, törvényi rendszerének részét képezik továbbra is, ha a törvény így rendelkezik.

154.d cikkely

(1) A bírói tisztség megfelelő ellátását biztosító alkalmassági feltételek a 2014. szeptember 1-je előtt kinevezett bírókra is vonatkoznak. Az első mondat szerinti, 2014. szeptember 1-je előtt kinevezett bíró esetében a bírói alkalmassági feltételek teljesítéséről szóló állásfoglalás elfogadásáról a Szlovák Köztársaság Igazságügyi Tanácsa határozattal dönt a titkos adatok védelmét ellátó állami szervtől kapott dokumentumok és a bíró nyilatkozata alapján. Törvény rendelkezik az állásfoglalás elfogadásáról való, a Szlovák Köztársaság Igazságügyi Tanácsa általi döntés részleteiről, amely a bírói tisztség megfelelő ellátását biztosító alkalmassági felté-

funkcie podľa doterajších právnych predpisov sa považujú za ustanovených do funkcie bez časového obmedzenia podľa tejto ústavy.

Čl. 154a

Voľbu prezidenta Slovenskej republiky podľa tohto ústavného zákona vyhlási predseda Národnej rady Slovenskej republiky do 30 dní od nadobudnutia účinnosti zákona vydaného podľa čl. 101 ods. 10.

Čl. 154b

(1) Sudcu zvoleného na štyri roky pred nadobudnutím účinnosti tohto ústavného zákona vymenuje po uplynutí jeho volebného obdobia prezident Slovenskej republiky na návrh Súdnej rady Slovenskej republiky za sudcu bez časového obmedzenia aj vtedy, ak v deň vymenovania nedosiahol vek 30 rokov.

(2) Sudcovia zvolení podľa doterajších predpisov bez časového obmedzenia sa pokladajú za sudcov vymenovaných podľa tohto ústavného zákona.

(3) Na sudcov ústavného súdu vymenovaných pred nadobudnutím účinnosti tohto ústavného zákona sa ustanovenie čl. 134 ods. 2 prvej vety a ods. 3 druhej vety nevzťahuje.

Čl. 154c

(1) Medzinárodné zmluvy o ľudských právach a základných slobodách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom pred nadobudnutím účinnosti tohto ústavného zákona, sú súčasťou jej právneho poriadku a majú prednosť pred zákonom, ak zabezpečujú väčší rozsah ústavných práv a slobôd.

(2) Iné medzinárodné zmluvy, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom pred nadobudnutím účinnosti tohto ústavného zákona, sú súčasťou jej právneho poriadku, ak tak ustanovuje zákon.

Čl. 154d

(1) Predpoklady sudcovskej spôsobilosti, ktoré dávajú záruku, že funkciu sudcu bude vykonávať riadne, sa vzťahujú aj na sudcu ustanoveného do funkcie pred 1. septembrom 2014. O prijatí stanoviska o splnení predpokladov sudcovskej spôsobilosti podľa prvej vety sudcu ustanoveného do funkcie pred 1. septembrom 2014 rozhoduje na základe podkladov od štátneho orgánu plniaceho úlohy ochrany utajovaných skutočností a vyjadrenia sudcu Súdna rada Slovenskej republiky uznesením. Podrobnosti o rozhodovaní Súdnej rady Slovenskej republiky o prijatí stanoviska o splnení predpokladov sudcovskej spôsobilosti, ktoré dávajú zá-

telek teljesítéséről szól, beleértve a bíró nyilatkozatának módját a dokumentumokkal kapcsolatban is.

(2) A Szlovák Köztársaság Igazságügyi Tanácsának 1. bekezdés szerinti határozata ellen panasz nyújtható be, amelyről az alkotmánybíróság dönt, a részletekről törvény rendelkezik.

(3) Ha a 2014. szeptember 1-je előtt kinevezett bíró nem teljesíti a bírói tisztség megfelelő ellátását biztosító alkalmassági feltételeket, a Szlovák Köztársaság Igazságügyi Tanácsának 1. bekezdés szerinti jogerős határozata alapján vagy az alkotmánybíróság azon jogerős döntése alapján, amellyel a 2. bekezdés szerinti panaszt elutasította, a Szlovák Köztársaság Igazságügyi Tanácsa javaslatot tesz az elnöknek a bíró visszahívására. A bírói tisztség megfelelő ellátását biztosító alkalmassági feltételek nem teljesítése indok a bíró visszahívására.

(4) A Szlovák Köztársaság Igazságügyi Tanácsa az eddig jogszabályok szerint kinevezett elnökének megbízása a jelen törvény hatályba lépésének napjával megszűnik. A Szlovák Köztársaság Legfelsőbb Bíróságának elnöke tagja a Szlovák Köztársaság Igazságügyi Tanácsának mindaddig, amíg a Szlovák Köztársaság Igazságügyi Tanácsa azon tagjainak megbízása meg nem szűnik, akiket az eddigi jogszabályok szerint a Szlovák Köztársaság bírái választottak meg.

(5) A Szlovák Köztársaság Igazságügyi Tanácsának azon tagjai, akiket a Szlovák Köztársaság bírái választottak meg, a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsa választott meg, a Szlovák Köztársaság köztársasági elnöke és a Szlovák Köztársaság Kormánya nevezett ki az eddig jogszabályok szerint, a Szlovák Köztársaság Igazságügyi Tanácsa tagjainak számítanak a jelen alkotmányerejű törvény szerint, tagságukra az eddigi jogszabályok vonatkoznak.

154.e cikkely

(1) A nagyobb területi egységek képviselő-testületeinek tagjait és a nagyobb területi egységek elnökeit a 2017. évi választások során azon lakosok választják, akiknek állandó lakhelyük van a nagyobb területi egység területi körzetében, az általános, egyenlő és közvetlen választójog alapján, titkos szavazással, ötéves időszakra.

(2) A 69. cikkely 5. bekezdése második mondatának és a 6. bekezdése első mondatának rendelkezései a nagyobb területi egységek képviselő-testületei tagjainak és a nagyobb területi egységek elnökeinek a 2017. évben kezdődő megbízatási időszakára nem alkalmazandók.

155. cikkely

Megszűnik

1. a Szlovák Nemzeti Tanács Tt. 50/1990. sz. alkotmánytörvénye a Szlovák Köztársaság nevééről, állami

ruku, že funkciu sudcu bude vykonávať riadne, vrátane spôsobu vyjadrenia sudcu k podkladom, ustanoví zákon.

(2) Proti uzneseniu Súdnej rady Slovenskej republiky podľa odseku 1 možno podať sťažnosť, o ktorej rozhodne ústavný súd; podrobnosti ustanoví zákon.

(3) Ak sudca ustanovený do funkcie pred 1. septembrom 2014 nespĺňa predpoklady sudcovskej spôsobilosti, ktoré dávajú záruku, že funkciu sudcu bude vykonávať riadne, podľa právoplatného uznesenia Súdnej rady Slovenskej republiky podľa odseku 1 alebo podľa právoplatného rozhodnutia ústavného súdu, ktorým sťažnosť podľa odseku 2 zamietol, Súdna rada Slovenskej republiky navrhne prezidentovi odvolať sudcu. Nesplnenie predpokladov sudcovskej spôsobilosti, ktoré dávajú záruku, že funkciu sudcu bude vykonávať riadne, je dôvodom na odvolanie sudcu.

(4) Funkcia predsedu Súdnej rady Slovenskej republiky ustanoveného podľa doterajších predpisov zaniká dňom nadobudnutia účinnosti tohto ústavného zákona. Predseda Najvyššieho súdu Slovenskej republiky je členom Súdnej rady Slovenskej republiky do skončenia funkčného obdobia tých členov Súdnej rady Slovenskej republiky, ktorí boli zvolení sudcami Slovenskej republiky podľa doterajších predpisov.

(5) Členovia Súdnej rady Slovenskej republiky zvolení sudcami Slovenskej republiky, zvolení Národnou radou Slovenskej republiky, vymenovaní prezidentom Slovenskej republiky a vymenovaní vládou Slovenskej republiky podľa doterajších predpisov sa považujú za členov Súdnej rady Slovenskej republiky podľa tohto ústavného zákona; na ich členstvo sa vzťahujú doterajšie predpisy.

Čl. 154e

(1) Poslancov zastupiteľstiev vyšších územných celkov a predsedov vyšších územných celkov volia vo voľbách v roku 2017 obyvatelia, ktorí majú trvalý pobyt v územnom obvode vyššieho územného celku, na základe všeobecného, rovného a priameho volebného práva tajným hlasovaním na päťročné obdobie.

(2) Ustanovenia čl. 69 ods. 5 druhej vety a ods. 6 prvej vety sa pre volebné obdobie poslancov zastupiteľstiev vyšších územných celkov a predsedov vyšších územných celkov pre volebné obdobie začínajúce v roku 2017 nepoužijú.

Čl. 155

Zrušujú sa

1. ústavný zákon Slovenskej národnej rady č. 50/1990 Zb. o názve, štátnom znaku, štátnej vlajke, štátnej pečate

címeréről, állami zászlójáról, állami pecsétjéről és állami himnuszáról,

2. a Szlovák Nemzeti Tanács Tt. 79/1990. sz. alkotmánytörvénye a Szlovák Nemzeti Tanács képviselőinek számáról, a Szlovák Nemzeti Tanács képviselőinek fogadalmáról, a Szlovák Köztársaság kormányának tagjairól, valamint a nemzeti bizottságok képviselőiről és a Szlovák Nemzeti Tanács választási megbízási időszakáról,

3. a Szlovák Nemzeti Tanács Tt. 7/1992. sz. alkotmánytörvénye a Szlovák Köztársaság Alkotmánybíróságáról.

156. cikkely

A Szlovák Köztársaság ezen Alkotmánya a kihirdetése napján lép hatályba, kivéve a 3. cikkely 2. bek., a 23. cikkely 4. bek., ha külföldi személy kiutasításáról vagy kitoloncolásáról van szó, az 53. cikkelyt, a 84. cikkely 3. bek., ha más államnak szóló hadüzenetről van szó, a 86. cikkely k) és l) pontját, a 102. cikkely g) pontját, ha egyetemi professzorok és rektorok kinevezéséről, tábornokok előléptetéséről van szó, a j) és k) pontokat, a 152. cikkely 1. bek. második mondatát, ha az alkotmányerejű törvényre vonatkozik, melyeket a Cseh és Szlovák Föderatív Köztársaság szervei hoztak meg, és amelyek a Cseh és Szlovák Föderatív Köztársaság közjogi viszonyainak megváltozásával egyidejűleg léptek életbe.

I. Gašparovič s.k.
V. Mečiar s.k.

ti a o štátnej hymne Slovenskej republiky,

2. ústavný zákon Slovenskej národnej rady č. 79/1990 Zb. o počte poslancov Slovenskej národnej rady, o znení sľubu poslancov Slovenskej národnej rady, členov vlády Slovenskej republiky a poslancov národných výborov a o volebnom období Slovenskej národnej rady,

3. ústavný zákon Slovenskej národnej rady č. 7/1992 Zb. o Ústavnom súde Slovenskej republiky.

Čl. 156

Ústava Slovenskej republiky č. 460/1992 Zb. nadobudla účinnosť 1. októbra 1992 okrem čl. 3 ods. 2, čl. 23 ods. 4, ak ide o vyhostenie alebo vydanie občana inému štátu, čl. 53, 84 ods. 3, ak ide o vypovedanie vojny inému štátu, čl. 86 písm. k) a l), čl. 102 písm. g), ak ide o vymenúvanie profesorov vysokých škôl a rektorov a o vymenúvanie a povyšovanie generálov, písmená j) a k), čl. 152 ods. 1 druhá veta, ak sa týka ústavných zákonov, zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov vydaných orgánmi Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky, ktoré nadobudli účinnosť súčasne s príslušnými zmenami ústavných pomerov Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky v súlade s touto ústavou.

I. Gašparovič v.r.
V. Mečiar v.r.